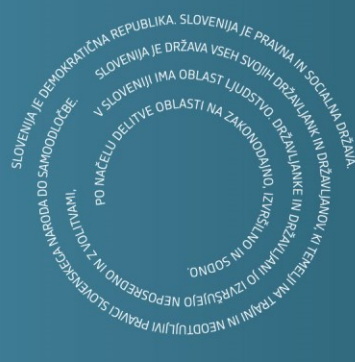

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 21. IZREDNA SEJA

(25. april 2019)

MANDAT

VIII

IZREDNA
SEJA

21

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 21. izredna seja (25. april 2019)

ISSN 2385-9490

Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2019

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 21. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2V), nujni postopek, EPA 490-VIII
2. točka dnevnega reda: Predlog zakona o spremembi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2G), nujni postopek, EPA 491-VIII
3. točka dnevnega reda: Predlog odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2020 do 2022 (OdPSD20–22), EPA 516-VIII
4. točka dnevnega reda: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu (ZSV-I), skrajšani postopek, EPA 492-VIII

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	6
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O OKVIRU ZA PRIPRAVO PRORAČUNOV SEKTORJA DRŽAVA ZA OBDOBJE OD 2020 DO 2022 (OdPSD20–22), EPA 516-VIII.....	
	6
DR. ANDREJ BERTONCELJ	6
ROBERT POLNAR	8
ROBERT POLNAR	8
JANI IVANUŠA	9
MAG. MARKO POGAČNIK	10
JOŽE LENART	11
JANI PREDNIK	12
IGOR ZORČIČ	12
LUKA MESEC	13
JOŽEF HORVAT	14
MAŠA KOCIPER	16
JOŽEF HORVAT	17
ANDREJ RAJH	18
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	18
ALJAŽ KOVAČIČ	20
JERNEJ VRTOVEC	20
TINA HEFERLE	21
MARKO BANDELLI	22
LIDIJA DIVJAK MIRNIK	22
LJUDMILA NOVAK	22
JOŽE LENART	23
DR. ANŽE LOGAR	24
LIDIJA DIVJAK MIRNIK	26
DR. ANŽE LOGAR	26
TINA HEFERLE	26
MATEJA UDOVČ	26
DR. ANŽE LOGAR	27
ROBERT PAVŠIČ	28
ROBERT PAVŠIČ	28
DR. ANŽE LOGAR	29
ANDREJA ZABRET	29
MAŠA KOCIPER	29
DR. ANŽE LOGAR	30
DR. ANDREJ BERTONCELJ	30
VOJKO STAROVIČ	33
MAG. MATEJ TONIN	33
MAG. MATEJ TONIN	33
1. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI (ZDoh-2V), NUJNI POSTOPEK, EPA 490-VIII.....	
	34
DR. ANDREJ BERTONCELJ	34
ROBERT POLNAR	35
JANI IVANUŠA	35
FELICE ŽIŽA	36
KARMEN FURMAN	36
ANDREJA ZABRET	37
MATJAŽ HAN	38

1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	38
MATJAŽ HAN	38
JANJA SLUGA	38
LUKA MESEC.....	39
JOŽEF HORVAT	39
JOŽEF HORVAT	40
FRANC KRAMAR.....	40
ROBERT POLNAR	41
 2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O	
POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU (ZPIZ-2G), NUJNI	
POSTOPEK, EPA 491-VIII	42
 BREDA BOŽNIK	42
VOJKO STAROVIČ	42
KARMEN FURMAN	43
SONIBOJ KNEŽAK	44
JANJA SLUGA	44
BLAŽ PAVLIN.....	45
VOJKO STAROVIČ	45
JURIJ LEP	46
JANI IVANUŠA	46
 4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN	
DOPOLNITVAH ZAKONA O SOCIALNEM VARSTVU (ZSV-I), SKRAJŠANI	
POSTOPEK, EPA 492-VIII	47
 BREDA BOŽNIK	47
VOJKO STAROVIČ	48
ALJAŽ KOVAČIČ	48
MARKO KOPRIVC	48
MOJCA ŽNIDARIČ	49
NATAŠA SUKIČ	50
BLAŽ PAVLIN.....	50
ANDREJ RAJH	50
JURIJ LEP	51
LIDIJA IVANUŠA.....	52
MARIJAN POJBIČ.....	52
 1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	53
 2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	53
 4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	53

Državni zbor
VIII. mandat21. izredna seja
25. april 2019

Predsedujoči: mag. Dejan Židan.....predsednik Državnega zbora
Tina Heferle.....podpredsednica Državnega zbora
Branko Simonovič.....podpredsednik Državnega zbora
Jože Tanko.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 25. aprila 2019 ob 9. uri.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN:

Spoštovane kolegice poslanke, spoštovani kolegi poslanci, spoštovani minister, gospe in gospodje, lepo pozdravljeni!

Začenjam 21. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi prvega odstavka 58. člena ter prvega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: Matej Tonin, odsoten od 14. ure dalje, Gregor Perič, Alenka Jeraj, Monika Gregorčič, Violeta Tomić, Lidija Ivanuša do 12. ure, Dušan Šiško, Ljudmila Novak do 11. ure.

Na sejo sem vabil tudi predstavnike Vlade.

S tem, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, prehajamo na **določitev dnevnega reda** 21. izredne seje Državnega zbora.

Predlog dnevnega reda ste prejeli v četrtek, 18. aprila 2019, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 44. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel, zato zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem.

S tem, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, prehajamo na odločanje. Prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav. Hvala.

Glasujemo. Navzočih je 52 poslank in posancev, za je glasovalo 51, nihče proti.

(Za je glasovalo 75.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 21. seje potrjen in določen.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ODLOKA O OKVIRU ZA PRIPRAVO PRORAČUNOV SEKTORJA DRŽAVA ZA OBDOBJE OD 2020 DO 2022.**

Predlog odloka je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev prosim gospoda ministra.

Izvolite.

DR. ANDREJ BERTONCELJ: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Skladno z Zakonom o fiskalnem pravilu mora Vlada Republike Slovenije najkasneje 20 dni pred rokom za posredovanje programa stabilnosti Evropski komisiji, rok je namreč 30. 4., Državnemu zboru Republike Slovenije posredovati okvir za pripravo proračunov. Zaradi internih rokov mora Vlada gradivo pripraviti do 10. 4., Fiskalni svet pripraviti mnenje v osmih dneh. V obdobju 2020–2022 bo z odlokom in programom stabilnosti zagotovljeno ohranjanje oziroma postopno povečevanje presežka sektorja država. Načrtovana rast izdatkov bo nižja od rasti prihodkov in od nominalne rasti bruto domačega proizvoda ter pod povprečjem večletne rasti potencialnega bruto domačega proizvoda, ki omogoča doseganje srednjeročne uravnovešenosti in nadaljnje zniževanje javnega dolga. Načrtuje se, da se bo v programskem obdobju do leta 2022 dolg znižal pod maastrichtsko raven, to je 60 % v odnosu na bruto domači proizvod. Republika Slovenija izpolnjuje pravilo o dolgu od leta 2018 dalje.

Vlada meni, da sta predložena okvir proračunov sektorja država 2020–2022 in program stabilnosti skladna s fiskalnimi pravili in da so vzpostavljeni ustrezni mehanizmi za hiter odziv v primeru, če se določeno tveganje, ki ima lahko za posledico nedoseganje fiskalnega cilja, uresniči, in predlaga, da Državni zbor Republike Slovenije predlog odloka v okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2020 do 2022 sprejme.

Tako Fiskalni svet na strani 6 ugotavlja, začetek navedbe: »Ob upoštevanju povprečja širšega nabora ocen proizvodne vrzeli bo domače fiskalno pravilo ob uresnitvi projekcij v obdobju 2020–2022 izpolnjeno, saj predvidene ravni izdatkov v vseh teh letih zaostajajo za

trenutnimi ocenami maksimalno dovoljenih izdatkov na podlagi Zakona o fiskalnem pravilu.« Konec navedbe. Izračuni oziroma fiskalne projekcije so pripravljeni na podlagi poročila o primanjkljaju in dolgu za leto 2018 – to je poročilo Sursa z dne 29. 3. 2019, nove objave z dne 20. 4. 2019 pa bodo upoštevane v končnem programu stabilnosti in na podlagi pomladanske napovedi Umarja z dne 21. 3. 2019. Hkrati so bile upoštevane tudi zahteve pakta stabilnosti in rasti ter direktive 85/2011.

Program stabilnosti, ki ga kot osnutek predloži Vlada poleg okvira, pa mora predstaviti večletni makroekonomski in fiskalni okvir, ključne fiskalne projekcije, njihove komponente pa tudi kvantificiranje javnofinančnih ciljev skladno z zahtevami pakta stabilnosti in rasti. Govorimo, poudarjam, o srednjem roku 2020–2022. Vlada v povezavi z oceno Fiskalnega sveta pojasnjuje, da je pri pripravi okvira v celoti upoštevala prvi odstavek 3. člena Zakona o fiskalnem pravilu, ki določa, da so prihodki in izdatki v proračunu države srednjeročno uravnoteženi brez zadolževanja, če strukturni saldo sektorja država v posameznem letu ni nižji od minimalne vrednosti, določene v ratificirani mednarodni pogodbi, ki ureja stabilnost, usklajevanje in upravljanje v ekonomski in monetarni uniji, v srednjeročnem obdobju pa je najmanj izravnani ali je v presežku. Nadalje Vlada pojasnjuje, da se vsebina okvira in PS nanašata na leta 2020, 2021 in 2022, leto 2019 pa predstavlja zgolj izhodišča za nadaljnje projekcije.

Pri tem pa ni dvoma, da bo Vlada spoštovala zgornjo mejo izdatkov sektorja država, kot je za leto 2019 določena v okviru za pripravo proračunov 2018–2020, saj ni Vlada predložila nobene spremembe in sklicevanje na podatek iz osnutka PS enostavno ne drži, kar je včeraj predstavil predsednik Fiskalnega sveta. Začetek navedbe: »Kar se pa tiče izpolnjevanja fiskalnega pravila v letu 2019, kot sem povedal v uvodu, je formalnopravni okvir za proračune tisti, ki je bil sprejet v decembru in ki nekoliko odstopa pri najvišji dovoljeni porabi fiskalnega pravila. Če bi v odluku v okviru proračuna za leto 2019 bile številke, ki so navedene v paktu stabilnosti sedaj, potem bi takšne neskladnosti s fiskalnimi pravili ne mogli ugotoviti.« Konec navedbe. Še enkrat, osnutek programa stabilnosti je delovni osnutek, ki služi utemeljitvi okvira. Okvir, ki zajema tudi leto 2019, pa je decembra potrdil Državni zbor in Vlada ne spreminja okvira 2018–2020 za leto 2019 in je tovrstna bojazen odveč. Naj navedem srednji rok 2020–2022, dovoljen obseg izdatkov za leto 2020–2022 se nominalno povečuje in zagotavlja srednjeročno uravnoteženost javnih financ z novim srednjeročnim ciljem. Nov srednjeročni cilj za srednjeročno obdobje je enak strukturnemu saldu v višini minus 0,25 %, kar presežemo oziroma dosežemo že v letu 2020, kot ugotavlja tudi Fiskalni svet. Nov MTO je posledica tako učinkovitega upravljanja dolga kot dokazanih,

ponovno preračunanih stroškov staranja. Pri doseganju tega cilja moramo zagotoviti takšen splet ekonomskih politik, ki omogoča, da na tem srednjeročnem cilju ostanemo in ne ogrožamo gospodarske rasti, kar je zopet nedvoumno prikazano na primeru ex post evalvacije leta 2018 in ocen za leto 2019.

Glede rasti prihodkov in izdatkov v obdobju 2020–2022. V obdobju 202–2022 bodo prihodki v povprečju rastli za okoli 3,9 %, ocenjeni so realistično oziroma konzervativno, kot narekuje načelo previdnosti. Če so po podatkih Sursa znašali v letu 2018 43,1 % BDP, bodo v srednjeročnem obdobju znašali sedaj povprečno 41,9 % BDP. V novem srednjeročnem ciklu je povprečna načrtovana rast izdatkov 3,7 % in je še naprej nižja od rasti prihodkov, ki so 3,9 %, in od nominalne rasti BDP, ki znaša 5,5 %, ter pod povprečjem 10-letne povprečne rasti potencialnega BDP, ocenjenega na 4,9 %. Skladno z zadnjo makroekonomsko napovedjo predvidevamo v srednjeročnem obdobju ohranjanje presežka, poudarjam, presežka sektorja država. Po presežku leta 2018 v višini 0,7 % BDP je ocena Sursa z dne 29. 3. 2019, da se bo v letu 2019 presežek zvišal na 0,8 % BDP in do leta 2022 postopno na 1,2 % BDP. Torej ves čas govorimo o presežkih. Ti presežki so posledica pozitivnih ekonomskih trendov, znižanja obrestnih mer ter tudi do leta 2018 zajezenih javnih izdatkov. Nominalni presežek bo v letu 2022 tako dosegel 1,2 % BDP. Nov MTO, srednjeročni cilj, minus 0,25 % BDP bo dosežen že v letu 2019. Še več, presežen je. V letu 2020 se ponovno doseže srednjeročni cilj, strukturni saldo je enak minus 0,17 % BDP in se zaradi pravil pakta stabilnosti in rasti izboljšuje do strukturnega ravnotežja v letu 2022, ko je strukturni saldo enak plus 0,06 BDP.

Zaključim lahko, da tudi Fiskalni svet na strani 6 ugotavlja, začetek navedbe: »Ob upoštevanju povprečja širšega nabora ocen proizvodne vrzeli bo domače fiskalno pravilo ob uresničitvi projekcij v obdobju 2020–2022 izpolnjeno, saj predvidene ravni izdatkov v vseh letih zaostajajo za trenutnimi ocenami maksimalno dovoljenih izdatkov na podlagi Zakona o fiskalnem pravilu.« Prav tako Fiskalni svet ugotavlja, da za skladnost s tem pravilom v obdobju 2020–2022 glede na trenutno ocenjeno izhodiščno stanje v letu 2019 ni potreben strukturni napor. Tudi nove projekcije, ki bodo v končnem programu stabilnosti po sprejetju okvira 2020–2022, bodo potrdile in pritrdile mnenju Fiskalnega sveta, da je tudi 2019 skladna s fiskalnim pravilom. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod minister, za vašo predstavitev.

Matično delovno telo je Odbor za finance, prosim predsednika Roberta Polnarja, da predstavi poročilo.

Izvolite, gospod poslanec.

ROBERT POLNAR (PS DeSUS): Spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, gospe poslanke, gospodje poslanci!

Odbor za finance je na 11. nujni seji dne 24. aprila 2019 kot matično delovno telo obravnaval Predlog odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2020 do 2022, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Odboru je bilo poleg predloga odloka priloženo naslednje gradivo: mnenje Zakonodajno-pravne službe, ocena Fiskalnega sveta in pisno stališče Vlade do ocene Fiskalnega sveta. Na seji odbora so bili prisotni predstavnice in predstavniki Ministrstva za finance, Urada Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj, Fiskalnega sveta ter Zakonodajno-pravne službe.

Uvodno dopolnilno obrazložitev k predlogu odloka je podal minister za finance, ki je povedal, da je predlog odloka skladen z Zakonom o fiskalnem pravilu ter določa najvišjo mejo za izdatke za vse štiri državne blagajne v obdobju 2020–2022. V teh letih je načrtovana postopna rast presežka sektorja država ob doseganju srednjeročne uravnoteženosti in hkrati nadaljevanju zniževanja javnega dolga. Povedal je tudi, da so vzpostavljeni ustrezni mehanizmi za hiter odziv v primeru, če se določena tveganja uresničijo. V nadaljevanju je predstavil tudi pisni odziv Vlade na oceno Fiskalnega sveta.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je podala opozorilo glede napovednega stavka in pripadajoče tabele v 5. in 6. členu predloga odloka, ki presegata zakonsko določeno vsebino okvira. Predsednik

Fiskalnega sveta je predstavil pisno oceno sveta ter ob tem izpostavil, da je predlog odloka formalno skladen z Zakonom o fiskalnem pravilu. Ob tem je opozoril, da obstaja močno tveganje, da predvidene projekcije v predlogu odloka ne bo možno izvajati v skladu s fiskalnim pravilom. Glede tveganj na strani prihodkov je opozoril na poslabšanje razmer v mednarodnem okolju, na strani izdatkov pa je omenil potrebo po obvladovanju zahtev posameznih interesnih skupin, ki lahko vplivajo na zvišanje izdatkov.

Predstavnik Urada RS za makroekonomske analize in razvoj je predstavil ključne ugotovitve zadnje pomladanske napovedi, kjer je izpostavil postopno zniževanje gospodarske rasti in zniževanje rasti izvoza. Glede domače potrošnje je povedal, da se nadaljuje rast zaposlenosti, zaznati pa je tudi rast gradbenih investicij, predvsem v stanovanjski izgradnji. Opozoril je na tveganja, ki se nanašajo predvsem na mednarodno politično okolje, ter ob tem omenil brexit, protekcionistične ukrepe vlade ZDA ter usihanje gospodarske rasti Kitajske.

V razpravi je bilo najprej izpostavljeno dejstvo, da je predlog odloka za tri prihodnja proračunska leta skladen s fiskalnim pravilom ob sicer določenih tveganjih. Izraženo je bilo tudi pričakovanje, da bo ministrstvo sledilo

javnofinančni vzdržnosti. Izpostavljen je bil namen sprejetja Zakona o fiskalnem pravilu kot takega, saj je njegov namen prav preprečevanje bodočih finančnih kriz, zato je pomembno, da fiskalnemu pravilu sledimo in ga upoštevamo. V nadaljevanju je bilo postavljeno vprašanje glede upoštevanja kohezijskih sredstev v predlogu odloka, prav tako pa je bilo postavljeno vprašanje glede opozorila iz mnenja Zakonodajno-pravne službe. V okviru razprave sta minister za finance in državna sekretarka odgovorila na zastavljena vprašanja in podala dodatna pojasnila.

Odbor za finance je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga odloka in jih sprejel. Ker k predlogu odloka na matičnem delovnem telesu ni bilo vloženih amandmajev, Odbor za finance Državnemu zboru predlaga, da Predlog odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2020 do 2022 sprejme v predloženem besedilu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za predstavitev stališča odbora, gospod poslanec.

S tem, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Kot prvi imate ponovno besedo, gospod Robert Polnar, v imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

ROBERT POLNAR (PS DeSUS): Gospod predsednik, hvala lepa. Gospe poslanke, gospodje poslanci!

Izhodiščna točka vsake veljavne fiskalne politike je obseg javne porabe. Tega obsega pa ne določajo potrebe fiskalne politike same po sebi, ampak jo določajo potrebe družbe po javnih službah in javnih storitvah. Ko se na tak način ugotovi obseg javne porabe, se pravzaprav ugotovi, koliko sredstev je treba zagotoviti z obdavčenjem. Evropska unija postavlja resne pogoje glede načinov sprejemanja proračunov, glede njihove strukture in višine suficita ali deficita. Proračunov ne smemo obravnavati samo knjigovodsko, marveč tudi v smislu organiziranja agregatnega povpraševanja, nacionalne kohezije in rasti produktivnosti. Predlog odloka določa ciljni saldo in najvišji obseg izdatkov sektorja država kot celote ter državnega proračuna, občinskih proračunov, zdravstvene in pokojninske blagajne za tri prihajajoča proračunska leta.

V Poslanski skupini Desus ocenjujemo proračunski okvir, ki določa zgornjo mejo izdatkov, kot enega od ukrepov, ki povečujejo proračunsko transparentnost in izboljšujejo planiranje odhodkov vseh štirih blagajn javnega financiranja. Predlog odloka tudi upošteva, da je Evropska komisija letos določila nov srednjeročni fiskalni cilj. Tako ni več potrebno zagotavljati strukturnega presežka v višini 0,25 % bruto domačega proizvoda. Nov

srednjeročni cilj je na ravni strukturnega primanjkljaja v višini 0,25 % bruto domačega proizvoda. Na podlagi predloga osnutka programa stabilnosti bo Slovenija ta cilj dosegla v prihodnjem letu, 2020. Proračun ni samo računovodski dokument, ni samo bilanca državnih prihodkov in odhodkov, se pravi ni predvsem to. Proračun je v bistvu ogledalo ekonomske politike določene vlade oziroma oblasti. Izkazuje njene ekonomskopolitične prioritete, kaj je za Vlado najpomembnejše, čemu bo v prihodnje posvečala največ pozornosti.

Kadar pogledamo proračunske okvire bilance države v širšem smislu, potem lahko rečemo, da ustrezajo po obliki in da je tu bolj ali manj vse v redu. Ko pa se bolj natančno pogleda pod površino in se posveti podrobnostim njene strukture, kar v Sloveniji dela Fiskalni svet, se kot najmočnejši pojavi vtis o izpolnjevanju štirih temeljnih fiskalnih pravil. Gre za pravila o doseganju srednjeročnega javnofinančnega cilja, o spoštovanju izdatkovnega pravila, o zmanjševanju bruto dolga sektorja država in o doseganju maksimalnega okvira obsega izdatkov, ki so določeni v predlogu proračunskega okvira. Posebej velja poudariti, da so vsa ta štiri temeljna fiskalna pravila spoštovana. Vladni cilji pri tem so: gospodarska rast, zaposlenost in blaginja, znižanje zadolževanja, uravnoteženost proračuna in investicije. Načeloma je glavna funkcija kapitalnih naložb države predvsem v infrastrukturo in v varovanje okolja, spodbujanje razvoja zasebnega sektorja in tega vsekakor ne kaže spregledati. Strukturni saldo, to se pravi dejanska razlika med prihodki in izdatki sektorja država, se bo izboljševal za 0,1 % bruto domačega proizvoda na letni ravni. Pomembno je, da takšen fiskalni napor ne bo negativno vplival na gospodarsko rast. Ob upoštevanju zmanjševanja izdatkov za obresti bo strukturni saldo v letih 2020 in 2021 rahlo spodbujal gospodarsko rast ter v letu 2022 zagotavljal nevtralno fiskalno politiko, ki ne bo imela negativnega vpliva na gospodarsko rast.

Politika zmanjševanja strukturnega primanjkljaja je zastavljena tako, da bodo izdatki sektorja država rastle počasneje kot nominalna gospodarska rast in predvsem počasneje kot prihodki. Predvideno je, da bo do leta 2020 presežek sektorja država dosegel 1,2 % bruto domačega proizvoda. Taka fiskalna politika bo omogočila hitrejše zmanjševanje dolga sektorja država, ki je tudi osrednji fiskalni cilj fiskalne strategije te vlade. Ključno je, da se bo dolg zmanjšal pod 6 % bruto domačega proizvoda. Na podlagi osnutka programa stabilnosti se bo znižal dolg države oziroma sektorja država z 70,1 % v letu 2018 na 54,7 % v letu 2022, pri čemer bo maastrichtski kriterij dosežen že v letu 2021, ko bo dolg obsegal 57,9 % bruto domačega proizvoda. Tu pa je vendarle potrebno poudariti nekaj, kar je lahko tudi zdravilo proti pretiranemu samonavduševanju.

Če pogledamo nominalno vrednost dolga, je ta konec leta 2018 znašal 32 milijard in 232 milijonov evrov. Nominalni dolg bo ob koncu leta 2021 znašal 31 milijard in 546 milijonov evrov, kar v dejanski vrednosti pomeni 700 milijonov. Še vedno pa bo ob koncu leta 2021 dolga za 31,5 milijard evrov.

Poslanci Poslanske skupine Desus se strinjamo z glavnimi cilji izdatkovne politike sektorja država. V obdobju od leta 2020 do 2022 se bodo izdatki povečali za dobrih 7 %. Najpočasneje od vseh sektorjev bodo rastle izdatki državnega proračuna, in sicer za 2,4 %. Izdatki za občine bodo rastle za malo manj kot 5 %, kar je še vedno počasneje od izdatkov celotnega sektorja država. Izdatki za pokojninsko blagajno se bodo povečali za 11,7 %, izdatki za zdravstveno blagajno pa za 12,2 %. Prioriteti tega odloka in prioriteti te vlade sta torej jasni, pokojnine in zdravstvo. Predlagani odlok je makroekonomska projekcija, katere izpovednost je odvisna od številnih okoliščin, predvsem pa od stanja makroekonomskih agregatov, zato velja poudariti, da se ta projekcija lahko ob pripravi konkretnih proračunov za leti 2020 in 2021 tudi spremeni. Nespregljiva je pri tem razprava oziroma natančneje rečeno opozarjanje pred različnimi oblikami tveganj nedoseganja sicer realnih, merljivih in dosegljivih ciljev. Toda, gospe in gospodje, najbolj tvegana stvar je ne prevzeti tveganja. Tvegano je biti državnik, enostavno pa je biti politik. Toda to je kratkovidno. Najbolj tvegano je ne delovati.

V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije bomo Predlog odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2020 do 2022 podprli, zato ker je to tudi podlaga za pripravo obeh proračunskih dokumentov za leti 2020 in 2021, ki sledita v jesenskih mesecih letošnjega leta. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec, za predstavitev stališča poslanske skupine.

Gospod Jani Ivánuša v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Pravilno sem naglasil.

Izvolite.

JANI IVANUŠA (PS SNS): Točno.

Lep dober dan vsem skupaj! Gospod minister, predsedujoči!

Naša poslanska skupina je imela marca sestanek s Fiskalnim svetom, ki pripravlja in javno objavlja ocene, lahko tudi priporočila, v zvezi s skladnostjo javnofinančne politike s fiskalnimi pravili. Poleg tega smo si pred pripravo stališča o predlogu odloka še enkrat pogledali obe oceni Fiskalnega sveta. Februarja so podali oceno skladnosti predloga rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2019 s fiskalnimi pravili. Ocena je bila zelo kritična, in sicer da je ekspanzivna in prociklična fiskalna

politika v trenutnih okoliščinah neustrezna, da bo morala Slovenija v prihodnosti znova zagotavljati fiskalni napor za strukturno uravnoteženje javnih financ, da je letošnje povišanje izdatkov sektorja država za 1,13 milijarde evrov glede na leto 2018 določeno v nasprotju z zakonodajo, da enako kot v decembra sprejetem okviru tudi v rebalansu niso spoštovana zakonsko določena fiskalna pravila.

Prejšnji teden je bila podana ocena skladnosti javnofinančne politike s fiskalnimi pravili na podlagi osnutka programa stabilnosti 2019 in Predloga odloka v okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2020 do 2022. Fiskalni svet ugotavlja: da bo kriterij Evropske unije glede primanjkljaja strukturnega salda dosežen in ni potreben strukturni napor; da naj bi bilo pravilo dolga v celotnem obravnavanem obdobju izpolnjeno, saj se bo delež dolga v BDP predvidoma zniževal z ustrezno dinamiko; da bo ob upoštevanju povprečja širšega nabora ocen proizvodne vrzeli domače fiskalno pravilo izpolnjeno; da se bo Slovenija nahajala v območju pozitivne proizvodne vrzeli. Za Fiskalni svet je sporno samo leto 2019, ker predvidena javnofinančna gibanja letos odstopajo od fiskalnih pravil, saj predložene javnofinančne projekcije niso skladne s fiskalnimi pravili. Ugotavljajo, da izdatkovno pravilo Evropske unije v letu 2019 ne bo izpolnjeno. Opozarjajo predvsem na to, da je lahko predvidena upočasnitev rasti izdatkov v prihodnjih treh letih zaradi nedorečenosti ukrepov ekonomske politike precenjena. Kljub temu pa trdijo, da so izdatki, predvideni v predlogu okvira za obdobje 2020–2022, skladni z domačim fiskalnim pravilom.

Spomnimo se, da je Fiskalni svet v svoji oceni rebalansa proračuna ugotovil, da je bil saldo sektorja država tudi v letih 2017 in 2018 strukturno uravnotežen. Očitno je sporno samo leto 2019, v katerem pa ima državni proračun presežek. V ustavi je zapisano: »Prihodki in izdatki proračunov države morajo biti srednjeročno uravnoteženi brez zadolževanja ali pa morajo prihodki presegati izdatke.« V povedi je veznik ali, ki pomeni ločno priredje. Ločno priredje je zveza dveh ali več enakovrednih stavkov. Dopolnjujoči stavek nam ponudi izbiro iz osnovnega stavka. Predlog rebalansa državnega proračuna predvideva letos presežek v višini 194 milijonov evrov oziroma 0,4 % BDP. Po naši oceni je takšen proračun v skladu z ustavo, saj prihodki presegajo izdatke.

V Slovenski nacionalni stranki nas najbolj skrbita hitra rast povečanja izdatkov države in gibanje dolga državnega proračuna. Minister ima sicer prav, ko pravi, da se dolg znižuje v odstotku BDP, vsekakor pa se dolg ne znižuje nominalno. Dolg v deležu BDP se je od leta 1993 znižal enajstkrat, nominalno pa se je dolg v Sloveniji znižal le dvakrat, leta 2008 in leta 2016. Leta 2008 smo imeli 7 milijard dolga, danes ga imamo 30 milijard. Vse, kar nas

zanima, je, ali Slovenci in Slovenke danes živijo boljše zaradi teh 23 milijard evrov kot leta 2008. Odgovor je seveda ne – nekateri pravijo ja. Zato mora biti vizija Slovenije, da se dolg znižuje tako v deležu BDP kot nominalno, vsaka nova zadolžitev pa mora biti namenjena ljudem in ne reševanju finančnih in gospodarskih kriminalcev. Tudi izdatki državnega proračuna so se glede na preteklo leto znižali le dvakrat, in to leta 2012 in 2016. Skrajni čas je, da vlada, ta ali vsaka naslednja, vложи čim večji napor v zniževanje izdatkov državnega proračuna. Vsi zelo dobro vemo, koliko državnega denarja se še vedno troši negospodarno.

Pa da ne gremo predaleč in se vrnemo nazaj na predlog odloka. Osnutek programa stabilnosti 2019 predvideva v obdobju 2019/2020 povprečni letni presežek sektorja država v višini 1,0 % BDP. Fiskalni svet, ki je strokovno telo, se je opredelil do predloga odloka in ugotavlja, da predvidena javnofinančna gibanja letos odstopajo od fiskalnih pravil, od leta 2020 naprej pa so z njimi skladna.

Zato bomo v Slovenski nacionalni stranki predlog odloka podprli. Hvala lepa za vašo pozornost.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec, za predstavitev stališča poslanske skupine.

Mag. Marko Pogačnik, besedo imate v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Spoštovani minister, kolegice, kolegi!

Pred nami je odlok o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 1. januarja 2020 do 31. decembra 2022. Uvodoma je potrebno poudariti, da smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke vložili zahtevo za oceno ustavnosti Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 ter za oceno ustavnosti in zakonitosti Rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2019 in odloka o javnofinančnem okviru za obdobje od 2018 do 2020. Dejstvo je, da osnutek proračunskega načrta Slovenije za leto 2019 predstavlja tveganje neskladnosti z evropskimi proračunskimi pravili, kar je v svojem mnenju podala tudi Evropska komisija, več pripomb na rebalans proračuna 2019 je podal tudi Fiskalni svet, in sicer Vlada Republike Slovenije iz v januarju predloženih proračunskih dokumentov predvideva v letu 2019 povišanje izdatkov sektorja država za 1,13 milijarde evrov glede na leto 2018. Takšna raven izdatkov je po mnenju Fiskalnega sveta določena v nasprotju z zakonodajo. Določila Zakona o fiskalnem pravilu bi bila namreč spoštovana po povečanju celotnih izdatkov sektorja država za okoli 870 milijonov evrov, kar bi z izjemo lanskega leta predstavljalo najvišjo rast izdatkov po letu 2009.

V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da rebalans proračuna za leto 2019 ni skladen in da rebalans proračuna za leto 2019 pomeni tudi nadgradnjo okvira za obdobje 2020–2022. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da slovenska Vlada gradi na predpostavkah nespremenjene politike, ki pa ne ustreza nujno potrebnemu klicu po reformah. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da so reforme pomembne na področju pokojnin, zdravstva in dolgotrajne oskrbe, na katere opozarja tudi Evropska komisija. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da Slovenija nujno potrebuje davčno reformo, nujno davčno razbremenitev dela, iz vseh teh okvirov, ki jih je pripravila Vlada Republike Slovenije, pa vsaj nam v Slovenski demokratični stranki te reforme niso razvidne.

Dejstvo je, da je tudi Fiskalni svet podal na predlog odloka naslednje ugotovitve. Po ocenah Fiskalnega sveta predložena javnofinančna projekcija v programu stabilnosti za leto 2019 ni skladna s fiskalnimi pravili. Program stabilnosti za leto 2019 predvideva višjo raven izdatkov sektorja država, kot je bilo predvideno v decembru 2018. Izdatkovno pravilo Evropske unije v letu 2019 ne bo izpolnjeno, v letu 2020 in v povprečju obeh let pa bodo neto izdatki rastle počasneje od ocenjene dolgoročne rasti potencialnega proizvoda. V projekcijah, vključenih v predložene dokumente, so trenutno upoštevani le ukrepi, ki bodo pozitivno vplivali na javnofinančno gibanje – kaj pa ostali, tisti, ki bodo vplivali predvsem negativno? Dejstvo je, da je Vlada Republike Slovenije v letu 2019 sprejela vrsto ukrepov, ki bodo imeli trajne posledice, tudi v letih 2020, 2021 in 2022, o katerih govorimo v tem okviru. Tveganja na strani izdatkov so povezana predvsem z napovedanimi ukrepi, ki bi lahko bistveno poslabšali ne le kratkoročnega, temveč predvsem dolgoročni izgled javnih financ z morebitnimi dodatnimi zahtevami po večanju izdatkov.

V Slovenski demokratični stranki smo presenečeni, da Vlada še vedno ni predložila Državnemu zboru ter državljanom in državljanom Republike Slovenije rebalansa proračuna za leto 2020. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da bi takšen okvir moral biti narejen najprej, in v Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da številke, ki jih predstavlja Vlada za obdobje 2020–2022, temeljijo na nerealnih predpostavkah. Še vedno smo prepričani, da rebalans proračuna za leto 2019 ni v skladu s fiskalnim pravilom, ni v skladu z Ustavo Republike Slovenije.

Zato v Slovenski demokratični stranki predloga odloka o okviru za proračune Republike Slovenije za obdobje 2020–2022 ne bomo podprli.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za predstavitev stališča vaše poslanske skupine, gospod poslanec.

Gospod Jože Lenart v imenu Poslanske skupine Lista Marjana Šarca.

Gospod poslanec, beseda je vaša.

JOŽE LENART (PS LMŠ): Hvala lepa za besedo, predsednik. Spoštovani minister, spoštovane kolegice in kolegi!

V skladu z Zakonom o fiskalnem pravilu je Državni zbor kot najvišji predstavniški in zakonodajni organ v Republiki Sloveniji pristojen tudi za sprejetje načrta javnofinančne porabe za naslednje triletno obdobje, v katerem se bodo določili ključni javnofinančni cilji, ki se zasledujejo v skladu s fiskalno politiko. Predlagani odlok je pripravljen na podlagi pomladanske napovedi makroekonomskih kazalcev, ki jo je pripravil Umar. Kaj se pričakuje v naslednjem triletnem obdobju? Predvsem večji prispevek domače potrošnje in manjši prispevek izvoza. Slednji naj bi se umiril zaradi upočasnitve gospodarske rasti v trgovinskih partnericah. Nadaljevala pa naj bi se visoka rast gradbenih investicij, povezana tudi s povečevanjem črpanja evropskih sredstev. Tudi zaposlenost naj bi se povečevala, vendar vse počasneje. Enako kot pri sprejemanju rebalansa proračuna moramo poudariti, da je osnovno vodilo pri snovanju ekonomskih politik pravilo dolga, pri čemer si prizadevamo ohranjati pozitiven nominalen saldo sektorja država.

Slovenija je širšo javnost in Evropsko komisijo opozorila, da zgolj matematično sledenje letnemu doseganju ni povsem pravilno, saj 148. člen Ustave Republike Slovenije govori o srednjeročni uravnoteženosti. Vrsta uglednih ekonomistov temu pritruje, rekoč, da je fiskalno pravilo potrebno gledati na daljši rok in da o spoštovanju fiskalnega pravila lahko govorimo zgolj v srednjeročnem obdobju. Seveda bo kot v primeru rebalansa pozornost javnosti usmerjena v mnenje Fiskalnega sveta. V Poslanski skupini Liste Marjana Šarca se strinjamo s Fiskalnim svetom, da so projekcije v predloženih javnih dokumentih od leta 2020 naprej skladne s fiskalnimi pravili, kot je Fiskalni svet dejal v svoji oceni skladnosti. Na strani 26 recimo ugotavlja, da so izdatki, predvideni v predlogu okvira, skladni z domačim fiskalnim pravilom, na strani 25 pa zapiše, poudarjamo, da se s tem spremeni tudi ocena višine preseženih izdatkov za leto 2019. Ker se že od samega začetka zavedamo pomena stabilnosti javnih financ, nas tudi ta ugotovitev utruje v prepričanju, da smo na pravi poti. Naj ponovno poudarimo, da rebalans proračuna za leto 2019 nikakor nima večjih izdatkov od prihodkov, kot smo v javnosti lahko slišali od nekaterih zagovornikov ustavne presoje. Očitno se pri nas še vedno sledi načelo Če dovolj dolgo ponavljaš laž, ta postane resnica. Take zavajajoče izjave imajo lahko resne posledice.

Sicer pa moramo priznati, da smo tudi ob nekaterih izjavah predstavnikov Fiskalnega sveta ostali odprti ust. Ob vrednostnih sodbah, ki so bile podane v javnosti, kot so »Vlada je

šibka, interesne skupnosti pa so močne«, nas resno zanima, kdo pa so te interesne skupine iz ozadja. So to matere, ki smo jim z rebalansom vrnili materinsko nadomestilo? So to študentje, ki so nazaj dobili štipendije? So mar to upokojenci, ki so z rebalansom dobili višji letni dodatek? Ob namigovanjih na skrivnostne interesne skupine nas začinja skrbeti, ali je Fiskalni svet res politično nevtralna institucija, ki smo jo želeli ustanoviti s sprejetjem fiskalnega pravila. Če so te interesne skupine javni uslužbenci, tisti z minimalnimi plačami ali upokojenci, potem je treba spomniti, da v ustavi poleg fiskalnega pravila piše tudi, da je Slovenija socialna država.

Spoštovani, naj v zaključku ponovim bistvo, in to je, da je Predlog odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2020 do 2022 skladen s fiskalnim pravilom in da zagotavlja ohranjanje oziroma postopno povečevanje javnofinančnega presežka, zato ga bomo v Poslanski skupini Liste Marjana Šarca soglasno potrdili. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec, za predstavitev stališča poslanske skupine.

V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov gospod Jani Prednik.
Izvolite.

JANI PREDNIK (PS SD): Spoštovani predsednik, spoštovani minister!

Odlok o proračunskem okviru sektorja država je pomemben dokument, ki nam ga predpisujejo določila fiskalnega pravila. Pravzaprav ureja eno samo stvar – določa, koliko je maksimalna možna poraba posameznih državnih blagajin v posameznem letu. Določa torej maksimum porabe za proračun države, proračune občin, pokojninsko in zdravstveno blagajno. S proračunskim okvirom se definira, koliko smemo največ porabiti glede na projekcije prihodkov in pričakovana gospodarska gibanja. Določitev teh števil je zaradi določil fiskalnega pravila predvsem računsko operacija. Odvisna je predvsem od odhodnih podatkov, ti podatki pa so projekcije institucij o predvideni gospodarski rasti, izkoriščenosti proizvodnih kapacitet in podobno. Pri vseh teh podatkih gre za napovedi prihodnosti, ki jih sicer izvedejo kvalificirane ustanove, a še vedno gre za napovedi, ki se morda ne bodo uresničile v popolni meri. Pomembno je vedeti, da se realnost pogosto razlikuje od napovedi. Za Slovenijo zadnja leta velja, da so napovedi po navadi slabše od realnosti. Napovedovana gospodarska rast je zadnja leta nižja od tiste, ki jo dejansko beležimo. Naloga politike je, da sprejema odločitve, ki imajo realen učinek, ne le teoretičnega.

V dosedanjih razpravah o tej temi so bila pogosto omenjena mnenja Fiskalnega sveta, nekateri celo menijo, da so bila njegova opozorila preslišana in njegova mnenja

neupoštevana. Resnica je, da vsi spoštujemo Fiskalni svet, toda njegova naloga je oceniti in opozarjati na tveganja, in nikoli ni situacije, ki bi bila popolnoma brez tveganj. Naloga politike pa je resno vzeti ta opozorila in pripraviti takšen okvir, da bomo tveganja tudi obvladovali. Ni naloga politike, da ob vsakem opozorilu na tveganje potegne ročno zavoro in ustavi vlak. Socialni demokrati menimo, da so bila tveganja, ki jih izpostavlja Fiskalni svet, ustrezno naslovljena. Predlog odloka, kot že rečeno, s pomočjo zakonsko določenih matematičnih formul definira okvir najvišje dovoljene uporabe posamezne javne blagajne. Za izvajanje in prilagajanje proračunskih politik in za razdelitev porabe po posameznih prioritetah pa sta odgovorna Vlada in Državni zbor. Prepričani smo, da bosta tudi to vlogo ustrezno odigrala.

V Poslanski skupini SD predlog odloka podpiramo, ker je v danih okoliščinah optimalen in upošteva tveganja, ki jih izpostavlja Fiskalni svet, hkrati pa pomeni odločitev, da bomo v negotovi situaciji spodbujali gospodarstvo in investicije, namesto da bi jih zavirali. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec, za predstavitev stališča poslanske skupine.

Gospod Igor Zorčič v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra.
Izvolite, gospod poslanec.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani gospod minister, kolegice, kolegi!

Zdrave javne finance so temelj naše suverenosti, javnofinančna stabilnost pa temelj gospodarske rasti in blaginje, zato je odlok o okviru za pripravo proračunov sektorja država, ki ga danes obravnavamo, z naše perspektive izjemno pomemben dokument. V SMC smo zagovorniki vzdržne fiskalne politike, kar smo v praksi dokazali tudi v preteklem mandatu z izjemno dobrimi javnofinančnimi rezultati ob koncu mandata, ko so na koncu koncev tudi tuje finančne institucije ugotovile, da v Sloveniji ni več makroekonomskih neravnovesij, da je država trajno zmanjšala vzroke za makroekonomska neravnovesja, da se slovenski javni dolg zmanjšuje, da se gospodarska rast nadaljuje, investicije rastejo, bančni sektor da je okrepljen in da je gospodarstvo manj zadolženo. Slovenija je zato v letu 2018 ustvarila najvišji presežek v zgodovini države – znašal je 303 milijone evrov – potem ko je bil v letu 2017 saldo države praktično izravnal. Tudi dolg države se je zmanjšal za 3,9 odstotne točke, na 71,1 % BDP.

Zakon o fiskalnem pravilu določa vlogo Državnega zbora v načrtovanju javnofinančne porabe. Državni zbor na predlog Vlade z odlokom o okviru za pripravo proračunov sektorja država postavi ključne javnofinančne okvire, ki jih je treba zasledovati pri javnofinančnem načrtovanju, in sicer ciljni saldo

sektorja država kot celote in posameznih blagajn javnega financiranja ter najvišji možni obseg izdatkov za sektor država in posamezne blagajne. V odloku za obdobje od 2020 do 2022, o katerem danes odločamo, se določata ciljni presežek in najvišji obseg izdatkov sektorja država ter posameznih javnih blagajn na podlagi pomladanske napovedi Umarja, pri čemer velja opozoriti, da je za omenjeno obdobje predviden presežek tako za sektor država kot tudi za državni proračun. Pri tem se presežek sektorja država giblje od 1 do 1,2 % BDP, za državni proračun pa od 0,8 do 1 % BDP. Ob pripravi letošnjega rebalansa proračuna je bila SMC tista, ki je najbolj glasno opozarjala koalicijske partnerje, da moramo tudi v času ugodnih ekonomskih razmer voditi dolgoročno vzdržno javnofinančno politiko, seveda z razumevanjem, da so bili v rebalansu upoštevani tudi nekateri ukrepi izboljšanja socialnega položaja državljanov in državljanov iz časa prejšnje in tudi sedanje vlade, zato smo zadovoljni, da je predlagani odlok danes skladen s fiskalnim pravilom. Fiskalna politika naše države bo tako v obdobju od 2020 do 2022 zaradi načrtovanih presežkov sektorja država in državnega proračuna dosegla srednjeročno uravnoteženost javnih financ, proračuni sektorja država pa bodo srednjeročno uravnoteženi že v letu 2020.

Tudi Fiskalni svet je ugotovil, da je Vlada opozorila iz leta 2019, to je letos, vzela resno in da bo ob upoštevanju povprečja širšega nabora ocen proizvodne vrzeli domače fiskalno pravilo ob uresničitvi projekcij v obdobju od 2020 do 2022 izpolnjeno, saj predvidene ravni izdatkov v vseh letih zaostajajo za trenutnimi ocenami maksimalno dovoljenih izdatkov na podlagi Zakona o fiskalnem pravilu. Predmetni odlok temelji na dejstvu, da so slovenske javne finance zaradi fiskalne politike prejšnjih vlad in gospodarske rasti v zelo solidnem stanju, zasledujejo pravo razmerje med javnofinančno stabilnostjo in blaginjo državljanov ter ustvarjanjem presežka sektorja država, državnega proračuna in zniževanjem javnega dolga v času gospodarske rasti.

Tej fiskalni politiki ne bomo oporekali in jo podpiramo, kljub temu pa bomo ponovno opozorili na tveganja in opozorila domačih in tujih institucij. Odlok gradi na zaenkrat še dokaj ugodnih napovedih gospodarskega cikla oziroma napovedih Umarja iz letošnjega leta, čeprav se v zadnjem času napovedi mednarodnih analitskih hiš, institutov, IMF, Gospodarske zbornice Slovenije, in še bi lahko naštevali, popravljajo navzdol oziroma slabšajo. Tudi Fiskalni svet opozarja, da bi realizacija tveganj, ki izhajajo iz projekcij gospodarske rasti, lahko neugodno vplivala na stanje javnih financ. Poleg navedenih tveganj, ki izvirajo iz umirjanja gospodarske rasti, bo zato potrebno še posebej skrbno pretehtati napovedane ukrepe Vlade na področju davkov, pokojnin in trga dela, ki bi lahko imeli negativen vpliv na stanje javnih financ. V SMC se zavedamo, da njihovega

vpliva ni bilo mogoče vključiti v odlok, saj so predlogi šele v javni razpravi in ni mogoče v celoti predvideti javnofinančnih učinkov, kljub temu pa se bomo tako v Vladi kot tudi v vladajoči koaliciji morali pri njihovem načrtovanju vsi skupaj zavedati in paziti, da bodo javnofinančni odhodki v celoti pokriti oziroma financirani s prihodki iz naslova pobranih davkov in ostalih zanesljivih javnofinančnih prihodkov in da jih ne bo možno v celoti prepuščati tako imenovanim mehkim ocenam finančnih posledic posameznih ukrepov, kot je boj proti sivi ekonomiji, davčnim utajam in podobno.

V Stranki modernega centra bomo predlagani odlok o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje 2020–2022 podprli.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec, za predstavitev stališča poslanske skupine.

Gospod Luka Mesec v imenu Poslanske skupine Levica.

Izvolite, gospod poslanec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo in lep pozdrav!

Slovenska gospodarska rast se je po krizi zares začela popravljati leta 2013 in 2014. Takrat so bile glavni razlog za vzpostavitev ponovne rasti županske volitve in pa zgostitev evropskih sredstev v tistih letih. Po tistem obdobju pa je bil glavno vodilo oziroma glavno gonilo rasti slovenskega gospodarstva izvoz. Pred enim letom sem opozoril, da ta izvoz morda ni tako trajen, kot se zdi. Slovenija je namreč med tremi največjimi izvozniki v Evropi, glede na saldo plačilne bilance smo nekje ob boku Nemčiji in Nizozemski. Jasno je takrat z izvolitvijo Trumpa začelo postajati, da se stvari v svetu spreminjajo, da se bodo nekateri trgi začeli zapirati, da bo zaradi tega naš glavni trg, Nemčija, komor izvozimo 25 % svojega izvoza, lahko začel usihati. Zato sem takrat poimenoval to odvisnost od izvoza Ahilova peta slovenskega gospodarstva, skratka najšibkejša točka, v katero nas lahko zadenejo, in najverjetnejše tveganje za ohladikev gospodarske rasti ali pa za morebitno novo krizo. Takrat tega ni nihče vzel resno, ampak opozorila zdaj kažejo, če pogledate, kaj piše Umar, da se je zgodilo natanko to. Nemška gospodarska rast – še v jeseni lani je bila za letos napovedana 1,9-odstotna, letos napovedujejo samo še 0,8-odstotno in za vsaj en kvartal naj bi Nemčija padla v recesijo, kar bo imelo posledice tudi za Slovenijo in za naše gospodarstvo.

To govorim, ker je to nekako okvir za presojo, ali je proračunska politika te vlade pravilna. Za proračun leta 2019 lahko rečem, da je, namreč ob začetku usihanja izvoza in gonila, poganjanja gospodarske rasti z izvozom je Vlada začela stimulirati rast s krepitvijo domačega povpraševanja. To je v bistvu razlog, zakaj desnica vlaga poziv za ustavno presojo na

ta proračun, namreč zaradi okrepitve izdatkov, ki pa so smiselni in ki so povsem na mestu, ker nadomeščajo tisto, kar izgubimo z izvozom, z okrepitvijo domačega povpraševanja. Zaradi tega so obeti za Slovenijo letos bistveno boljši, kot so recimo za naše izvozne trge. Tako politiko bi si želeli tudi v prihodnje. Zdaj s tem prehajam na 2. točko, se pravi na oceno odloka.

Vprašanje je, ali ta odlok ustreza izzivu časa, to je usihanju izvoza, in ali bo ustrezno nadomeščal ta izpad z domačo potrošnjo. Če pogledamo, kakšne so prioritete v 3., 4., 5. in 6. členu, se pravi v členih odloka, kjer se definira najvišji obseg izdatkov za državni proračun, za lokalne enote sektorja država, za pokojninsko blagajno in za zdravstveno blagajno, ugotovimo, da si je Vlada postavila dve prioriteti, to sta pokojnine in zdravstvo. Tukaj je povečanje izdatkov največje, in to tudi v Levici pozdravljamo. Pokojninska blagajna bo zrastle za dobrih 10 %, 11 %, kar upamo, da bo dovolj za izziv, ki je pred nami, to je odprava revščine med upokojenci in invalidi. V revščini v Sloveniji še vedno živi dobrih 70 tisoč upokojencev in številni invalidski upokojenci živijo slabo. To bi morala biti naslednja prioriteta pri odpravljanju revščine. Recimo, da lahko rečemo, da okvir, ki ga je postavilo Ministrstvo za finance, lahko ta cilj doseže. Druga prioriteta je zdravstvena blagajna. O zdravstvu veliko govorimo v tem državnem zboru in vemo, da je tam veliko težav, od nabave materialov do tihe privatizacije zdravstva, do konca koncev na nekih mestih pomanjkanja kadrov, ki je povezano s pomanjkanji sredstev. Tako da tudi tukaj pozdravljamo, da Vlada ta izziv jemlje resno in da bo zdravstvena blagajna v naslednjih treh letih zrastle za 12 %, kar na proračunski ravni daje prostor, da se stvari tam uredijo, da se čakalne vrste skrajšajo in da se v javnosti povrne zaupanje v javni zdravstveni sistem, ki je dokazano najbolj pravičen, najbolj učinkovit garant javnega zdravja.

Tretja točka pa je vprašanje, ali lahko okvir proračunskega odloka zadosti družbenim potrebam. Že eden od poslancev pred mano je govoril, da je treba odlok in proračun presojati skozi to, ali odgovorijo na družbene potrebe, kjer pa mislim, da je treba pod drobnogled vzeti 3. člen, se pravi najvišji obseg izdatkov v državnem proračunu. Letos je državni proračun, kot veste, na izdatkovni ravni prvič presešel 10 milijard, znaša 10 milijard in 160 milijonov evrov. Odlok predvideva zmerno povečanje teh izdatkov v naslednjih letih. V letu 2020 naj bi se povečali na 10 milijonov 450 milijonov evrov, se pravi za slabih 300 milijonov. V letu 2021 se približno ohranja to raven, v letu 2022 naj bi se proračun povečal na izdatkovni ravni na 10 milijard 705 milijonov. Tukaj pa moram reči, da imamo malo zadržkov, ker je vprašljivo, ali je ta okvir dovolj širok, da odgovori na družbene potrebe, v Levici že od začetka mandata opozarjamo na številne. Eno je, da ta država že 25 let nima stanovanjske politike, in to nas veliko stane oziroma nas bo

stalo še več v bodoče. Če boste vprašali mlade izseljence, zakaj so se izselili recimo v Berlin, na Dunaj, boste izvedeli, da so se izselili predvsem zaradi tega, ker je tam veliko bolj ugodno razmerje med stroški življenja, kjer je največji strošek najemnina, in med plačo, ki jo človek dobi. V Berlinu so stanovanja le malenkost dražja recimo od Ljubljane, plače pa so tam enkrat večje od tega, kar lahko zaslužiš v Ljubljani. To bi bil za mlado generacijo, ki se izseljuje, mislim da, ključni izziv – da bi država vzpostavila stanovanjsko politiko, kar pa seveda ne bo zastoj. V to bo treba investirati sredstva in to najbrž, glede na to, da smo na začetku tega cikla, ne bo poceni.

Drugi problem, na katerega opozarjamo, je javni prevoz in železnice. V Ljubljani so stanovanja draga, na periferiji so cenejša, ampak problem je, da se v urbana središča v Sloveniji pripelje ogromno avtomobilov in da je, kdorkoli se odloči, da se bo preselil ven iz urbanega središča, na periferijo, pa dela v mestu, soočen s tem, da se mora vsak dan prebijati skozi prometne zamaške, zastoje in tako dalje. V tem smislu bi bilo nujno investirati v železnice in javni prevoz, kar je spet investicija, ki ne bo poceni. Je zelo smiselna, v kolikor se začne gospodarstvo ohlajati, kar lahko spodbudi domače gospodarstvo, ampak vprašanje pa je, ali jo ta odlok določa. Tretja taka prioriteta, o kateri imam v bistvu vprašanje, je podpora panogam, kot so raziskovanje, znanost, kultura, film. To so propulzivne panoge, imamo ogromno talentov, ogromno perspektive tam, ampak ti sektorji so politično spregledani in podhranjeni, prav tako bi potrebovali okrepitev. Tudi v tem smislu na tem mestu sprašujem, ali bo odlok, kakršnega je zastavilo Ministrstvo za finance, kjer je osnovno pravilo, ki se ga drži, pravilo dolga in zadostitev fiskalnim pravilom, v bistvu predvsem opravičitev izdatkov države v naslednjih treh letih pred Evropsko komisijo ali bo to zadosten okvir, znotraj katerega bomo lahko na prvem mestu reševali družbene potrebe, ki jih, ta družba in država, imamo.

Glede na to, da iz odloka in iz včeraj slišane na odboru to ni čisto jasno, se bomo v Levici glede podpore vzdržali. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Besedo imate, gospod Jožef Horvat, v imenu Poslanske skupine Nova Slovenija – krščanski demokrati, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik. Spoštovani minister za finance dr. Bertoncelj, drage kolegice, dragi kolegi!

Morda si za začetek postavimo vprašanje, zakaj sploh odlok o okviru za pripravo proračunov sektorja država. Zaradi vladavine prava ali bolj točno zaradi spoštovanja meddržavne pogodbe, ki se ji reče Pogodba o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v

ekonomski in monetarni uniji. Državni zbor je to pogodbo ratificiral pred sedmimi leti, bolj točno 19. aprila 2012. Na podlagi te pogodbe je potem Državni zbor spremenil ustavo in v ustavo zapisal fiskalno pravilo. In na osnovi fiskalnega pravila, zapisanega v ustavo, je Državni zbor sprejel Zakon o fiskalnem pravilu, in celo z dvotretjinsko večino ga je sprejel. In na podlagi Zakona o fiskalnem pravilu je Državni zbor z dvotretjinsko večino postavil tudi Fiskalni svet, pozor, to je neodvisni državni organ. Ali je ta državni organ politično odvisen? Odgovor na to vprašanje morajo dati tisti, ki so v prejšnjem mandatu imeli večino in sedijo danes v tej vladi. Lahko ga tudi zamenjajo oziroma zamenjate.

Na podlagi izkušenj iz nedavne gospodarske in finančne krize ter krize državnega dolga – morda smo ali pa so nekateri na to že pozabili, žal – je bilo sprejetih na nivoju Evropske unije več zaporednih reform pravil Evropske unije. Med drugimi so bili uvedeni novi sistemi za nadzor nad proračunskimi in ekonomskimi politikami ter nov proračunski časovni okvir za evrsko območje, pravila, ki jih uvajajo tako imenovani šesterček, six-pack, to je prvi sveženj predlogov o ekonomskem upravljanju, potem two-pack, dvojček, drugi sveženj o ekonomskem upravljanju, ter že omenjena pogodba o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju temeljijo na evropskem semestru in koledarju priprave politik Evropske unije. Ta celotni sistem zagotavlja jasnejša pravila, boljše usklajevanje nacionalnih politik skozi vse leto, redno spremljanje in takojšnje sankcije v primeru kršitve pravil. Z njim bodo države članice lažje uresničevale svoje proračunske zaveze in zaveze v zvezi z reformami, ekonomska in monetarna unija kot celota pa bo postala bolj robustna.

Seveda smo tudi mi v Novi Sloveniji kritični do nekaterih pravil, do nekaterih ukrepov Evropske unije. Nismo fanatični verniki Evropske unije. Ampak to, kar je pa sprejel Državni zbor, je gotovo dobro. Predvsem zaradi tega, ponavljam, da ne bi naši državljani in državljanke, ko bo spet tisti negativni del ekonomskega cikla prišel do recesije, do negativne gospodarske rasti – vemo pač, da ekonomski cikel obstaja, in vemo, da je sestavljen tudi iz recesije. Vse to, kar počenjamo, na kar opozarjamo, na kar opozarja, in mi spoštujemo, tudi Fiskalni svet, je zato, pozor, da bi vedno bil spoštovan drugi člen slovenske ustave, ki pravi, da je Slovenija socialna država. Vedno, da bi bil ta člen spoštovan, tudi takrat, ko bo gospodarska kriza, tudi takrat, ko bo recesija. Za to gre in tako mi razumemo našo, boste rekli morda, konzervativno držo do prevelikega trošenja države. Velikokrat prevelikega trošenja države.

Mi smo spremljali nedavno zasedanje svetovne banke in IMF, mednarodnega denarnega sklada v Washingtonu. Obe instituciji sta v luči mednarodnih razmer izpostavili pomen ustrezne fiskalne politike in strukturnih reform.

Obe instituciji pravzaprav kažeta tudi na glavne izzive za Slovenijo. Mi smo lansko leto gostili misijo IMF, šlo je za redno letno misijo mednarodnega sklada v Sloveniji. Ta misija je poudarila, da je treba trenutne dobre čase v Sloveniji izkoristiti za okrepitev naporov pri sprejemanju strukturnih ukrepov, ki bodo omogočili dolgoročno krepitev blaginje. Med glavnimi izzivi v Sloveniji IMF izpostavlja hitro staranje prebivalstva, ki ustvarja velik pritisk na javno blagajno. Med strukturnimi izzivi navaja tudi nizko rast produktivnosti, pomanjkanje delovne sile, visoke davčne obremenitve, zahteven regulatorni sistem in številna podjetja v državni rasti. Tukaj želim samo en stavek dodati, skrbi nas, da je produktivnost v Sloveniji za kar 19 % nižja od povprečne produktivnosti v Evropski uniji. Če ne bomo te produktivnosti dvignili – to pa gre najbrž tudi in predvsem z naložbami v gospodarstvu – potem v gospodarstvu ne bo višjih plač, ker ne bomo dovolj konkurenčni. Med političnimi prioritetami, ki bi jim morala slediti Slovenija, navaja, IMF namreč, ohranjanje dosežkov fiskalne konsolidacije z ohranjanjem uravnoteženega strukturnega proračuna in izogibanjem prociklični javnofinančni politiki, kar kritiki očitajo rebalansu letošnjega proračuna.

Ne smemo spregledati, da je globalna gospodarska napoved slabša od preteklih napovedi. To ni nobeno strašenje, to je zgolj napoved, ki jo je potrebno upoštevati, saj je potrebno biti pri trošenju javnega denarja izjemno izjemno previden oziroma konservativen. Gospode in gospodje, že sprejeti odlok o okviru za pripravo proračunov sektorja država za leto 2019 je v nasprotju s fiskalnim pravilom. To je ugotovil Fiskalni svet. Ali je tudi v nasprotju z ustavo, naj pove Ustavno sodišče. Mi, Nova Slovenija, nismo sodniki, zato imamo v državi Ustavno sodišče, mi smo samo Ustavno sodišče prosili, da se opredeli do proračunskih dokumentov. Vlada je bila zato pri pripravi odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2020 do 2022 nekoliko bolj previdna, kar cenimo. Fiskalni svet pravi, da je okvir za obdobje od 2020 do 2022 sicer v skladu s fiskalnimi pravili, a vendar Vlada s tem odlokom hodi po robu. In hoja po robu je nevarna hoja. Tveganja izhajajo tudi iz makroekonomskega okolja. Eno največjih tveganj je realizirana gospodarska rast. Če bo visoka, ne bo težav, če pa upade, prihajajo javnofinančni problemi. Če nam Fiskalnega sveta – gospod Tomaž Perše opozarja, da v primeru, da bi se rast bruto domačega produkta znižala zgolj za pol odstotne točke, saldo sektorja države ne bi bil več v presežku. Če pa bi bila gospodarska rast za 1,5 odstotne točke nižja od napovedi, bi imeli že 2-odstotni proračunski primanjkljaj. Ti matematični modeli, te simulacije so zelo preproste, zato opozarjamo na to, da je hoja po robu nevarna. Seveda si vsi želimo, da bi gospodarska rast cvetela še naprej, da bi bili tukaj rekorderji mi v Sloveniji

znotraj Evropske unije. Čas je, da imamo kar nekaj let dobro gospodarsko rast, saj smo imeli kar nekaj let izjemno globoko negativno gospodarsko rast, se spomnite v času Pahorjeve vlade. Nas v veliki meri skrbijo nekatere napovedi za gibanje gospodarske rasti v Nemčiji. Razlog je zelo preprost, Nemčija je naša najpomembnejša gospodarska partnerica. Mednarodni denarni sklad je v začetku letošnjega leta znižal napoved za evrsko območje, še posebno pa izstopa njegova krepko znižana napoved rasti v naši najpomembnejši izvozni partnerici – Nemčiji. IMF je Nemčiji oktobra že napovedal 1,9-odstotno gospodarsko rast, v začetku letošnjega leta pa je napoved znižal na 1,3 %. Kolegice in kolegi, če želimo zagotavljati socialno državo, torej 2. člen slovenske ustave, tudi v času krize, moramo biti pri povečevanju porabe v ugodnih časih gospodarskega cikla nekoliko bolj zadržani. Skrbijo nas opozorila Fiskalnega sveta, da vlada s tem proračunskim okvirjem, kot že rečeno večkrat, hodi po robu. Politika, ki gleda več kot le eno leto ali en mandat naprej, bi morala ta vidik upoštevati.

Še enkrat, ker želimo, da je v Republiki Sloveniji vedno, vedno – v času gospodarskega razcveta in v času recesije – spoštovan 2. člen slovenske ustave, ki pomeni, da je Slovenija socialna država; ker želimo in spoštujemo opozorila Fiskalnega sveta o velikih tveganjih, ki jih ta okvir za pripravo proračunov sektorja država prinaša za državljanke in prihodnosti, odloka ne moremo podpreti. Hvala lepa za vašo pozornost.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec, za predstavitev stališča vaše poslanske skupine.

Gospa Maša Kociper, v tem bloku je vaša beseda zadnja beseda. V imenu Poslanske skupine Stranke Alenke Bratušek.

Izvolite.

MAŠA KOCIPER (PS SAB): Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Predlog odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država je brez dvoma pomemben akt, tega se včasih premalo zavedamo. V njem se za posamezna leta določi ciljni saldo sektorja država v odstotku bruto domačega proizvoda in največji obseg izdatkov sektorja država. Dopolnjujeta ga še dva pomembna dokumenta: program stabilnosti in nacionalni reformni program s politikami in ukrepi za doseg ciljev. Glavni poudarki tokrat: vlada mora stremeti k nominalnemu povečanju javnih financ in nadaljevanju zmanjševanja dolga. Ker je stališče Stranke Alenke Bratušek, kot rečeno, zadnje in je bilo o odloku že veliko povedano, se bom v nadaljevanju osredotočila zgolj na nekaj izzivov za to obdobje. Evropska komisija je februarja letos sprejela poročilo za Slovenijo, iz katerega izhaja, da Slovenija ne beleži več makroekonomskih neravnovesij in da

gospodarsko rast ohranja na relativno visoki ravni. Tudi zaradi ustreznega in odločnega ukrepanja vlade Alenke Bratušek v časih najhujše krize je Slovenija danes ena najbolj razvitih držav Evropske unije. Naša država je imela po tem obdobju eno najvišjih gospodarskih rasti in tudi drugo najhitrejšo dinamiko zniževanja dolga med vsemi državami evro območja. Odlog v obdobju 2020–2022 načrtuje največjo rast izdatkov za zdravstvo, 12,2 %, in pokojninsko blagajno, 11,7 %. V Stranki Alenke Bratušek se s tem še kako strinjamo, saj sta bili to tudi naši glavni programski prioritete za te državnozborske volitve. Že v začetku mandata prejšnje vlade smo v Stranki Alenke Bratušek tudi opozarjali, da moramo z enako odločnostjo, kot smo reševali državo pred bankrotom, tokrat reševati naš zdravstveni sistem. Minila so štiri leta, v tem času Stranka Alenke Bratušek ni bila član koalicije, problemi v zdravstvu pa so ostali enaki ali celo večji. Ne smemo dopustiti, da minejo še nadaljnja štiri leta brez konkretnih in jasnih rešitev.

To naj bo naše vodilo pri obravnavi današnjega dokumenta. Ne dopustimo, da nas bo Evropska komisija ob koncu tega mandata znova opozorila, da na področjih pokojninskega sistema, zdravstva in dolgotrajne oskrbe nismo storili dovolj. V Stranki Alenke Bratušek zahtevamo ukrepe, zaradi katerih bo celotna vlada s ponosom gledala na ta mandat kot na mandat, ko je dokončno odpravila krizo v zdravstvu in rešila najbolj pereča vprašanja v pokojninskem sistemu. Kot vedno, gre za prioritete in za te prioritete ter usmeritve smo se koalicijski partnerji s popolnim soglasjem zavezali tudi v koalicijski pogodbi. V Stranki Alenke Bratušek tudi pričakujemo, da bo koalicija izpolnila zaveze, vezane na ureditev položaja upokoјencev, ki smo jih v koalicijsko pogodbo sicer zapisali na zahtevo Stranke Alenke Bratušek, vendar smo se pod nje tudi vsi podpisali. Z uvrstitvijo v sistemski zakon in rednim izplačilom regresa upokoјencem se mora končno varčevanje končati tudi za to ciljno skupino. Z upoštevanjem zavez za dvig odstotka za odmero pokojnine zagotavljamo varno starost upokoјencem, ki se bodo šele upokoјili. Z omogočanjem dodatnega dela upokoјencem pa bomo nekaterim upokoјencem, ki želijo in še lahko delajo, olajšali socialni položaj in tudi pomagali gospodarstvu. Izpolnitev vseh teh zavez, ki smo jih skupaj podpisali, je za Stranko Alenke Bratušek na vrsti pred izpolnitvijo zavez Levice. V najkrajšem možnem času, saj je minilo že pol leta te vlade, pričakujemo jasne in odločne rešitve za zdravstvo, ki bodo končno odpravile čakalne dobe, na novo oblikovale košarico in standard zdravstvenih storitev ter predvsem zagotovile gospodarno in transparentno porabo proračunskih sredstev v zdravstvu. V poslanski skupini smo prepričani, da bomo s skupnimi napor in trdim delom v tem mandatu lahko dosegli zastavljene cilje. Čas za to je točno sedaj, ko smo izplavali iz krize in še

vedno jadramo na valovih pozitivne gospodarske rasti. Če tega ne bi storili, ljudje ne bi razumeli. Četudi nam pomladanska napoved Umarja za naslednji dve leti napoveduje umirjanje gospodarske rasti, kar je posledica umirjene konjunktura, kot je bilo že večkrat omenjeno, v Stranki Alenke Bratušek ohranjamo optimizem v ugodne gospodarske razmere in verjamemo, da je najbolj pereče probleme mogoče razrešiti. Za to si bomo tudi sami prizadevali z vso odločnostjo in našimi izkušnjami.

Glede na vse povedano bomo v Stranki Alenke Bratušek predlog odloka za obdobje od 2020 do 2022 soglasno podprli. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospa poslanka, za predstavitev stališča poslanske skupine.

S tem, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, prehajamo na razpravo poslank in poslancev. Je pa vrstni red bistveno spremenjen, zato dovolite, da preberem tri.

Kot prvi ima besedo gospod Jožef Horvat.

Pripravi pa se mag. Andrej Rajh in nato mag. Andrej Šircelj.

Izvolite, gospod poslanec.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Še enkrat hvala, gospod predsednik. Spoštovani minister dr. Bertonec, kolegice in kolegi!

Ko poslušam ta stališča poslanskih skupin, sem nekako zadovoljen. Vsi z veliko resnostjo jemljemo ta dokument, ta odlok, ki določa okvir za pripravo proračunov za naslednje večletno finančno obdobje. Finančno področje je seveda izjemno pomembno, ampak če želimo tudi zanamcem dolgoročno zagotoviti večjo blaginjo v tej državi, mi v Novi Sloveniji trdimo, da potrebujemo tretji veliki nacionalni konsenz. O tem že veliko časa govorim. Zanimivo, podobno je govoril tudi pred dnevi prejšnji finančni minister dr. Mramor, se torej z nami strinja. Zakaj tretji? Prvi je bil nacionalni konsenz o slovenski osamosvojitvi. Drugi nacionalni konsenz je bil na referendumu o vstopu Slovenije v Evropsko unijo in v zvezo Nato. Resnično ne vidim druge priložnosti, druge možnosti, kot da se slovenska politika ponovno, tretjič poenoti, da realiziramo prepotrebne strukturne reforme v naši državi. Vsi jih poznamo, vsi imamo tudi nekaj rešitev in z malo napora bi lahko te rešitve dali na mizo in poiskali največji skupni imenovalec. To mi sami vemo, niti ne potrebujemo poslušati IMF, ki nam to že nekaj časa govori, niti ne Evropske komisije. Sami smo dovolj pametni in sami najbolje poznamo naše okolje, naše ljudi, kaj moramo narediti.

Strukturne reforme, še posebej. Najprej pokojninska reforma. Kaj se nam dogaja? Večkrat sem govoril tudi o pravilu dveh devetk. Od leta 2008 do leta 2017 je devet let. V tem času se je odmerni odstotek znižal za 9

odstotnih točk, približno s 67 % na 58 %, zato temu pravim pravilo dveh devetk. To je brutalno znižanje odmernega odstotka samo v časovnem obdobju devetih let, kar kaže na to, da naš pokojninski sistem ne deluje. Pokojninska blagajna, vsi vemo, mora biti vzdržna. Teoretično to pomeni, da ne bi smeli iz proračuna dajati denarja vsako leto v pokojninsko blagajno; in sistem bi sam moral zagotavljati človeka vredne pokojnine. Kakšne imamo danes; te analize poslušamo vsak dan in jih tu ne bom ponavljal, vemo pa, da nihče s tem ni zadovoljen. Naslednja strukturna reforma – zdravstvo. Preden se začnemo pogovarjati, že odide minister, pristojen za zdravje. Na tem področju ima gotovo vsaka od političnih strank neko rešitev. Dajmo jih na mizo, poiščimo največji skupni imenovalec. Seveda, za to potrebujemo tretji veliki nacionalni konsenz, drugače ne bo šlo. In če tega ne bo, ne si zatiskati oči, nam bodo ljudje v čakalnicah še naprej in še dolgo umirali. Zelo trdo se sliši, se opravičujem, ampak to so dejstva. Še prvega koraka nismo naredili na področju dolgotrajne nege. Spet, gotovo vsaka od političnih strank ima neko rešitev in če bi bila politična volja, mi, Nova Slovenija, smo pripravljeni, smo na razpolago. Dejstvo pa je, da je dirigent v tem primeru koalicija oziroma predsednik Vlade je tisti, od katerega pričakujemo povabilo, da damo tudi mi svoj prispevek k rešitvi na vseh teh področjih, ki sem jih naštel, torej tudi na področju dolgotrajne nege.

Prav tako nimamo stabilnega sistema na področju plač v javnem sektorju in nimamo stabilnega sistema na področju davkov. Poslušam to vlado, da bo davke prestrukturirala, ali kakšno besedo že pač tu uporablja; ampak danes zjutraj na kolegiju smo lahko ugotovili, da se nam spet odmika davek na nepremičnine. Po nujnem postopku bomo v Državnem zboru spet izglasovali neke podaljške, ker da se nekih zadev preprosto ne da narediti. In tu imamo velik problem. Mi govorimo – ali vsaj nekateri govorijo, mi, v Novi Sloveniji, toliko ne –, da so bogati tisti, ki imajo visoke plače, da so bogati tisti, ki imajo dva jurja ali več plače. Okej, vsak ima svobodo, da tako ocenjuje. Kaj pa tisti, ki imajo visoko premoženje, ki so ga tako ali drugače pridobili, in praktično relativno malo plačujejo od tega premoženja in tudi relativno malo morda od luksuza. Ampak ko se v začetku tretjega tisočletja ukvarjamo s tem v naši državi, da nimamo evidenc, da mi pravzaprav nimamo evidenc in ne vemo, katere nepremičnine imamo v tej državi, kdo je lastnik in tako dalje, kakšne so lastnosti teh nepremičnin; ja, normalno, če nimate teh ocen, teh podatkov, potem ni mogoče vpeljati davka na nepremičnine. In če bi ta davek na nepremičnine vpeljali, bi dejansko istočasno rešili tudi korektno financiranje lokalnih skupnosti. Morda bi tudi lažje realizirali decentralizacijo te države. Ta država je vedno bolj ljubljanska. Ljubljanci, ne mi zameriti. Ta država je vedno bolj centralizirana. Tisti, ki

prihajamo s periferije, to vidimo vsak mesec znova in znova. Ne zavidam nikomur, ki je 200 kilometrov oddaljen od Ljubljane, Korošci na primer. Kolega Prednik je zadnjič imel, sem ga poslušal z bolniške postelje, odlično razpravo, in takšnih si želim več. Ampak tu so seveda tudi druge regije, Pomurje, da ne govorim o razvojnem razkoraku med zahodno Slovenijo, med zahodno kohezijsko regijo in vzhodno kohezijsko regijo. Vsak dan je ta razvojni razkorak večji in, še enkrat, vsako leto je ta država bolj centralizirana. Kolegice in kolegi, ko gre za javne finance, ko gre za proračunske presežke oziroma proračunske primanjkljaje, so ti gotovo odvisni do tega, kako imamo organizirane, sestavljene določene podsisteme v tej državi. Pravkar sem jih naštel in jih ne bom ponavljal. Seveda se mi veselimo nominalnega presežka v vsakoletnem proračunu, hvala bogu, da ga imamo, in hvala bogu, da lahko damo ljudem več. Ampak če nam podsistemi neracionalno funkcionirajo, to tisti, ki smo bili v gospodarstvu, zelo dobro razumemo, kjer curi denar, pa ne bi smel curiti, oprostite malo slabši slovenski besedi. In če nič ne naredimo na obvladovanju teh stroškov, zdaj v ekonomskem smislu govorim, potem se nam odmika tudi blaginja. Ampak ključno je, kar govorimo zdaj o tem odloku in tudi v smislu fiskalnega pakta, pa to, kar sem že za govornico povedal – da zagotovimo delovanje 2. člena slovenske ustave, ki pravi, da je Slovenija socialna država, da to zagotovimo tudi takrat, ko bo gospodarska recesija. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Besedo imate, mag. Andrej Rajh.

Pripravi pa naj se mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ RAJH (PS SAB): Hvala, predsedujoči. Cenjene poslanke, spoštovani kolegi poslanci!

Pred nami je odlok za pripravo proračuna za obdobje 2020–2022, ki ga spremljata dva zelo pomembna dokumenta: program stabilnosti in nacionalni reformni program. Sam se bom osredotočil predvsem na nacionalni reformni program, na del, ki obsega ukrepe, ki jih predvideva Ministrstvo za infrastrukturo iz kvote Stranke Alenke Bratušek, ki ga vodi ministrica Alenka Bratušek. Vsi vemo, da so investicije gonilo razvoja, da smo tudi leta 2013, 2014, ko se je Slovenija soočala z veliko gospodarsko krizo, prav z zagonom investicij izšli iz nje in danes gospodarsko rast beležimo šesto leto. In to si želimo tudi v prihodnje. Zato sem prav vesel, da nacionalni reformni program na področju infrastrukture vsebuje investicije na področju železnic, cestnih omrežij, trajnostne mobilnosti in učinkovite rabe energije ter obnovljivih virov. Začel bi kar s področjem železnic. Železniška infrastruktura je ključna za doseganje vseh trajnostnih ciljev. Vemo, da se izvajajo investicije na področju 2. tira, da je v

gradnji železniška povezava med Šentiljem in Mariborom, da se obnavlja železniška povezava med Celjem in Zidanim Mostom, da je v načrtu izgradnja druge cevi karavanškega predora, da je pred kratkim bil v promet spuščen promet po železniški poti do Kočevja in da se načrtujejo tudi investicije v železniško infrastrukturo na širšem ljubljanskem področju, torej na relaciji Ljubljana–Kranj–Jesenice; elektrifikacija neelektrificiranih prog proti Dolenjski.

Na cestni infrastrukturi se prav tako izvajajo številni ukrepi. Prav je, da sredstev na področju cestne infrastrukture ne zmanjšujemo, da se izvajajo nujne preplastitve in posodobitve cestnega omrežja, da se namenijo številna sredstva v izgradnjo kolesarske infrastrukture, obnovili in zgradili bomo na novo kar tisoč kilometrov kolesarske infrastrukture; in da se sprejemajo ukrepi na področju trajnostne mobilnosti. To je tudi na področju enotne vozovnice. Na področju obnovljivih virov prav tako sprejemamo zelo pomembne ukrepe. Vlada se je odločila, da bo sofinancirala izvedbo in izgradnjo fotovoltaičnih elektrarn, sprejela je ukrepe tudi na področju skupinske samooskrbe, ki bodo ta sistem, ki ga imamo mi, nekako decentralizirali. Hkrati pa se tudi v prihodnosti zavedamo, da bomo do leta 2050 morali nadomestiti 60 % obstoječih proizvodnih virov električne energije. Takrat se bo namreč iztekla življenjska doba dveh ključnih proizvodnih obratov v Sloveniji, to je jedrska elektrarna Krško in Termoelektrarna Šoštanj. Rad bi samo sklenil; čeprav so nekateri pesimistični, mi prihodnost Slovenije vidimo pozitivno. Ključno za pozitivno razmišljanje in videnje je tudi gospodarska rast in vlaganje v investicije. Zagon teh investicijskih projektov bo tudi zagotovil to, da bomo imeli dovolj denarja za zdravstvo in pokojnine. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za predstavitev stališča in razpravo, gospod poslanec.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj.

Pripravi pa naj se gospod Aljaž Kovačič.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lep, predsednik. Spoštovani minister, kolegi in kolegice!

Jaz sem zelo vesel, da danes govorimo o okviru za pripravo proračunov za obdobje 2020–2022, ker danes govorimo o tem okviru v povezavi s 148. členom Ustave, ki zagotavlja stabilnost javnofinančnih odhodkov. Govorim o tako imenovanem fiskalnem pravilu. Drugo, kar je pomembno, da imamo danes pred sabo mnenje Fiskalnega sveta o tem okviru, ki je na nek način pozitivno; ob predpostavki velikih tveganj. Žal ni bilo pozitivno za obdobje za leto 2019, kar piše tudi v tem dokumentu, ki se nanaša za obdobje 2020–2022. Dejstvo pa je, da je tveganost javnih financ v prihodnjem triletnem obdobju veliko večja, kot si danes

morda nekateri zamišljamo. Zakaj? Ker na to lahko vpliva več dejavnikov, nekaj je seveda zunanjih, tukaj predvsem govorimo o ohlajanju gospodarske rasti. Jaz nisem eden tistih, ki bi govoril, da bo sedaj prišel cel svet v gospodarsko krizo, da se bo ponovila neka kriza iz leta 2008 ali iz leta 2009 in tako naprej; upajmo, da ne. Vendar gre za tako imenovano ohlajanje gospodarske rasti, kar pomeni, da stopnje gospodarske rasti ne bodo več tako visoke, ampak se bodo zniževale za pol odstotne točke, eno odstotno točko, dve odstotni točki, odvisno po kontinentih in tudi po državah; in tudi za Slovenijo je takšna napoved.

Tudi za Slovenijo je napoved, da se bo zmanjšala gospodarska rast. Zmanjšanje gospodarske rasti posledično pomeni, da se bodo zmanjšali dobički, praviloma dobički podjetij, da se bo zmanjševala ali pa vsaj ne povečevala proizvodnja, da se bo lahko sicer povečevala učinkovitost, vendar ta gospodarska rast ne bo za sabo peljala tudi take stopnje povečanja zaposlenosti. Lahko se zgodi, da se bo tudi nezaposlenost povečevala. Kaj zdaj to pomeni za javne finance? Posledično pomeni za javne finance manj prihodkov. Morda ne takoj, ampak v nekem časovnem obdobju, vsekakor v obdobju 2020–2022; in na to opozarja tudi Fiskalni svet. Manj prihodkov pomeni na drugi strani, če upoštevamo 148. člen Ustave, tudi manj odhodkov. Zelo enostavno, ob upoštevanju tretjega člena tako imenovane švicarske formule ali poenostavljene švicarske formule dejansko pomeni manj odhodkov. Če pa pogledamo dokumente, recimo koalicijsko pogodbo, recimo sporazum, ki ga ima ta koalicija z Levico, potem ti dokumenti nakazujejo trajne povečane odhodke. Z drugimi besedami, na eni strani imamo tveganje, da bodo prihodki manjši; na drugi strani pa imamo že zagotovila v teh dokumentih, da bodo odhodki večji; in to stabilni odhodki. Stabilni pomeni, da bodo zakonsko urejeni, stabilni pomeni, da če se povečujejo določeni odhodki, jih je zelo težko znižati; in verjetno se jih tudi ne bo znižalo. To je tisto tveganje, ki v globalu lahko pomeni tveganje tudi za fiskalno pravilo.

Še več, ta koalicija pripravlja tudi spremembe na področju davčne zakonodaje, in sicer ob tem, ko naj bi se zmanjševala gospodarska rast, ko naj bi se posledično zmanjševali tudi dobički podjetij. Ne govorim za vsako podjetje posebej, govorim v celoti, v povprečju. Govorim o gibanju, kako dejansko stvari tečejo. Se načrtuje povečanje obdavčitve kapitala. Nekateri pravijo, da je ravno to trenutek, ko bi se morale stopnje obdavčitve kapitala znižati v takšnih primerih, da bi gospodarstvo dobilo dodaten zagon. Vendar ne; ob ohlajanju gospodarstva se poveča obdavčitev kapitala, tukaj mislim na dividende, kapitalске dobičke, obresti in podobno. Ti ekonomski procesi so navzkrižni, so navzkrižni in se bodo rezultirali, se bodo poznali na področju javnih financ. Zato je tveganje ob teh napovedih, o

katerih se dejansko govori, še toliko večje in na to opozarja tudi Fiskalni svet. Naslednje tveganje, ki ga danes imamo, so stroški ali pa odhodki, ki so zakonsko določeni in ki so dejansko predvidljivi. To so odhodki za pokojnine. Med leti 2020 in 2030 se bo število upokojencev oziroma število ljudi, ki so stari nad 65 let, enormno povečalo, za 5 odstotnih točk, po napovedih Eurostata. Z drugimi besedami, vedno manj dela bo zagotavljalo vedno več pokojnin. To nesorazmerje se bo povečevalo do leta 2060 in tako naprej. Skratka, dodatni pritisk na odhodke javnih financ. Ekonomska politika, ki jo ob tem vodi ta koalicija, ta vlada, gre v tem primeru v napačno smer; v napačno smer, kajti zdaj bi bilo treba zaustaviti trošenje. O tem, o povečanih tveganjih, govori oziroma piše tudi Fiskalni svet. Odhodki, ki se nanašajo na upokojence, so stvarni, so tukaj. In ne samo to; ko govorimo ali ko govorite o pokojninah, o mizernih pokojninah, ko govorite o vseh zneskih, s katerimi dejansko danes upokojenci ne morejo preživeti, takrat je treba imeti v uvidu, da ekonomske razmere v prihodnje in takšna politika ne vodijo v to, da bi zaradi prihodkov bile te pokojnine lahko večje, ob upoštevanju fiskalnega pravila, ki je ustavna kategorija. Zato je ekonomska politika na tem področju napačna in tukaj bi bilo treba narediti tektonske premike, da bi se zagotovilo stabilno financiranje pokojninske blagajne. Danes vemo, da približno milijardo v pokojninsko blagajno da proračun Republike Slovenije. In glede na demografske značilnosti se bo ta znesek moral povečevati. Proračun bo pa glede na svetovno ekonomsko stanje imel manj prihodkov, kot jih ima danes ali kot jih je imel v preteklosti, prejšnje leto na primer, zaradi ohlajanja gospodarske rasti. Tukaj so te škarje, na katere je treba danes opozoriti, zato da se dejansko nekaj naredi in da se nekaj naredi tudi v povezavi s pokojninami. Od leta 2012 se ni naredilo nič, gospe in gospodje. Vsaka vlada je zelo veliko obljubljala, vendar tukaj se ni naredilo nič. Ko se je sprejemala ta pokojninska reforma, takrat je bilo rečeno, da bo zdržala do leta 2020. Sedaj naj bi čudežno zdržala nekaj let več. Vendar ne upoštevate demografskih značilnosti, da bo upokojencev oziroma ljudi, ki bodo stari nad 65 let, v naslednjem desetletju bistveno več. In njim je treba zagotoviti pokojnine in ne samo pokojnine, ampak tudi dostojne pokojnine. Zato sprejemamo ta okvir proračunov sektorja država z velikim tveganjem in dvomom v to, da bo ta vlada in ta koalicija dejansko lahko zagotovila ta okvir, ki je tukaj danes napisan. Politika, ki jo vodite, je v nasprotju s temi številkami oziroma s temi odhodki, ki so tukaj navedeni. Ali se bo to zgodilo ali se ne bo zgodilo, bomo preverjali sproti, še posebej ob sprejemanju letnih proračunov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Besedo ima gospod Aljaž Kovačič.

Izvolite.

ALJAŽ KOVAČIČ (PS LMŠ): Hvala, gospod predsednik. Meni ste že polepšali dan, ker ste tako lepo izgovorili moj priimek. Hvala.

Sedaj pa na temo. Svojo razpravo bom nekako razdelil v dva dela. S svojim predgovornikom se nikakor ne strinjam, ampak lepo po vrsti. Tej vladi je nekako uspelo doseči, da so javne finance srednjeročno uravnotežene, s čimer zadostimo fiskalnemu pravilu. Temu je pritrdil tudi Fiskalni svet, ki pa je sicer rekel, da obstaja neko tveganje. Ampak mislim, da imamo vsakodnevno tveganje. Kolega Horvat iz Nove Slovenije je rekel, da poslanci, ki ne prihajamo iz Ljubljane, gremo vsak dan na cesto, se pripeljemo več kot 200 kilometrov v Ljubljano in imamo vsak dan tveganje, da se nam zgodi kakšna prometna nesreča. Da smo dosegli, da so javne finance srednjeročno uravnotežene, smo v prvi vrsti dosegli z rebalansom proračuna za leto 2019, danes pa nadaljujemo s tem predlogom, ki ga obravnavamo. In kar je najbolj pomembno, z rebalansom proračuna in tudi s tem odlokom dosegamo to zadevo, glede katere opozicija v preteklosti velikokrat govorila, da ne moremo porabiti več kot ustvarimo. In mi delamo ravno to, ne bomo porabili več kot ustvarimo, delali bomo presežek, s čimer bomo zmanjšali javni dolg in ga približali 60 %, kakor nam narekujejo tudi pravila. Vsi ti dokumenti, rebalans proračuna in tudi naslednji proračuni, ki jih bomo pripravljali in, upam da, tudi sprejeli, temeljijo na dveh zadevah. To je, da gre politika socialno in razvojno naprej, tako tudi vsi izdatki gredo v tej smeri.

Dve opozicijski stranki sta tudi dali ustavno pobudo glede 148. člena, vendar sam in mislim, da tudi vsa koalicija bere vse člene Ustave, tako da moramo gledati, da tudi drugi členi Ustave niso kršeni. 2. člen Ustave govori, da smo socialna in pravna država. Mislim, da moramo poskrbeti, da so vsi členi po pravilih. Kar se tiče razvoja gospodarstva, Slovenija seveda ima nek vpliv, kakšno je gospodarstvo v naši državi. Na zunanje stvari nimamo vpliva; kaj ameriški predsednik tvitne in potem vpliva na gospodarstvo, to nima vpliva. Pri notranjih vplivih pa seveda imamo neko moč. Mislim, da tu Fiskalni svet ni odigral svoje vloge. Kajti če gledamo Zakon o fiskalnem pravilu, ki v 7. členu govori o položaju in nalogah Fiskalnega sveta, nazorno pravi, kaj so naloge Fiskalnega sveta. Nikjer v tem zakonu nisem zasledil, da Fiskalni svet na novinarskih konferencah vzbuja nek strah med ljudmi, neko negotovost in da dejansko govori, kot da bo konec sveta. Najverjetneje tudi Nasa ne sklicuje novinarskih konferenc vsakič, ko leti komet mimo Zemlje, in govori, da obstaja velika možnost, da se bo ta komet zaletel v Zemljo. Tu si želim večjo objektivnost Fiskalnega sveta. Komentariji predsednika Fiskalnega sveta, kot so »Vlada je šibka, interesne skupine pa so močne,« so bolj

komentarji nekega politika, ne pa nekega neodvisnega organa.

Kar pa si želim v prihodnje, da bi se v Sloveniji spremenilo. Imamo veliko nekih investicijskih skladov, kot so na primer, Dars, Slovenske železnice, ekoskladi. Želim si, da bi ta denar nekako združili v en sklad in bi se država odločila, kam dejansko želimo vlagati denar. Kajti skladi, kot so Dars, Slovenske železnice, ekoskladi in še mnogi drugi, med seboj tekmujejo, kam bi moralo iti največ denarja. Se pravi, kot država se moramo odločiti, kaj je za Slovenijo najpomembnejše. In če je to železniška infrastruktura, ko se s slovenskimi vlaki pelješ, sem kot zgodovinar sicer zelo zadovoljen, kajti včasih se počutim, kot da sem v muzeju, ampak za prihodnost to nima nikakršne prednosti. Prav tako si želim, ker se velikokrat primerjamo z Nemčijo, nekakšne ekspanzivne politike, da zvišujemo izdatke, da povečamo gospodarsko rast. Predvsem pa si želim od vseh, tudi od politike, da je v svojih izjavah premišljena, da ne napenja mišic po nepotrebnem, kajti s tem velikokrat tudi sami vplivamo na gospodarsko stanje, ki ga imamo v Sloveniji. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Besedo imate, gospod Jernej Vrtovec.

Pripravi pa naj se gospa Tina Heferle.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Lep dober dan vsem skupaj!

Igramo se z ognjem. Ko govorimo o tem, kaj tveganje je, kaj tveganje ni, se je treba zavedati, kako se tveganje recimo izračuna. Ne gre za enakomernost, da je tveganje, če se vozimo iz Maribora v Ljubljano in pride do prometne nesreče, enakomerno temu tveganju, ko govorimo o tem, kakšne so zunanje okoliščine. Zunanje okoliščine ta trenutek; gospod predhodnik je rekel, da res nimamo vpliva na to, kaj nek ameriški predsednik tvitne, ampak imamo pa možnosti, da se pripravimo na dejstva, ki so. Recimo eno ključnih dejstev je to, da je na primer stanje v Nemčiji glede gospodarske rasti iz napovedi v napoved slabše. Če smo imeli recimo oktobra napoved IMF glede gospodarske rasti v Nemčiji za 1,9-odstotno rast, januarja le še 1,3-odstotna rast, so zdaj napovedi že slabše. In za kaj gre pri celotni zgodbi? Hkrati pa je polemika o Fiskalnem svetu, ali je spolitiziran ali ne, popolnoma brezpredmetna. Če imamo določeno institucijo, ki opravlja svojo nalogo, je prav, da jo tudi politika upošteva, sicer je bolje, da to institucijo ukinemo. Kaj je ključno? Ključno ob tem je, da je vlada s proračuni naredila tako imenovane strukturne popravke na odhodkovni strani in s tem dolgoročno škodovala zgodbi. Prej je bila s strani predstavnika Liste Marjana Šarca gospoda Lenarta ob predstavitvi stališča omenjena ena zgodba – kaj lahko vzamemo mamam, otrokom, študentom. Pozabil pa je na

neko drugo zgodbo; na sindikate. Na to opozarja Fiskalni svet, na te močne strukture, gospod Lenart, ki so. In povejte mi, ko pride negativni gospodarski cikel, kako bomo ta problem rešili, strukturne odhodke. Na kakšen način; kot samo z novim ZUJF-om, ki ga tako radi omenjate, da je bila napaka.

Fiskalni svet opozarja še na eno stvar, in sicer če bi se napovedana gospodarska rast zmanjšala le za pol odstotka, le za pol odstotka, bi skopnel celoten proračunski presežek. In tveganja za to so; če pogledamo, kakšne so zunanje okoliščine, na katere nimamo vpliva, pa ne samo Nemčija. Poglejte Kitajsko, proizvodnja avtomobilov je v letošnjem letu padla za 15 %. To vpliva tudi na Evropo in tudi posledično na Slovenijo. In ob tem se mi zdi ključno, kako smo mi ob tem pripravljeni, ko ste septembra, oktobra velikodušno odprli pipice in povečali te strukturne odhodke, strukturni primanjkljaj. Kajti takrat, ko pa dejansko kriza udari tudi po nas, bomo imeli silne težave, kako reagirati; kot če začnemo nove reze, kot smo jim bili priča z ZUJF-om. Na tej točki je treba opozarjati še eno stvar, in sicer da se izdatki sektorja država v zadnjih letih in v napovedih za prihodnja leta povečujejo skoraj za milijardo evrov. Veste, koliko denarja je milijarda evrov? In to smo velikodušno naredili zdaj, v enem letu, za milijardo evrov. Predhodniki se ne zavedate, za koliko denarja gre in koliko je treba na drugi strani privleči notri, da bi to lahko sanirali. In ob tem zagotovo le redkokdo pomisli, kdo za vse to plača. Davkoplačevalci, gospe in gospodje, gospodarstvo in izvozniki, ki jih imenujejo nekateri ahilova peta. In ob takem povečanju trošenja države nič drugega kot spominjamo, da bi morali hkrati razmisliti tudi o tem, kako v večji meri na drugi strani davkoplačevalce resneje razbremeniti. In tukaj je ta krinka, kje pripeljati to večjo potrošnjo. To je priložnost. Razbremenitev, ki je po našem mnenju večja priložnost, da povečamo lahko potrošnjo na drugi strani in da potem lahko zagotavljamo tudi socialno državo. Čas je, da bi od izboljšanja razmer s tem, ko bi resneje razbremenili davkoplačevalce, končno imeli nekaj tudi tisti, ki vse te proračunske vreče vsako leto tudi pridno polnijo. Ne moremo pa na drugi strani, in tu sem najbolj užaloščen, ko rečemo, da imamo spolitiziran Fiskalni svet, ko govorimo kar pavšalno, da nimamo mi nobenih ozadij, ki lahko pritisnejo, kar je opozarjal tudi Fiskalni svet; pa jih imamo. Ne zavedate se še sindikatov, kako močni so in kako lahko v določenih momentih tudi zagodejo celotni državi.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Besedo imate, gospa Tina Heferle.

Pripravi pa naj se gospod Marko Bandelli.

Gospa poslanka, izvolite.

TINA HEFERLE (PS LMŠ): Gospod predsednik, hvala lepa za besedo.

Jaz bi rada čisto na kratko izpostavila nekaj ključnih dejstev, za katere ocenjujem, da so tako pomembna, da jih je treba predstaviti našim državljanom čim bolj preprosto in razumljivo, da si bodo sploh lahko ustvarili neko realno sliko o tem, kaj danes obravnavamo in kaj ta dokument predstavlja za našo državo. Ta odlok določa okvir za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 1. januarja 2020 do 31. decembra 2022, kar v resnici pomeni, da določamo tisto najvišjo dovoljeno porabo države. Verjamem, da marsikateremu slovenskemu državljanu ali pa veliki večini ti pojmi, kot so strukturni saldo, ciljni saldo in še drugi pojmi, o katerih govori odlok in jih lahko preberemo v njegovi obrazložitvi, niso ravno domači. Ravno iz tega razloga bi po mojem mnenju bilo zelo primerno, da nekatere stvari povemo čim bolj preprosto. Najprej, še vedno imamo gospodarsko rast, ta je predvidena tudi v letu 2020 in 2021; ki se bo sicer zaradi trendov umirjanja nekoliko preoblikovala, in sicer v smeri večjega prispevka domače potrošnje in manjšega prispevka izvoza, ampak še vedno gospodarska rast bo. Izjemnega pomena za finančno stabilnost države je tudi dejstvo, da rebalans proračuna za leto 2019 nikakor nima višjih izdatkov od prihodkov. Pri snovanju ekonomske politike še vedno zasledujemo zmanjševanje javnofinančnega dolga; in to nam tudi dobro uspeva. Nadalje, dejstvo, ki ga navaja tudi Umar, rast investicij je še vedno in bo visoka. In tudi dejstvo, da se bo rast končne državne potrošnje kljub vsem očitkom Fiskalnega sveta in očitkom opozicije zniževala. Rast izdatkov sektorja država bo še vedno nižja od rasti prihodkov; smo pa tudi strukturno skladni. To so dejstva, ki jih premalokrat slišimo tako jasno in jedrnato. In ravno nasprotno, to so dejstva, s katerimi se največkrat nekritično manipulira in v javnosti ustvarja občutek, da so razmere v državi slabe oziroma še več, da so kritične, da so neustavne in ne vem kaj še vse.

Poudarjati vsa tveganja, ki naj bi lahko vplivala na našo gospodarsko rast, je nekoliko populistično. Nikoli se ne pove, da obstajajo tudi dejavniki v domačem okolju, ki so pozitivni in ki lahko vplivajo na nekoliko višjo gospodarsko rast, kot je predvidena. Torej ne razumem te a priori črnogledosti opozicije, ki je očitno že modus operandi. Včeraj smo s strani Fiskalnega sveta slišali jasno in glasno, da je odlok skladen s fiskalnim pravilom; pika. Torej načrt javnofinančne porabe za naslednje triletno obdobje je dober, je preudaren, je perspektiven in skladen s finančnim pravilom; zato ne vidim razloga, da ga ne bi podprla. Hvala.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Hvala lepa.

Besedo ima Marko Bandelli.

Pripravi naj se Lidija Divjak Mirnik. Izvolite.

MARKO BANDELLI (PS SAB): Hvala, predsedujoči, za besedo.

Mi pripravljamo triletni okvir, se pravi tisto, kar nas bo čakalo v letu 2020, 2021 pa 2022. Minister, jaz vas bom samo opozoril na nekaj zadev, za katere mislim, da bodo zelo pomembne, predvsem v smislu razvoja Slovenije. Pozorni moramo biti na to, kar nas čaka jutri. Toliko je bilo zdaj polemik in govora glede kohezije, glede sredstev, glede neporabljenih sredstev, ampak glede tega vemo, da itak teče in nismo nič nazaj, kot so druge države v Evropi, tako da smo nekako v tistih okvirih. Mene tukaj zanima nekaj drugega in bi rad opozoril na nekaj, kar se bo zgodilo jutri, se pravi perspektiva 2021–2027. Dve leti smo že v tem okviru, ki ga mi zdaj programiramo. Kaj se bo takrat zgodilo? Vi veste sami, da ne bo več 3 milijarde in pol. Če bo, bo krepko nižja ta usoda, ta vrednost, ta kapital, ki ga bomo mi dobili iz Evrope. Zakaj to pravim? Predvideno je bilo dobre 3 milijarde, če bi bil sprejet ta finančni okvir do meseca maja, ampak vemo, da do volitev tega ne bo. Vsi kazalniki, ki kažejo rast naše države, bodo toliko znižali ta sredstva, da bo prišlo na dobri dve milijardi. In moramo vedeti, da je tako. Kaj se bo zgodilo s tistima dvema milijardama? Mi imamo dve kohezijski regiji, o katerih je pravil prej gospod Horvat, da so med njima velike razlike. Ni velike razlike, razlika je Ljubljana, Ljubljana dela razliko med dvema kohezijskima področjema. Morate vedeti, da vzhodna kohezijska regija bo dobila približno 85 % tistih sredstev, zahodna pa bo dobila komaj 15 %. Imamo možnost po Evropi, po njihovem priporočilu, da lahko 15 % prenesemo iz ene v drugo. Kaj bo? Koliko sredstev bo imela zahodna kohezijska regija? Nič, 300 milijonov. Tudi če prenesemo tistih 15 %, je vse skupaj nič. Predlagam, da začnete razmišljati zelo resno, ker edina razvojna sredstva, ki jih imamo v Sloveniji, so ta sredstva, da začnemo z integrali razmišljati, kako financirati razvoj v zahodni kohezijski regiji. Nimamo več kaj čakati, moramo tudi z integralnimi sredstvi začeti razmišljati o rasti in razvoju naše države. Imamo pripravljene določene reči, določene strategije, vse, kar je treba, to je v redu; ampak sredstev ne bo. Vedeti moramo pa še eno zelo pomembno zadevo; kaj bo s tistimi 700 zaposlenimi, ki spadajo sedaj v tisti tehnični sektor. Za tistih 700 zaposlenih ne bo več sredstev, s katerimi bomo lahko pokrivali njihovo, se pravi da bodo morali iti spet v integrale. Začnimo razmišljati, to je 20 milijonov na vsako leto, ni malo denarja.

Še nekaj bi vas lepo prosil. Jaz sem vsepovsod iskal en dokument, ampak ga nisem dobil nikjer, to je nacionalni reformni program. Evropska komisija je v prilogi D sprejela Poročilo o državi Sloveniji. To D poročilo sem iskal povsod in ga nisem dobil. Če bi lahko na kakšen način prišel do tega? Klical sem po vseh ministrstvih. Verjetno je pri predsedniku Vlade, pri državnem sekretarju Mallyju tiči, ampak

mislim, da je to interesanten dokument za vse naše poslance. Toliko z moje strani. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Hvala lepa.

Besedo ima Lidija Divjak Mirnik.
Pripravi naj se Ljudmila Novak.
Izvolite.

LIDIJA DIVJAK MIRNIK (PS LMŠ): Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo. Lep pozdrav, kolegice in kolegi!

Slovenija je v tem trenutku socialna, razvojna država. Porabimo manj, kot ustvarimo, pa še javni dolg znižujemo. Ali je to pozitivno? Za moje pojme je. V javnosti se nam pa cel čas očita, da bomo to državo tako rekoč »zapravili«; čisto nesposobni, pojma nimajo, jutri bo konec sveta oziroma konec te ljube lepe domovine. Jaz bi si želela, da se teh populističnih izjav vzdržijo vsaj poslanci, ker sejanje strahu med ljudi ne koristi čisto nikomur, sploh pa ne koristi temu, da bi se ljudje počutili bolje v tej državi. Tveganja so bila, bodo in smo jim vsak dan izpostavljeni vsi, tudi jaz, ko se iz Maribora pripeljem v Ljubljano in sem dve uri pa pol do Ljubljane v avtu ter potem dve uri nazaj, če imam srečo. Če imam pa veliko srečo, pa še malo več. Tveganja so; da o tem, da sta moja dva otroka podvržena poškodbam, ko sta nonstop v športu, niti ne govorim. Tveganja so v življenju in bodo ostala. Na nekatere imamo malo več vpliva, na nekatere pa malo manj. Za razvoj gospodarstva pa je pomembna stabilnost, ki v tem trenutku v Sloveniji tudi je. In napovedi so, tako pravijo strokovnjaki, da bo tudi v prihodnje. Vse te vrednostne sodbe in populistične izjave opozicije povzročajo nestabilnost; in to ni prav. Tisti, ki to počnejo, pravzaprav škodijo tej državi. Sama ne želim biti med njimi, sama želim pozitivno gledati na to državo in želim pozitivno delati v dobro vseh nas. Zaradi tega dobrega dela vlade, o katerem smo tudi slišali danes, ki ga bomo čutili tudi v Mariboru, sem jaz vesela, da imamo to vlado in da bomo nekatere stvari lahko naredili. Nova stanovanja v Mariboru, obnova mesta Maribor, investicije, ki se bodo zgodile – vse to je odraz tega, da je ta vlada dobra in da je ta vlada sestavila to zgodbo, ki jo sedaj pelje. Jaz sem prepričana, da bomo zaradi tega ljudje tudi dobro živeli in boljše živeli; in si ne bi želela, da ta strah tako počasi prihaja iz malih možganov v vse nas. Jaz bom seveda ta odlok iz vseh teh razlogov, tudi vseh tistih, ki so jih povedali že kolegi pred menoj, podprla. Hvala.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Hvala lepa.

Besedo ima Ljudmila Novak.
Pripravi naj se Jože Lenart.
Izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Dober dan vsem!

Ta vlada je dobra, ker ima kaj deliti, dobra je pa zato, ker imamo visoko gospodarsko

rast, ki jo ustvarja gospodarstvo. Ta vlada ima srečo, ne da je dobra; srečo ima, ker je na vladi v času visoke gospodarske rasti, za katero pa ima ta vlada bolj malo zaslug. Jaz ne želim strašiti ljudi, ker to ni v moji navadi, želim gledati pozitivno na stvari, poslušam pa Fiskalni svet, ki pravi, da hodimo po robu. V Fiskalnem svetu sedijo vendarle neki strokovnjaki, ki smo jih mi postavili, ki ste jih vi postavili, ki znajo računati, ki poznajo razmere, ki poslušajo tudi različne napovedi; in oni nas na to opozarjajo. Jaz bom vesela, če ne bo treba nikomur jemati, vendar pa vem in se zavedam, da je vprašanje krize vedno samo vprašanje časa, da krize vedno so, pridejo in, hvala bogu, tudi gredo. Torej je samo vprašanje, kdaj bo spet tisti čas, ko bo treba spet jemati. In ko si v vladi, to nikoli ni prijetno. Ravno v tisti vladi sem sedela, kjer smo morali največ jemati, pa vem, kako je to težko. Bolj prijetno, veliko boljši občutek je, če si politik in lahko daješ. To je res dober občutek. Če se pa zavedamo, kakšne probleme imamo v Sloveniji in vsak dan se kažejo, vidimo že problem zdravstva, ki ga rešujemo in rešujemo, pa ne pridemo do konca, in bodo še večji problemi. Vemo, da bo več ljudi starejših in bojo imeli več zdravstvenih potreb, bomo imeli. Vemo, da bo več upokoencev, hvala bogu, upam, da bomo vsi to dočakali in lahko koristili in da bodo primerne pokojnine. Vemo, da moramo sprejeti zakon o dolgotrajni oskrbi, pa ga že tako dolgo ne sprejememo. Zakaj? Ker bo to tudi precej stalo.

Vse to so naši realni problemi, za katere pa ne vem, če so dovolj vkalkulirani v te predloge za pripravo proračuna za sektor država. Na to nas opozarja Fiskalni svet, na to nas opozarjajo tudi evropske inštitucije, da na teh področjih, ki so stalni izdatki države, pač v preteklosti ali pa do sedaj nismo dovolj naredili. In ker Fiskalni svet pravi, da hodimo po robu, ker tudi za leto 2019 ni bilo vse tako, kot bi moralo biti, in je zdaj stvar pred Ustavnim sodiščem, ki bo povedalo svoje, zato me skrbi. Bom pa vesela, če se te napovedi ne bodo uresničile oziroma bo gospodarska rast trajala in bo še višja in bo še boljša; upam, da na račun boljših tehnologij, ne pa na račun tega, da bodo ljudje še bolj delali pa bolj garali. Zato jaz želim tej Sloveniji pa nam vsem vse najboljše; zagotovo pa mora vsaka vlada opraviti svojo nalogo primerno in tako, da ne bo treba naslednji vladi spet zelo zelo spreminjati stvari oziroma preveč jemati ljudem. Če ta vlada misli, da mogoče takrat, ko bo to prišlo, ne bo več na oblasti; lahko je tudi takšno razmišljanje, upam, da ni. Zato se moramo vsi obnašati odgovorno v času, ko smo v vladi, ko nismo v vladi, ker smo vsi odgovorni do neke mere za to državo. Jaz upam na nadaljnjo gospodarsko rast, dobro stanje, da bomo lahko vse to, kar ste napovedali in predvideli, tudi izvršili; opozorila pa tudi moramo slišati in se nanje pripraviti.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Jože Lenart.
Pripravi naj se dr. Anže Logar.
Izvolite.

JOŽE LENART (PS LMŠ): Hvala lepa za besedo, predsedujoči.

Fiskalno pravilo, zlato fiskalno pravilo, spoštujmo ga, da se ne ponovi kriza po letu 2008, da se ne ponovi Grčija in ostali vse do nas. Vendar ali je to dovolj proti svetovnim velesilam, ki vodijo svojo politiko za prevlado na svetovnih trgih? Ko sem v zadnjem letu bolj intenzivno spoznaval makroekonomsko politiko, proračunsko politiko, politiko vseh štirih blagajn, zdravstveno, pokojninsko, občinsko, sem prišel do spoznanja, da je Slovenija res visoko socialna država, kar smo zapisali tudi v Ustavo. Poskrbi za vse družbene skupine v skladu s postavljenimi pravili, kar je pomembno. V teh pravilih pa gre za obojestransko spoštovanje, spoštovanje države, državljanov; in seveda transparentno delovanje oziroma upravljanje teh blagajn. Drugi problem, preko katerega ne moremo čez noč, je v tem, da smo v družini Evropske unije pod povprečjem BDP, dodane vrednosti, povprečne plače; vendar ta razkorak vztrajno lovimo in imamo cilj, da dosežemo to povprečje. Seveda si želimo imeti primerljive storitve, primerljiv standard s sosednjo Avstrijo, Nemčijo; vendar imamo pa boljše storitve, kot jih ima Hrvaška, Bosna, Srbija, Makedonija. Primerjamo se s Češko, Slovaško, Poljsko, ki nas dohitevajo in celo prehitevajo. To je zdravo in nas spodbuja, da dajemo več v razvoj, da iščemo racionalnejša poslovanja z učinkovito informatizacijo, ustvarjamo ugodnejša okolja za domače in tuje naložbe, znižujemo brezposelnost, delamo na boljših pogojih, da se vračajo delavci dnevni migranti, ki jih gospodarstvo presneto rabi.

Veste, v okolju, kjer živimo, imamo različne družine z različnimi prihodki in vsi morajo preživeti. Eni si lahko privoščijo več, drugi manj, vsi pa imamo zagotovljeno zdravstvo, šolstvo, varstvo, varnost in številne druge dobrine, ki nam sledijo. Vsi pa nimamo mercedesov, eni imamo kie, imamo dacie, ampak vsi moramo preživeti. Tu so pomembni mladi, katerim je pomembna svoboda. Njihov cilj je spoznati in pridobivati izkušnje v Evropi, v svetu. To je pomembno, novi, širši pogledi, nova znanja, ki pospešujejo rast na vseh področjih. Ustvarjati moramo pogoje, da bodo tudi v Slovenijo prihajali iz drugih držav. To je pomembno. Seveda je bilo leto 2019 najtežje v doseganju fiskalnega pravila. Zakaj? Ker smo imeli v prvem predalu veliko število dolgov do številnih socialnih, lokalnih in tudi socialnih skupin, ki so nam jih zapustile prejšnje vlade. Te skupine so se v dolgih letih krize odpovedovale določenim pravicam, ki bi jih sicer imele. Pa kljub temu smo tudi v letu 2019 namenili velik del v razvoj, dosti več v resorje, kjer pričakujemo

razvojne učinke, predvsem za gospodarstvo. In pomembno, napovedali smo, da bo med letom dosežen višji presežek, kot je bil napovedan v prvem proračunskem dokumentu. To nas še posebej veseli, da so učinki prvih ukrepov te vlade res pravi, in na tej poti delamo dalje. Seveda potrebujemo temeljite reforme na področju zdravstva, na področju pokojnin, na kar je opozarjal tudi kolega Horvat. Pripravljamo jih, delamo na tem, na tem delajo vse države v družini Evropske unije, vse države po svetu. To ni problem; to je dejstvo, ki ga moramo reševati, saj želimo živeti kvalitetnejše in dlje. V to bomo morali več vlagati. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima dr. Anže Logar.

Pripravi nas se Mateja Udovč.

Izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Jaz bi nekatere koalicijske poslance vendarle opozoril, da je Slovenija že 27 let demokratična republika, kar pomeni, da imamo pozicijo in opozicijo, kar pomeni, da imamo tu, v tej dvorani različna mnenja, ki so vsa enako spoštovana. To je temelj demokratične ureditve. Jaz sem prej slišal, da se zaradi izjav opozicije ljudje ne bodo počutili bolje. Saj ne vem, kje piše, da se morajo zaradi izjav opozicije ljudje počutiti bolje. Vi ste tako ali tako sklenili, če se ne motim, oziroma prejšnja koalicija, da bodo Slovenci do leta 2050 srečni. Če jaz zdaj prav razumem nekatere koalicijske poslance, jim krade to srečo na tej poti do leta 2050 samo opozicija. No, vidim prikimavanje. Oprostite, ampak jaz se s takim mnenjem ne morem strinjati. Parlament je prostor za razpravo. Če ste vi sprejeli vlogo, da ste samo glasovalni stroj koalicije, potem vam verjetno res niso po godu besede opozicije, ki opozarjajo na realne probleme. Če pa parlament smatrate kot prostor razprave, kjer preko argumentirane razprave zmaga najboljša ideja, potem morate biti pa zadovoljni z vsako kritično besedo opozicije, ker jo lahko inkorporirate v svojo politiko in izboljšate svojo politiko. Prej sem poslušal tudi o črnogledosti opozicije. Ne gre za črnogledost opozicije. Mi imamo mnenje neodvisne institucije, ki pregleduje skladnost proračuna in proračunskih okvirov s fiskalnim pravilom, z ustavnim določilom fiskalnega pravila. In o tem je razprava, ne gre za črnogledost opozicije. Morda je razlika v distinkciji, kaj sploh je mnenje opozicije in kaj pomeni črnogledost. Mislim, da gre v tem primeru za drugačno politično izhodišče, pa ne na ravni pozicija – opozicija, ampak na ravni strank za enkratno uporabo in na ravni strank, ki so v slovenskem prostoru že recimo 27 let. Stranka, ki je tu za enkratno uporabo, je na vsak način navdušena, da čim bolj daje, daje, daje, ker ji je vseeno, kaj bo čez štiri leta, ker je ne bo več. Stranka, ki je pa tu

celotno periodo in ki bo tudi dolgoročno še vnaprej, pa ve, da bo to nekoč nekdo moral plačati. Nekoč bo to nekdo moral plačati, kar nas med drugim, spoštovani, uči tudi zgodovina, pa o tem čisto ob zaključku.

Predsednik Vlade je v enem od zadnjih intervjujev za enega od tednikov rekel, da je finančni minister konservativni minister. Konservativni minister v vladi, kjer je nadkoalicijska stranka Levica, je neverjeten uspeh, da v bistvu Levica tako vlado podpira. Kaj je konservativni minister? Konservativni minister je minister, ki klesti izdatke, je minister, ki pazi na skladnost s fiskalnim pravilom, je minister, ki izvaja maksimalen še vzdržen fiskalni napor za neko dolgoročno vzdržnost javnih financ, in je minister, ki ne popušča drugim kolegom ministrom pri želji po dodatnih izdatkih. Pa pogledjmo, spet ne po mnenju opozicije, ampak po mnenju Fiskalnega sveta, če gre za konservativnega ministra. Za leto 2019 je Fiskalni svet že ugotovil v prejšnjem mnenju in v mnenju tega okvira, da za leto 2019 s proračunom Ministrstvo za finance krši Zakon o fiskalnem pravilu. Eksplicitno imate to napisano tudi v tem dokumentu. Je to konservativni finančni minister? Ugotovil je, da ima nadpovprečno ekstenzivne javne izdatke strukturne narave. Je to konservativni finančni minister? Ima nezadosten fiskalni napor, ponavljam – nezadosten fiskalni napor. Ali to počne normalno konservativni finančni minister? Ob tem, da za zagotavljanje ustreznega fiskalnega napora ni potreben strukturni napor. Si predstavljate to ugodje, to idilo? Ni treba niti strukturnih sprememb narediti, pa si lahko zagotoviš ustrezen fiskalni napor. Pa za leto 2019 niti tega finančni minister ni uspel zagotoviti. Je to konservativni finančni minister, kot pravi predsednik Vlade? Še enkrat, to so vse neposredni citati in mnenje Fiskalnega sveta; ne opozicije. Fiskalni svet v tem mnenju o okviru napiše med drugim tole: Rast izdatkov bo letos najvišja po letu 2009. V zadnjih enajstih letih, desetih letih najvišja rast izdatkov. Ali to normalno dela konservativni finančni minister? Naprej, sredstva za zaposlene naj bi se povečala za 8,9 %. To je najvišja rast po letu 2008. Ali to normalno počne konservativni minister za finance? Sprašujem. Naprej, Fiskalni svet ugotavlja, da je tisti presežek, na katerega se v tem trenutku vsi obešate, posledica dveh dejavnikov: gospodarske rasti in ugodnega stanja na trgu zadolževanja. Z drugimi besedami, presežek je posledica tega, da so se nadpovprečno znižali stroški za obresti na javni dolg, ki ga imamo. To je zaradi ugodnega ekonomskega okolja; ne zaradi dela finančnega ministra, ne zaradi dela prejšnje vlade, ampak zaradi ugodnih ekonomskih izhodišč v širšem gospodarskem okolju. In domača potrošnja, ker se tuja ustavlja, je posledica investicije zaradi državnih investicij, ker država investira, ne ker vsi ostali; ker država investira. Imamo dva dejavnika, ki delujeta zgolj v času debelih krav.

In vi se s tem hvalite. In vi se s tem hvalite. Nobenega učinka ali nobene posledice vaših aktivnosti ni, kar vidimo po sejah Državnega zbora; in vse, kar deluje, deluje zaradi razlogov zunaj dometa te vlade in bo delovalo samo, dokler bodo ugodni ekonomski kazalci oziroma dokler bodo ugodne ekonomske razmere. V trenutku, ko se bo to spremenilo, se bo kazalec ekspanzivno obrnil v drugo smer. Škarje bodo šle z nesluteno brzino vsaka v svojo smer, prihodki in odhodki. Jaz ne vem, ali se vi tega zavedate. Minister za finance se tega zagotovo zaveda, samo tega ne udejani potem v proračunskem okviru. Verjetno zato, ker je konservativni minister v koaliciji, kjer je nadkoalicijska stranka Levica.

Zakaj izpostavljam to razliko med tem, kaj pravi predsednik Vlade, da je konservativni minister, in med tem, kaj Fiskalni svet ugotavlja glede na politike, ki jih je minister za finance sprejel? Ker gre za neskladje med besedami enega in dejanji drugega. Če imamo nekoga, ki nekaj pravi, kar ne zdrži realne argumentacije, ugotavljam, da tudi to, kar vi danes razlagate, ne zdrži realne argumentacije; in se bojim, da tudi ta okvir, ki je pripravljen, ne zdrži realne argumentacije. Pa tega ne govorim zato, ker bi bil rad črnogled ali ker bi bil opozicija, ampak iz enega preprostega razloga, kar sem že v uvodu povedal, da vsak odmik od tega, da se zagotovi fiskalna skladnost, na koncu pride na račun davkoplačevalcev. Je prišla v preteklosti in je prišla v prihodnosti. Stranke z dolgoročne tradicijo to razumejo. Stranke za enkratno uporabo ali pa enainpolkratno uporabo pa tega ne razumejo. In to je bistvena distinkcija. Fiskalni svet je zapisal, da je fiskalna skladnost v srednjeročnem roku na meji. Večanje nominalnega presežka je povezano s precejšnjimi negativnimi tveganji. Gospa Mirnik, ali Fiskalni svet širi, kako ste vi rekli, črnogled napovedi in zaradi tega se ljudje na počutijo bolje. Ali je treba Fiskalni svet ukiniti zaradi teh besed in govoriti samo lepe stvari? Ali je treba spoštovati to, kar je Fiskalni svet rekel in to inkorporirati v fiskalno politiko države? Tu se je treba odločiti, v katero smer iti, ali v dolgoročno vzdržnost ali v smer kratkoročnega zasledovanja političnih interesov določenih političnih strank v tej državi. In naprej: »V projekcijah,« spet piše Fiskalni svet, »so upoštevani le ukrepi, ki bodo pozitivno vplivali na javnofinančna gibanja.« Ha, o negativnih pa nič! Samo lepe stvari Ministrstvo za finance, konservativni minister, vključni v svoje načrte. »Tveganja na strani izdatkov so povezano predvsem z napovedanimi ukrepi, ki bi lahko bistveno poslabšali ne le kratkoročne, temveč predvsem dolgoročne izglede javnih financ.« Jaz verjamem, da stranko z enkratno misijo to ne zadeva in je ne briga, stranke z dolgoročno vizijo pa to še kako zadeva. In v primeru finančnega, fiskalnega planiranja je nujna dolgoročna vizija, če hočemo zagotoviti dolgoročno vzdržnost javnih financ, ki je nujna za to, da se zagotovi dobro delovanje države.

Ena zelo strašljiva ugotovitev Fiskalnega sveta je, da »naraščanje stroškov dela bistveno presega naraščanje produktivnosti gospodarstva«. A veste, kaj to pomeni? Ni teden dni nazaj, ko je dvakrat bivši finančni minister gospod Mramor v nekem intervjuju rekel, da je ravno zdaj čas za to, da se združi napor za povečanje produktivnosti. Ja, kako boste pa to naredili, če gre konservativni minister v tako ekspanzivno fiskalno politiko in če se cena dela tako povečuje? Pa si vsi to zaslužijo, ni to opozicijski očitek, vsi si to zaslužijo, vendar mora rasti skladno s produktivnostjo, če želimo izboljšati življenjski standard na dolgi rok. Konservativni finančni minister skrbi za finančno vzdržnost in povečanje produktivnosti ter dobrega stanja v državi na dolgi rok, ne za leto in pol ali pa za dve leti, ampak na dolgi rok.

Prej je bilo že opozorjeno, samo za 1,5-odstotne točke se zmanjša gospodarska rast, pa smo že v saldu na minus 2 % BDP. Veste, kaj to pomeni? Kako smo mi odvisni od zunanjih dejavnikov, brez nekega strukturnega napora, ki bi lahko v tem času blažil ta tveganja, na katera opozarja tudi Fiskalni svet. Gremo, damo, ljudje bodo zadovoljni, srečni bodo torej v letu 2019, koga briga, ali bodo 2050, očitno je važno, da bodo 2019. Čeprav mora biti skupni cilj to, da bodo srečni, veseli in bodo z zadovoljstvom šli na delo od 2019 do 2050, če hočete.

Ko primerjam vaše besede, koalicije, in tega okvira, ki se sploh dovolj ne dotika tveganj, ki se pojavljajo v okolju, si pač dovolim dvomiti v to, da bo zagotovljena fiskalna skladnost s fiskalnim pravilom v okviru proračuna. Še posebej, ker je Fiskalni svet jasno povedal, da Vlada hodi po robu. Vlada hodi po robu, ob tem da ne opozori na vsa tveganja, ki se ob tem postavljajo.

Zaključil bom s tem, kako pomembne so te javnofinančne sheme in strukturni napor, z oceno strukturnega primarnega napora, ki ga imate tudi navedenega v tem mnenju Fiskalnega sveta. Ugotovili boste, da je bil v letu 2018 opravljen drugi najmanjši strukturni napor v 21-letni zgodovini te države. Si predstavljate? Ko bi moral biti, tako kot ste vedno govorili, še posebej Socialni demokrati pa Stranka Alenke Bratušek od nekdaj, da je treba v času debelih krav narediti največji strukturni napor, zato da prihraniš za slabe čase. Drugi najmanjši, negativni, navzdol, minus 0,7, v letu 2019 pa četrti najmanjši v 21-letni zgodovini! In vi se s tem hvalite. Veste, kaj se zgodi, če slučajno pride kriza. Bog ne daj, da pride kriza! Zgodi se leto 2012, mora pa biti očitno prava vlada, da je strukturni naboj 3. Zdaj si pa predstavljajte, v času debelih krav je strukturni nabor negativen, minus 0,7 v času najtežje krize pa 3. 4-krat večji. Uh, kje pa, se opravičujem, minister za finance, sem se zmotil, ker je tam negativni predznak, tukaj je pa pozitivni predznak. Vidite, kakšna razlika je? Tam je bilo v enem letu narejenih pet strukturnih reform, tukaj imamo pa obdobje, ko vsaka pametna politika izvaja strukturne

reformo, pa še predsednik Vlade, ob tem da se mu koalicijski poslanec pohvali s pokojninsko reformo, sam pove, da ne gre za pokojninsko reformo, ampak da gre samo za nekatere popravke, manjše popravke pokojninske zakonodaje. Kje so reforme? Ne, da bo opozicija pozitivna, in ne, da fiskalni svet ne bo črnogled – kje so naporji za to, da bomo leta 2050 res srečni, tako kot ste predvideli v vaši strategiji Vlade Republike Slovenije? Poglejte, če še te svoje strategije o izjemni sreči leta 2050 ne usklajujete, kako naj jaz torej potem verjamem, da je okvir proračunskega planiranja do leta 2022 res realen in da bo res v skladu s fiskalnim pravilom. Še enkrat, dovolim si dvomiti ravno zaradi teh razlik, ki jih imamo med izjavami vodilnih političnih moč te vladne koalicije in dejanji, ki se potem zgodijo v realnosti. In zadnje vprašanje – kaj boste pa recimo naredili v letu 2020 ali pa 2021, če se bodo tveganja potem pokazala, da so večja kot so bila predvidena in ne bo skladno s fiskalnim pravilom? Kaj boste pa potem naredili? Minister, ali boste odstopili? Stojite za tem okvirom? Ali pa boste potem govorili, da je to pa zaradi zunanjih dejavnikov na katere ta vlada nima vpliva? Hvala.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Jani, izvolite.
Poslanka, replika.

LIDIJA DIVJAK MIRNIK (PS LMŠ): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo.

Spoštovani dr. Logar! Človek ima včasih občutek, da si vi pravzaprav želite, da bi se ta Slovenija sesula. Če je to domoljubno, nisem najbolj prepričana. Jaz mislim, da ni. Če pogledamo nazaj na tako opevani, osovraženi ZUJF, je pravzaprav dosegel to, da smo tiste izdatke, ki bi jih morali takrat plačati, plačali letos oziroma lani. Prav zanima me, kaj bi se zgodilo, če bi vi vodili to vlado in bi se decembra napovedovalo toliko in toliko stavk pa gospodarsko rast imamo. Kaj bi naredili? Ljudem bi rekli, ne, ne damo vam, ker moramo strukturne reforme delati in ker moramo dolgoročno razmišljati, da bomo srečna družba. Verjetno ne. Tako da te vaše populistične zgodbe sicer lahko razlagate, ampak upam, da ne sedejo več ljudem.

Kar se pa tiče stranke za enkratno uporabo, ne boste verjeli, peto obletnico smo imeli. Boli fejest, ne, pa verjetno bomo še imeli katero, tako da, upam, da vas ne bo preveč bolelo. Stranka z dolgoročno vizijo, mislim, da je malo kompas izgubila, in to je problem. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod Logar, proceduralno.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Poglejte, predlagam da novi poslanki, ki je v tem sklicu mandata, predlagate, da počaka pet minut na transkript moje razprave, ki bo objavljena na spletni strani Državnega zbora pod to sejo, in da naj vse tiste izjave, ki jih je govorila o tem, kako naj bi si želel negativnega scenarija in kako naj bi opozarjal na tveganje, primerja s tekstom, ki ga je / oglašanje iz dvorane/ zapisal Fiskalni svet, in bo ugotovila, da je vse te očitke Fiskalni svet zapisal v tem mnenju, in da na podlagi tega potem da še eno razpravo in se mi morda po potrebi opraviči. Hvala.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Gospod Logar, mislim, to ni bilo postopkovno vprašanje.

Gremo naprej. Mateja Udovč, ima besedo. Prosim?

Izvolite, poslanka, postopkovno.

TINA HEFERLE (PS LMŠ): Jaz imam pa dejansko postopkovni predlog in ne tako kot gospod Logar, ki je izkoristil ta institut.

Želela bi ali pa predlagala, da mu preberete 69. člen Poslovnika, ki jasno govori, kdaj se dovoli poslancu beseda oziroma kdaj se mu da beseda za postopkovni predlog. To, kar ste kolega Logar govorili, vsekakor ni bil postopkovni predlog. Vitkali ste se v vsebinsko razpravo oziroma repliko kolegice Lidije, in mislim, da je na mestu morda tudi kakšen drug ukrep in ne samo blago opozorilo poslancu. Hvala.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa. Zato sem poslanca že opozoril. Gremo naprej.

Gospa Mateja Udovč ima besedo. Pripravi naj se Robert Pavšič.

Izvolite.

MATEJA UDOVČ (PS SMC): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo.

Se bom tudi sama najprej obrnila na kolega Logarja, ki ga osebno zelo cenim in poslušam njegove razprave, a kljub temu se z njemu ne morem strinjati, ko pravi, da stranke, ki nismo na sceni 27 let, smo samo glasovalni stroj in da želimo dajati, dajati in samo dajati. Prihajam iz Stranke modernega centra, ki smo se v prejšnjem sklicu zelo trudili, da fiskalnega pravila nismo prekršili, in zelo težko smo zbrali sredstva in zelo težko smo naredili presežek bruto domačega proizvoda. Velikokrat je slišati iz opozicije, kaj imajo državljani od uspešne gospodarske rasti, da oni tega sploh ne občutijo. Če pa bi pošteno državljani sami povedali, če bi pošteno pogledali vase, bi ugotovili, da imajo veliko od tega. Imajo boljšo infrastrukturo, boljše življenjske pogoje, bolj demokratično socialno državo. Imajo višjo minimalno plačo, znižal se jim je javni primanjkljaj in še bi se našlo. Strinjam se tudi s kolegico Ljudmilo Novak, ki pravi, da

gospodarsko rast v veliki večini naredijo podjetja, gospodarstvo, hkrati pa ne smemo pozabiti, da ravno njim država omogoča, da to gospodarsko rast tudi dejansko naredi, a da podjetniki ne morejo gospodarske rasti, uspeha narediti brez delavca, se pravi, roka z roko.

Naj malo osvežimo številke, ker danes obravnavamo Predlog odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje 2020–2022, da se ne bomo samo pogovarjali tako abstraktno ali pa posploševali populistično. Po odloku se določata ciljni presežek in najvišji obseg izdatkov sektorja država in posameznih javnih blagajn. Za državni proračun je v letu 2020 predviden presežek v višini 0,8 % bruto domačega proizvoda in najvišji obseg izdatkov 10,45 milijarde evrov. V letu 2021 je presežek predviden v višini 2,2 % bruto domačega proizvoda, najvišji obseg izdatkov pa 10,46 milijarde evrov. Za leto 2022 se predvideva presežek v višini 1 % bruto domačega proizvoda, medtem ko je najvišja določena meja izdatkov 10,7 milijarde evrov. Za sektor država je v letu 2020 predviden presežek v višini 1 % bruto domačega proizvoda, najvišji obseg izdatkov pa 21,48 milijarde evrov, v letu 2021 je predviden presežek v višini 1,1 % BDP in najvišji obseg izdatkov 22,16 milijarde evrov. V letu 2022 pa je predvideni presežek v višini 1,2 % BDP, najvišji obseg izdatkov pa 23 milijard evrov. To so torej okviri oziroma usmeritve, ki jih je Vlada pripravila kot osnovo za pripravo proračuna v naslednjem proračunskem obdobju za leta 2020–2022. Zapletov okoli izvajanja proračuna za leto 2019 ne bi ponavljala. O zahtevi za presojo ustavnosti odloka 2018 in 2020 ZIPRS, 2018, 2019 in rebalansu državnega proračuna za leto 2019, ki sta jo vložili SDS in NSi, naj s formalnopravnega vidika odloči Ustavno sodišče. O sami vsebini pa lahko že sedaj vidimo, da so ugotovljene gospodarske razmere povzročile oziroma rezultirale skladnost proračuna z zahtevami fiskalnega pravila. V tem kontekstu se strinjam z ocenami, da je proračun za leto 2019 optimalno pripravljen. Temeljni cilj prihodne ekonomske politike države ostaja spodbujanje konkurenčnosti in produktivnost gospodarstva. Produktivnost in najvišja dodana vrednost sta najpomembnejša faktorja nadaljnje gospodarske rasti ob upoštevanju izzivov, povezanih z demografskimi in okoljskimi spremembami. Višja produktivnost pozitivno vpliva tudi na kvaliteto in dolgoročno vzdržnost javnih financ ter na dolgoročno rast potencialno bruto domačega proizvoda. V ta namen je potrebno spodbujati strukturne dejavnike, ki so ključni za rast produktivnosti na kratek in dolgi rok. Po drugi strani pa ostaja osnovni cilj fiskalne politike zniževanje dolga ter zagotovitev dosedanjega srednjeročnega cilja v obdobju 2020–2022. Ob spoštovanju domačega fiskalnega pravila Slovenija se je zavezala k spoštovanju srednjeročne uravnoteženosti in načrtovanju uravnoteženosti proračuna do leta 2020, vendar pa Fiskalni svet po pregledu

Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država in osnutka Programa stabilnosti 2019 za obdobje 2019–2020 ugotavlja, da predvidena javnofinančna gibanja letos odstopajo od fiskalnih pravil. Od leta 2020 naprej se projekcije gibljejo blizu mejnih dovoljenih vrednosti fiskalnih pravil, vendar so izpostavljene precejšnjim negativnim tveganjem. Tveganja izvirajo zlasti iz nekaterih napovedanih ukrepov ekonomske politike, povezane z makroekonomskim okoljem. Napovedano nadaljevanje ugodnih gospodarskih razmer v prihodnjih letih omogoča sprejem potrebnih strukturnih ukrepov za zagotovitev dolgoročnih vzdržnosti javnih financ zlasti v luči naraščajočih javnofinančnih pritiskov, povezanih s staranjem prebivalstva. Kot sem že večkrat poudarila, sem zagovornica spoštovanja zakonov in predpisov, zato bi rada opomnila, opozorila ministra za finance, da proračunske dokumente in ostale pravne akte pripravlja v smislu danega, možnega, predvsem pa dopustnega. V tem kontekstu je potrebno spoštovati tudi fiskalno pravilo. Predlog odloka se gradi na dejstvu, da so slovenske javne finance zaradi fiskalne politike prejšnje vlade v zelo solidnem stanju. Vlada sicer z odlokom sporoča, da bo kljub zapletom ob rebalansu za leto 2019 spoštovala srednjeročno uravnoteženost. Z odlokom načrtuje, da bodo proračuni sektorja država srednjeročno uravnoteženi že v letu 2020, kar priznava tudi Fiskalni svet. Iz predloga Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država je razvidno, da se projekcije po letu 2020 gibljejo blizu mejnih dovoljenih vrednosti fiskalnih pravil, vendar so izpostavljene precejšnjim negativnim tveganjem. Tveganja izvirajo zlasti iz nekaterih napovedanih ukrepov ekonomske politike, povezane z makroekonomskim okoljem. Odlok je zasnovan na ugodnih napovedih gospodarskega cikla oziroma napovedih Umarja iz letošnjega leta ter napovedih iz prejšnjega leta, čeprav se v zadnjem času slednje napovedi korigirajo oziroma slabšajo. Tudi Fiskalni svet opozarja, da realizacija tveganj, ki izhaja iz projekcij gospodarske rasti, bi lahko neugodno vplivala na stanje javnih financ.

Zato, spoštovani minister, me zelo zanima, s kakšno gotovostjo lahko napoveste, da se negativna tveganja ne bodo uresničila in da z naslednjim proračunom ne bo predrto oziroma prekršeno fiskalno pravilo. Katere makroekonomske ukrepe boste izvedli, če se Umarjeve napovedi o gospodarski rasti ne bodo uresničile oziroma se bodo poslabšale? Kako se boste izognili novim zahtevam po ustavni presoji? Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Gospod Logar, imate repliko.
Izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Jaz bi repliciral na tisti prvi del kolegice Udovč, ko je rekla, da stranke za en mandat nismo glasovalni stroj. Jaz bi opozoril, tako kot sem kolegici Mirnik prej rekel, jaz tega nisem rekel v svoji razpravi. Če ste se vi tako razumeli, je to vaš problem. Jaz tega nisem rekel. Jaz sem rekel, »če ste se odločili, da boste glasovalni stroj«, kar je bistvena razlika. Če ste se odločili, da boste glasovalni stroj, je to vaš problem. Ampak mislim, da tu v Državnem zboru pa se morajo kresati mnenja, ker samo s kresanjem različnih mnenj lahko pridemo do dobrih rešitev. Jaz upam, da ste koalicijski poslanci poslušali potem tudi drugi del oziroma zaključek razprave kolegice Udovč. Ker je govorila točno to, kar sem jaz govoril. Z besedami, ki jih je Fiskalni svet izpostavil. Točno to. Jaz upam, da se boste sedaj spet vsi razburili in boste rekli, kaj slika kolega Udovč črno sliko, takšno sliko, da davkoplačevalci ne bodo srečnejši zaradi tega razprave. Ne, to je tista razprava, ki jo potrebujemo tu v Državnem zboru. Državni zbor, ki ne bo glasovalno stroj, bo potem take razprave upošteval in na podlagi teh razprav potem tudi glasoval. Ne pa glasoval kot glasovalni stroj, kar zahteva minister za finance oziroma koalicija. Hvala.

PODPREDSIEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Preden dam besedo naslednjemu, naj povem, da se seznam prijavljenih za razpravo krči. Prijavljene imamo še tri poleg Roberta Pavšiča, ki bo sedaj dobil besedo, in sicer Andrejo Zabret, Mašo Kociper in Braneta Goluboviča.

Gospod Pavšič, izvolite.

ROBERT PAVŠIČ (PS LMŠ): Najprej lep dober dan vsem!

No, tukaj ne rabiš imeti nekih kristalov ali kart metati na mizo, da veš, kakšni bodo rezultati glasovanja oziroma kako boste glasovali vi in kako mi. In tudi se ne morem znebiti tega nenehnega občutka, da dejansko s te strani seva neka škodoželjnost oziroma želja po tem, da bi se končno nekaj zgodilo, da bi rekli: »Uu, mi smo imeli prav, vi ste imeli pa narobe.« In to je tisto. Ne govorim o tem, da pričakujete to z nekim veseljem, ampak z upanjem, da se bo to res zgodilo. Ampak to je že metafizika in vse skupaj. / oglašanje iz dvorane/ Gospod predsedujoči, ali lahko opozorite kolega, da mi pusti govoriti?

PODPREDSIEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Gospod Pojbič, prosim, govorite samo, kadar vam dam besedo.

Izvolite, gospod Pavšič.

ROBERT PAVŠIČ (PS LMŠ): Hvala lepa. Danes smo slišali en dober stavek kolega Logarja: Vse se vrača, vse se plača. Enkrat bo nekdo to moral plačati. In kaj mi danes delamo? Kaj smo delali zadnji dve leti? Plačevali tisto, kar

se je zgodilo v času v tem stoletju največje gospodarske krize in posledic te gospodarske krize v Sloveniji Zujfa. Slišali smo, da bi mi morali zapreti pipico. Če bi pipico zaprli konec lanskega leta – kaj bi se zgodilo? Celotna država bi zmrznila. Imeli bi celo vrsto stavk, in to upravičenih stavk. Danes popravljamo krivice in vračamo nekaj ljudem, ki so največ prispevali k temu, da se je dejansko stabiliziral in saniral finančni in s tem tudi gospodarski in tudi državni sistem. Z Zujfom vračamo medicinskim sestram, vračamo policistom, vojakom, gasilcem, upokojemcem, vzgojiteljicam, učiteljicam, kulturnikom in tudi sociali. Ampak če že govorimo o »vse se plača, vse se vrača«, dajmo stopiti še en korak nazaj. Plačujemo tudi grehe, ki so se ustvarjali zadnjih 27 let. Zadolženost sektorja država je leta 2014 presegla mejo, ko za obresti plačujemo več kot 10 % tistega, kar dobimo. 10 % tistega, kar država dobi v proračun, plačamo samo za poplačilo obresti zadnjih 27 let. Tukaj mogoče ta distinkcija med strankami, ki so odgovorno ustvarjale to politiko, in tistimi strankami, ki smo tukaj – po vaših besedah – samo za en mandat, pa en dan. Jaz prevzemam odgovornost za tisto za nazaj, krivde pa ne – to sem že večkrat poudaril. Odgovoren sem lahko, kriv pa ne bom.

Na letni ravni se je ta zadolženost najbolj povečala ob začetku reševanja krize. Skupni zunanji dolg – skupni zunanji dolg, da ne bo spet kakšnih pozivov o tem, kako ne razumem, kaj je skupni zunanji dolg, pa kaj je zunanji dolg – pa se je največ povečal ravno pod vlado Janeza Janše, in to za 25 milijard, in to od leta 2005 do 2009, ko ni bilo krize. Leta 2012, ko pa je že bila kriza, pa še za milijardo. Ampak to milijardo bi na koncu lahko »požegnali«, ker je bilo treba potem pač neke zadeve tudi popraviti. In ne prosim tukaj potem zdaj govoriti o odgovornosti. Danes se plačuje vse tisto za nazaj, in to samo za obresti. Lahko zamahujete z roko, tako in tako vi niste nikoli nič krivi, nikoli nič odgovorni, vedno je odgovorna koalicija, vedno je odgovorna nadkoalicija, vsi, samo vi niste nikoli nič krivi, nikoli nič odgovorni. In tega ne bom sprejel, ker ni pošteno. Ni pošteno do vseh tistih, ki nismo glasovalni stroj, ampak podpiramo ljudi, ki sedijo tam, svoje dobro ime, svoje znanje in vse tisto, kar premorejo in kar so ustvarili v svoji celotni karieri, zdaj postavljajo na tnalo. Zaradi osebnih interesov? Ne. Zaradi altruizma? Tudi ne. Ampak zaradi tega, ker bi radi zadeve spremenili na bolje. In to je tisto, kar bom nenehno podpiral in tudi podprl. Ne bom pa sprejel te vaše dvoličnosti in pozabljivosti. Okej, je bilo to pred sedemindvajsetimi ali pa pred desetimi leti in dajmo zdaj pozabiti in zdaj bo verjetno takoj replika, ne? Sem se zmotil. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa!

Gospod Anže Logar, imate repliko? Izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, glejte, jaz protestiram nad izrazoslovjem, da gre glede na mnenja opozicije za čisto škodoželjnost. To je v bistvu napad na institut opozicije. To je napad na institut opozicije, da naj si mi želimo, da mi smo imeli prav, vi ste imeli narobe. Nič v moji razpravi ni kazalo na to smer.

Zdaj bom pa vam nekaj prebral. Gospod Pavšič, ne odhajajte! Ne odhajajte! Ne imeti razprave, potem pa oditi. Vam bom prebral, vam bom prebral: »Večanje nominalnega presežka je povezano s precejšnjimi negativnimi tveganji. Tveganja na strani izdatkov so povezana predvsem z napovedanimi ukrepi, ki bi lahko bistveno poslabšali ne le kratkoročne, temveč predvsem dolgoročne izglede javnih financ. Ključno tveganje za dolgoročno vzdržnost javnih financ pa predstavljajo javnofinančni stroški, povezani s staranjem prebivalstva, ki naj bi se ob odsotnosti strukturnih ukrepov že v naslednjih desetih letih povečali za 2 % BDP glede na izhodiščno stanje.«

Dragi kolegi poslanci, to niso moje besede, to niso besede opozicije, to so besede neodvisne institucije Fiskalni svet. Protestiram, pa zdaj vam povem, da v naslednjih treh letih ne boste enako zlorabljali te dvorane, zato protestiram, da pripisujete opoziciji željo po tem, da se to uresniči. Naloga opozicije je, da opozarja na to, kar je rekla ena od neodvisnih institucij. Če vi tega mnenja niste prebrali, ob tem ko boste zdaj glasovali za ta finančni okvir, je to vaš problem in je to vaša krivda. Če pa opozicija na to opozori, pa ni škodoželjnost, ampak je nekaj dobrega za državo, ker mi ne želimo, da se zaradi neizvedbe strukturnih reform zmanjša BDP za 2- odstotni točki in ne želimo, da se uresničijo tveganja, na katere nas opozarja Fiskalni svet. Strinjam se, so plačevali tisto krizo, ki so jo zakuhali v gospodarstvu. Glejte, jaz sem preučeval en del tega v prejšnjem mandatu. Zaradi bank vsak od nas plača 2 tisoč 500 evrov, in sem prvi, ki vem, kaj govorim. Zato na to opozarjam, ker na koncu je najbolj enostavno, da vedno davkoplačevalci plačajo. In tisti, ki to zagovarjate – oprostite, delate proti ljudem in proti temu, da bi bili, kot pravite, srečni leta 2050.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Hvala lepa.

Besedo ima Andreja Zabret, pripravi naj se kot zadnja razpravljalca Maša Kociper. Izvolite.

ANDREJA ZABRET (PS LMŠ): Hvala za besedo.

V predlogu Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje 2020–2022, ki ga danes sprejemamo, je določen ciljni saldo sektorja država ter najvišji obseg izdatkov vseh štirih blagajn, sektor država, občinski proračuni, pokojninska in zdravstvena blagajna. Po domače to pomeni, da v odloku določimo,

koliko lahko največ zapravimo. Na podlagi zadnjih makroekonomskih napovedi se predvideva v srednjeročnem obdobju ohranjanje presežka sektorja država. Po presežku leta 2018 v višini 0,7 % BDP se bo leta 2019 presežek zvišal na 0,8 % in do leta 2022 postopoma na 1,2 BDP. Potrebno je poudariti, da je Fiskalni svet ocenil, da sta Odlok o okviru za pripravo proračunov sektorja država in osnutek Pakta stabilnosti skladna s fiskalnimi pravili. Izpostavljeni so bili tudi dejavniki tveganja, kot so vplivi zunanjega okolja, da so v trenutnih projekcijah upoštevani le ukrepi, ki bodo pozitivno vplivali na javnofinančna gibanja, da napovedani ukrepi lahko bistveno vplivajo na višje izdatke, in pa višji demografski stroški. Z vsemi temi izpostavljenimi tveganji se lahko strinjamo, vendar vedeti pa moramo, da nikoli nimamo samo lepega vremena, da včasih pade tudi dež in zato Vlada že pripravlja predloge strukturnih sprememb, ki bodo zmanjševale ta tveganja, ob tem pa sem prepričana, da bo minister za finance upošteval uravnoteženost in vzdržnost javnih financ, na kar opozarja Fiskalni svet. Fiskalni svet v svoji oceni omenja tudi pritisk različnih interesnih skupin. Predvsem me skrbijo izjave predsednika Fiskalnega sveta, kot je, da je vlada šibka, interesne skupine pa močne. Ne vem točno, katere močne interesne skupine so mišljene, predvsem pa vem, da to niso strokovne ocene, ampak politične in da pravzaprav take izjave po mojem mnenju še dodatno krepijo interesne skupine in niso v prid državljanom in državljanom.

V oceni Fiskalnega sveta v februarju pri obravnavi rebalansa za 2019 je Fiskalni svet ugotovil, da v 2019 nismo skladni s fiskalnim pravilom, ker presegamo dovoljene izdatke za 270 milijonov, čeprav smo bili znotraj meje, kar je zdaj tudi predmet ustavne presoje in gre za popolni nesmisel. Tudi v aprilski objavi Fiskalni svet pravi, da v 2019 nismo skladni s fiskalnim pravilom, vendar tokrat zato, ker presegamo zgornjo mejo iz odloka 2019 le še za 68 milijonov. Situacija se je spremenila in v svoji oceni Fiskalni svet ni videl potrebe, da bi to bolj konkretno izpostavil, da bi ljudje lažje razumeli in videli, da vlada ne krši pravil in da ni vse tako črno, kot se želi prikazati.

Kar pa se tiče izjave kolega dr. Logarja, stranke za enkratno uporabo, in stranke, ki imajo zgodovino že 27 let in da vedo, da mora nekdo ta dolg plačati, se popolnoma strinjam, kar je povedal že kolega Pavšič, se popolnoma strinjam s tem. Hvala.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Hvala lepa.

Besedo ima kot zadnja razpravljalca Maša Kociper. Izvolite.

MAŠA KOCIPER (PS SAB): Sem jaz vedno zadnja, ja. Hvala lepa.

Z veseljem bi tudi sama odgovorila na nekatere navedbe v eni danes bolj zanimivih razprav kolega Logarja, ampak kaj, ko je imel on 18 minut plus še vse replike in proceduralna vprašanja, kar je skupaj 26 minut. Jaz imam pa samo še tri. Prav srce me boli. Ampak vseeno.

Mogoče bi povedala to, da je v svojem dolgem predavanju kolega Logar večkrat opozoril na to, kaj je vloga opozicije, nas podučil, kaj je njihova pravica in kaj je naša, nam razložil, kaj je napisal Fiskalni svet, mnoge detailje celo prebral, ampak, glej ga zlomka, bistva pa ni povedal. Ni pa povedal tega, da Fiskalni svet pravi, da je odlok skladen s fiskalnim pravilom.

Če se že gremo o dobronamernosti in objektivnosti in o tem, kako želite samo pomagati, potem ne zavajajte ljudi s tem, da ne poveste bistva. Fiskalni svet je opozoril na nekatere zadeve, to je njegova naloga, zato smo ga ustanovili, ampak na koncu je rekel, da je odlok skladen s fiskalnim pravilom. Tega pa niste povedali. Ta malenkost pa vam je ušla. To je potem to zastraševanje, o katerem so govorili nekateri kolegi, da govoriš samo to, kar je slabo, za uravnoteženje pa ne poveš tega, kar je dejstvo in kar ni tako slabo. Ko začnete govoriti o stranki z dolgoročno vizijo, stranki za večkratno uporabo, ki skrbi za dobro delovanje v državi, tudi meni kar solze stopijo v oči, res, od te dobronamernosti, ker hkrati, ko opozarjate, kako smo na meji finančne vzdržnosti, praktično vsak mesec vložite vsaj dva zakona, s katerimi nepremišljeno in z mnogimi milijoni obremenjujete proračun, ki je po vašem mnenju že tako ali tako na meji.

Tukaj se bo enkrat treba odločiti, ali ste konstruktivni, ali res prihajate na področje, ko bomo nekateri nekoč lahko sodelovali z vami, kar bi bilo čisto okej verjetno, ali pa ostajate na tem svojem bregu, kjer vendar s svojimi dejanji poskušate čim prej priti na oblast, saj mogoče je to tudi legitimna pravica opozicije.

Mi v naši stranki Alenke Bratušek si ves čas prizadevamo za to, da so stvari uravnotežene, da se da poudarek na gospodarstvo, ki ustvarja, čeprav največji dohodki v davke pridejo, saj vemo, iz trošarin in DDV in tako naprej in na socialno državo. Ta zasuk v levo, ki smo mu trenutno priča, je pravilen, zato ker je bil čas, da vse pluse gospodarske rasti in tako naprej začutijo tudi posamezniki, tudi državljani. Nekaj časa smo zaradi države reševali banke in gospodarstvo, in prav je bilo tako. Zdaj, ko so ti časi, pa je prav, da bonitete, se pravi dobre stvari, občutijo tudi ljudje. In za to bomo glasovali tudi v naši stranki. Hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Gospod Logar, replika.
Izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

Glejte, saj to je bil še en pokazatelj malo shizofrene razprave danes v Državnem zboru. Zadnjih pet razpravljavcev se je ukvarjalo z Logarjem, ne pa z okvirom proračuna. Zadnjih pet razpravljavcev.

Kar se tiče časa za razpravo, ker si poslanske skupine določijo samo 3 minute časa za razpravo in ga potem glede na to razporedijo, predlagam, da naslednjič, ko imate kakšen vladni zakon, tisti redki, ki pride pač v Državni zbor, si vendarle vzamete malo več časa in tudi kaj razpravljate. Če vas mora poslanec Logar spodbuditi k temu, da sploh razpravljate, je očitno nekaj zelo narobe v tem parlamentu.

Očitno, da Logar ni povedal, da je okvir skladen s fiskalnim pravilom. Glejte, Logarju tega ni treba povedati. Tega ni treba povedati Logarju, ker je opozicijski poslanec. Saj veste, kaj je pozicija in kaj je opozicija. Ker to, da je skladen, mora povedati finančni minister, in to vseskozi govorite poslanci. Ampak ker ne poveste vsega, kar piše v tem poročilu Fiskalnega sveta, mora tudi kdo iz opozicije nekaj povedati, mora tudi kdo iz opozicije nekaj povedati.

Zdaj pa samo še zadnje, kar se tiče strank za enkratno uporabo. Glejte, zelo zanimivo, no, bom povedal. Tri stranke so se počutile nagovorjene s tem: LMŠ, SMC pa SAB. Ostale ne. Mislim, da to dosti pove o tem. Pa nisem jaz nobeni stranki eksplicitno rekel, da je za enkratno uporabo. Hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobi besedo še predstavnik Vlade dr. Andrej Bertonec, minister za finance.

DR. ANDREJ BERTONCELJ: Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Mogoče glede nekaj navedb, ki so bile danes izrečene o stanju slovenskega in svetovnega gospodarstva. Naj podam nekaj podatkov, to so najnovejši podatki za konec leta 2018, ki so bili predstavljeni s strani Eurostata.

Radi se primerjamo, in prav je, da se primerjamo z evrskim območjem, katerega del smo, tako po pravilih, ki naj bi veljala enako za vse, pa so včasih malo drugačna za velike države, včasih malo drugačna za manjše države. Pa pogledimo te podatke za nazaj, dejanske podatke ex post, pa pustimo ta hip ob strani te napovedi, bodisi ekonomske, ex ante napovedi, o katerih smo se danes pogovarjali.

Za celotno evrsko območje, katerega del smo, glede prve točke, to je presežkov ali primanjkljajev. Še enkrat bi poudaril, da ne bi ponovno prišlo do zmot, do katerih je že prihajalo v interpretaciji določenih poslancev – mi se pogovarjamo o proračunskih presežkih, torej o večjih prihodkih kot izdatkih, da ne bo pomote. Na ravni Slovenije, to je zadnji uradni podatek, je bilo 0,7 % presežka. Za celotno

evrsko območje je bil minus 1 % proračunskega primanjkljaja. Primerjava: ostale evrske države minus 1 % primanjkljaja, Slovenija 0,7 % presežka. In pravila veljajo za vse enaka, vsi naj bi ustvarjali presežke nad izdatki v srednjeročnem obdobju. Res pa je, saj to pa vsi vemo, da se fiskalna pravila po posameznih državah močno razlikujejo in je to potem stvar metodologij in predvsem tudi interpretacij, posebej ker govorimo o napovedih. Zato mogoče v tem delu pa ex post podatki: boljši od nas, merjeno na konec leta, so bili le v Luksemburgu in Malti. Potem smo mi ob boku s še eno državo, na tretjem mestu z 0,7 % presežka. Za leto 2018 govorimo o proračunskem presežku 0,8 % in ga postopoma v treh letih dvigujemo za 0,1 odstotno točko na 1 %, 1,1 in 1,2 %. Tako ne vem, kaj je slabega v proračunskih presežkih. V Nemčiji je bilo v tem delu 0,4 %, jaz res gledam Nemčijo kot naš vzor, ampak smo v tem zadnjem kvartalu imeli dvakrat večji presežek. Jaz si od vseh najbolj želim, da bi bila gospodarska rast v Nemčiji višja, celo višja kot v Sloveniji, ker potem bo tudi naša gospodarska rast zelo visoka. V tem delu se seveda v celoti zavedamo vseh tveganj. Vlada se zaveda vseh tveganj, ne samo minister za finance. Vlada je ta celoten proračunski dokument sprejela in ga je tudi tako strukturirala, da izkazujemo v celotnem obdobju 2019–2022 proračunske presežke. Naj v tem delu omenim, ker sem nov v politiki, nekateri ste pa že dalj časa, ključna težava, izvirni greh, je 24 milijard proračunskih primanjkljajev, spoštovane poslanke in poslanci, in za ta del smo se zadolžili in za ta del vsako leto plačujemo enak del izdatkov, kot jih plačujemo v pokojninsko blagajno. To je ta naš, bom rekel, del, ki ga zdaj počasi popravljamo.

Pa naj nadaljujem z javnim dolgom. Mi ga zmanjšujemo v relativnem deležu, tako kot ga znižujejo vse evrske države, ampak ga zmanjšujemo tudi v absolutnem znesku za 700 milijonov in še nekaj. Ne poznam nobene evrske države – mogoče imate vi boljše podatke, ki aktivno znižuje dolg v tem času, ko posamezne evrske države že iščejo fiskalni stimulus. Podatek za konec leta 2018: v celotnem evrskem območju 85,1 % bruto domačega proizvoda, merjeno za javni dolg, v Sloveniji je bil konec lanskega leta 70,1 % in ga znižujejo v tem letu predvidoma na 65 % in že v naslednjem letu pod maastrichtski kriterij, hvala bogu!, in še nižje. V teh dveh segmentih proračunskih presežkov in zmanjševanja javnega dolga ne da smo boljši od evrskega območja, ampak smo direktno primerljivi z Nemčijo, o kateri se je veliko govorilo.

Torej še enkrat, popolnoma se vlada in jaz zavedamo tveganj, ki so v tem okolju. Zato smo tudi proračunske dokumente pripravili ob upoštevanju pravila previdnosti. Prav je, da je Fiskalni svet opozoril, prav je, da vsi opozarjate na te zamejitve. Vlada se jih zaveda in jih je pri pripravi teh dokumentov upoštevala.

Naj navedem v tem delu nekaj citatov, nekaj navedb – to, kar smo se danes pogovarjali – neodvisnih institucij, da ne boste rekli, da jaz kot predstavnik Vlade zdaj mogoče kakšne druge podatke dajem. Vlada je pri pripravi proračunskih dokumentov dolžna upoštevati napovedi Umarja. Umar je neodvisna institucija, saj verjetno se s tem strinjamo, in Vlada je dolžna te napovedi upoštevati. Če je dvom v to, potem dvom v napovedi Umarja ni primeren, jaz ne dvomim v njihove napovedi. Napovedi za leto 2019 so na nivoju 3,4 %. Tudi jaz sem spremljal, in to v živo, dogajanja v Washingtonu na Svetovni banki in Mednarodnem denarnem skladu. In, pogledajte, ocena Mednarodnega denarnega sklada, ki ste ga navedli, pa ste, žal, pozabili navesti tudi odstotek, je 3,4 %, torej identično Umarju, naši napovedi. In je potem za leto 2020 2,8 % ter za leto 2021 2,7 %. Vlada kot pripravljavka teh dokumentov, od tega največ Ministrstvo za finance, ki osnovni del pripravlja, je dolžna upoštevati te napovedi. Kako so napovedi točne, o tem se lahko pogovarjamo, govorimo o prihodnosti, govorimo o ex ante, govorimo o metodologiji in točnosti teh napovedi. Napoved je, da bo jesenska napoved tista, na kateri bo končno zgrajen proračun 2020. In kaj smo s tem okvirjem naredili? Določili smo najvišje zgornje meje, to so najvišje dopustne zgornje meje, in saldi so bili določeni.

Naj navedem še nekaj navedb, ki so bile podane tudi v oceni Fiskalnega sveta kot drugega neodvisnega organa, katerega mnenje Vlada in jaz osebno cenim in ga upoštevam. Pogledajte, kaj je predsednik Fiskalnega sveta navedel, in to je ključna ugotovitev, ki je v mastnem tisku v preambuli – ali ste vi dolžni navesti ali ne, glejte, saj to vam prepuščam, ampak je ključna ugotovitev, ki jo jaz moram zdaj povedati našim državljanom in državljanom, da tu res ne bo ponovno zavajanja, kot je bilo zavajanje, ali imamo presežke ali imamo primanjkljaje. Imamo presežke in imamo fiskalno pravilo izpolnjeno v odloku. Naj navedem začetek navedbe predsednika Fiskalnega sveta Republike Slovenije kot neodvisnega organa, ki je merodajen: »Ob upoštevanju povprečja širšega nabora ocen proizvodne vrzeli bo domače fiskalno pravilo ob uresničitvi projekcij v obdobju 2020–2022 izpolnjeno,« izpolnjeno, spoštovane poslanke in poslanci, »saj predvidene ravni izdatkov v vseh letih zaostajajo za trenutnimi ocenami maksimalno dovoljenih izdatkov na podlagi Zakona o fiskalnem pravilu.« Vlada je dolžna v skladu z domačo zakonodajo, EU regulativo, paktom pa ne vem še s katerimi vse dokumenti, pripravi ta okvir. Mi smo seveda vložili maksimalni napor, smo bili tudi konzervativni, če uporabim vašo besedo, tako da je pripravljen okvir ne samo po oceni Vlade, ampak tudi po oceni Fiskalnega sveta, je torej izpolnjeno, odlok je skladen s fiskalnim pravilom. Ob tem da se jaz tudi zavedam vseh tveganj, ki jih je predsednik

Fiskalnega sveta navedel. Tako da v tem delu potem ne vem, v kaj dvomimo.

In druga navedba predsednika Fiskalnega sveta, začetek navedbe: »Kriterij EU, da s prihodnjim letom za Slovenijo primanjkljaj strukturnega salda ne sme biti višji kot -0,25 % BDP, bo v obdobju projekcij dosežen.« Beseda je »dosežen«. »Za skladnost s tem pravilom v obdobju 2020–2022 glede na trenutno ocenjeno izhodiščno stanje v letu 2019 ni potreben strukturni napor.« Še enkrat: »... ni potreben strukturni napor.«

Tudi nove projekcije, pogledajte, zadnja SURS napoved je praktično iz prejšnjega tedna, kjer so objavili takšne podatke, da je tista razlika, na katero se naslanja, praktično izginila. Pa bom potem prebral dobesedno ponovno navedbo predsednika Fiskalnega sveta, če ste že navedli kakšno njegovo izjavo o hoji po robu, bi pa še to izjavo lahko navedli. Pa jo bom jaz, da bo potem slika predvsem našim državljanom, davkoplačevalkam in davkoplačevalcem jasna: »In tudi nove projekcije, ki bodo v končnem programu stabilnosti«, torej po sprejetju, ker mi bomo šele pripravili končni program stabilnosti, po sprejetju okvira 2020–2022, bodo potrdile, pritrdile mnenju Fiskalnega sveta, da je tudi 2019 skladna s fiskalnim pravilom.« Konec citata.

Pa še izjava, ki jo je včeraj podal predsednik Fiskalnega sveta na Odboru za finance, in mislim, da je prav, da jo še enkrat navedem. Na direktno vprašanje, kaj pa potem je z rebalansom 2019, ker 2020–2022 je popolnoma jasno napisano, da je skladno: »Kar se pa tiče izpolnjevanja fiskalnega pravila v letu 2019, kot sem povedal v uvodu, formalnopravni okvir za proračune je tisti, ki je bil sprejet v decembru in ki odstopa, ki nekoliko odstopa pri najvišji dovoljeni porabi od fiskalnega pravila. Če bi v Odloku o okviru proračuna za leto 2019 bile številke, ki so navedene v paktu stabilnosti sedaj«, včerajšnji dan, »potem bi takšne neskladnosti s fiskalnimi pravili ne mogli ugotoviti.« »... bi takšne neskladnosti fiskalnimi pravili ne mogli ugotoviti,« spoštovane poslanke, spoštovani poslanci.

Lahko pogledamo na to zadevo statično, z nekega presega, ali pa pogledamo na to, kako se ekonomija tudi dogaja. Jaz sem ekonomist, nisem pravnik in ekonomija je dinamična stvar. V teh, koliko je tega, dveh, treh, štirih tednih, zdaj pa bom rekel, se strinjam z vami, velika hvala slovenskemu gospodarstvu in vsem davkoplačevalcem, se je to stanje že toliko saniralo, da smo vmes že po zadnjih podatkih SURS, ne po predzadnjih ali predpredzadnjih, že skladni s fiskalnim pravilom oziroma da nikakršne neskladnosti s fiskalnim pravilom ne bi mogli več ugotoviti.

Naj zaključim samo s to mislijo, da Vlada se v polni meri zaveda ohlajanja svetovnega gospodarstva. Res je, da je ocena Mednarodnega denarnega sklada, ki ga omenjate, da bo ponovno svetovna rast v letu

2020 šla navzgor, da se spreminja ponovno v pozitivno smer. Samo upamo, da je lahko tako. Smo pa ob načelu previdnosti, če želite z vašimi besedami načelu konservativnosti, pripravili tak odlok, ki vse to upošteva, ki je skladen s fiskalnimi pravili. Se pa zavedamo, da so pred nami vsemi, ne samo pred nami, tudi pred Nemci, pred vsemi so turbulentni časi, kjer se bo potrebno prilagoditi. Pred nami so tudi strukturne reforme – pa bom gospe poslanki tudi odgovoril – tudi članov v Vladi, pravzaprav imate najpomembnejši resor, za delo, pokojninski del, ko ste me spraševali, ja, v tistem delu bomo tudi morali narediti. Mednarodni denarni sklad je najbolj izpostavil pokojninsko reformo v tem delu. Vse, to pa bo naša zamejitev, vse bo moralo biti v skladu, v okviru teh porab v naslednjih letih. In tu se bo zdaj pokazala, zdaj si bom pa drznil jaz tudi povedati, smiselnost tako formuliranega pravila. Ampak takšnega imamo in takšnega moramo spoštovati. Določene države so si v tem delu izborile večji fiskalni stimulus, fiskalni prostor.

Pa če končam tudi po besedah predsednika Fiskalnega sveta – kar je dovoljeno velikim državam, ni dovoljeno malim državam. Jaz se s tem ne strinjam, zato bomo tudi prosili, mogoče sem verjetno res prvi finančni minister, za klavzulo fleksibilnosti v Bruslju, da bomo te stvari lahko izpeljali. Naloga te vlade pa je v nadaljevanju, in to bo ključno, da se ti proračuni pripravijo v tem okviru. Že prejšnje razprave, pogajanja, so bila zelo naporna, zelo naporno je bilo, da smo prišli v te okvire. Jaz si upam trditi, da bodo naslednji še bolj pri vseh teh prioritetah.

Jaz se vam zahvaljujem za vaše sugestije, ampak prav vse, z leve in desne so bile pravzaprav v smeri odhodkov. Pravzaprav nobenega bistvenega na odhodkih, kako je treba nekaj narediti na pokojninski reformi, kako je treba narediti na trgu dela, kako je treba narediti dolgoživo družbo, kako je treba, ne vem, kohezijske sklade in vse urediti. Vse to moramo urediti, ampak vse to moramo urediti v teh okvirih, ki smo si jih postavili. Kako bomo vedeli, ali smo to naredili? Pogledajte samo ex-post. Analize za nazaj nam jasno kažejo po vseh letih, desetletno obdobje, da so bila potem dejanska stanja boljša od napovedi. Dilema tukaj, kaj si bomo privoščili, da bo ponovno realno stanje, ki se je zdaj že v dveh mesecih pravzaprav pokazalo, da je to razliko pokrilo, pa ko bomo mogoče čez dve leti ugotavljali, ko bomo res vedeli, kaj je. Pogledajte, jaz dobivam zdaj podatke za SURS za kar dve leti nazaj, da točno popravljamo, kateri so saldi. Vse ostalo so napovedi. Mi pa moramo s temi napovedmi delovati in cilj mene kot ministra in cilj Vlade pa je, da delamo v dobrobit države in dobrobit državljanov in državljanek. Hvala.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa!

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za

razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Ja, gospod minister, prosim, če se izklopite. Vidim, da je interes. Če želi razpravljati tudi predstavnik Vlade, prosim, da se prav tako prijavi s pritiskom tipke za vklop mikrofona. V tem primeru dobi besedo kot zadnji.

Prosim za prijavo. Hvala lepa. Prijavljena sta dva kandidata. Vsak razpravljačec ima na voljo 5 minut.

Prvi je na vrsti Vojko Starovič. Izvolite.

VOJKO STAROVIČ (PS SAB): Hvala za besedo, predsedujoči!

Danes je bilo večkrat omenjeno – davkoplačevalci. Mene to včasih zmoti. Tisti, ki so razpravljali, ne vem, če so vzeli v obzir, kdo so največji davkoplačevalci pri nas. Jaz imam pred sabo od Računskega sodišča revidirane podatke za leto 2017, da vidimo te prihodke, od kod prihajajo. Največji davkoplačevalci smo potrošniki, in to slovenski. In zraven nas, dveh milijonov oziroma če zmanjšamo to na gospodinjstva, so še tu turisti, jih je še 4 milijone, ki nas letno obiščejo, plačujemo davek na dodano vrednost, ko smo končni potrošniki, je bilo tega davka v letu 2017 3 milijarde in pol. Potem so še trošarine, ki jih je bilo skoraj milijardo 600. In potem smo še rezidenti Slovenije z milijardno, ki jo plačamo od dohodnine. Potem pridemo končno na te davkoplačevalce, pravne osebe, o katerih stalno poslušamo, koliko so in koliko niso, ti so pa na 766 milijonov evrov. To je pa davek od pravnih oseb, ko pobremo. To sem hotel samo povedati. Zdaj pa gremo nazaj, na tisto, kar pozabljamo. Če se povečujejo na eni strani izdatki za pokojnine in za zdravstvo, ker smo videli, da se v tem odloku in tem proračunu, srednjeročnem, ko gledamo, povečuje proračun za te blagajne za te namene, je razumljivo. Stalno smo se v tem zboru srečevali s temi predlogi, kako so v današnjem sistemu prikrajšani upokojenci in kako slabo nam tukaj gre in kako nam zdravstvo ne funkcionira. Tukaj je edino realno povečanje. Zato smo se že večkrat zmenili v tem zboru, da smo vsi bolj ali manj za to, da se nekaj več denarja da v ta dva sistema, da se nam izboljša stanje.

Naj zaključim. Davkoplačevalci smo največji mi državljani, potrošniki, zraven nam še turisti veliko pomagajo, tistih 4 milijone, ko jih enkrat več, ampak so krajši čas tukaj, skozi davek na dodano vrednost, skozi trošarine in skozi dohodnino, ki jo plačamo kot davčni rezidenti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Matej Tonin. Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Drage poslanke in poslanci!

Ko govorimo o proračunskih vsebinah oziroma danes o tem odloku, ki govori o tem, koliko bomo kot država v prihodnosti porabili, je predsednik Vlade in tudi številni drugi večkrat uporabljajo različne prispodobе, zato se bom še jaz drznil danes uporabiti eno prispodobo. Če si predstavljamo in večkrat je bil izpostavljen avtobus kot tista prispodoba države, ki ga vozi nekdo kot voznik, v tem primeru Vlada ali pa predsednik Vlade. Ta odlok, ki ga obravnavamo danes, je približno navodilo, kaj naj voznik tega avtobusa naredi, ko se približuje ovinek. Mi zdaj sedimo v avtobusu, voznik tega avtobusa po ravnini s polno paro drvi proti ovinku in vsak normalen voznik bi narahlo dal nogo s plina in šel nekoliko bolj previdno v ovinek. Ta odlok pravi, da bomo šli v ovinek s polnim gasom. Lahko se nam izide, lahko pa se zgodi tudi nesreča. Če se nam ta manever, da gremo v ovinek s polnim gasom, izide, potem bomo ta ovinek hitro prevozili in bomo lahko rekli, češ, vsi smo bili srečni, hitro smo na poti. Če se nam ta ovinek ne izide, potem smo v težavah. In to je glavna poanta po naši oceni današnje razprave. Številni so danes zlasti iz koalicijskih vrst razpravljali, kako v opoziciji vidimo vse črnogledo. Jaz tega ne vidim tako črnogledo ...

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Poslanke in poslanci, prosim, da ne motite govornika. Hvala lepa. Spoštujte poslovnik!

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): ... zdi se mi, da je pomembno in vsaj jaz sem v tem smislu naiven, da verjamem, da si želimo v tej hiši, v tej dvorani vsi, da bi državljani čim boljše živeli. Tukaj mi je bila zelo všeč razprava poslanca Staroviča, ki je prišel do tiste ključne poante, ki jo vsaj Nova Slovenija ves čas govori in izpostavlja, da lahko z manjšimi davki pridemo tudi do več in da je potrošnja tista, ki vse stvari pelje naprej. In če bodo v tej državi včasih davki nižji, potem bo manj vprašan z računom ali brez in lahko se zgodi, da bodo tudi količine pobranega davka večje. Zelo pomemben prihodek so tudi trošarine. Tisti, ki se vozimo v službo po slovenskih avtocestah, lahko opazujemo konvoje tovornih vozil. Če bi vsa ta tovorna vozila zaradi pametne slovenske trošarinske politike tankala v Sloveniji, bi lahko bil priliv v te državne proračune oziroma v državni proračun še toliko večji. Hočem poudariti zgolj to, da sem vesel, da še kdo razmišlja na takšen način, s tovrstno logiko, ne zgolj z logiko Levice: dajmo čim več pobrati, da bomo potem lahko čim več delili.

Vsekakor pa je pri tej stvari tudi kakšno pozitivno znamenje. Minister je zdaj v zaključnih besedah precej govoril o tem upoštevanju fiskalnega pravila. Super, hvala bogu, da so tokrat to v vladi storili, da so sledili fiskalnemu pravilu. Ne nazadnje smo ga sami sprejeli, imamo zakon in Vlada in mi v tej hiši smo prvi

dolžni spoštovati zakone, ki jih sami sprejememo. Tako da to je vsekakor pozitivna stvar pri tej stvari. Sem pa presenečen, da te čudovite vneme za spoštovanje fiskalnega pravila pa ni bilo pri tistem rebalansu proračuna za leto 2019, o katerem bo zdaj presojalo tudi Ustavno sodišče.

Če si želimo, da bodo državljani boljše živeli, potem smo prepričani, da je prava pot to, da si država vzame manj in ne več. Eden izmed dobrih primerov tega, kako si lahko država vzame manj, je ena izmed točk, ki jo bomo obravnavali. Če bi več tovrstnih točk imeli, potem verjamem, da bi tudi preko potrošnje, preko trošarin lahko zbrali več proračunskih sredstev, da bi naš proračun napolnili, tako da bi zadostili vse potrebe.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Zaključujem splošno razpravo. Matično delovno telo k predlogu odloka ni sprejelo nobenega amandmaja. Prehajamo na odločanje o Predlogu odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od leta 2020 do leta 2022. A želi morda kdo obrazložiti glas? Vidim, da ne. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 19.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 19.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet. S tem zaključujemo to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila vlada.

Za dopolnitev obrazložitve predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade dr. Andreju Bertonciju, ministru za finance.

Izvolite.

DR. ANDREJ BERTONCELJ: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

S predlogom zakona, ki ga imate pred seboj, Vlada predlaga spremembo davčne obravnave regresa za letni dopust na način, da se v davčno osnovo od dohodka iz delovnega razmerja ne bo všteval regres za letni dopust v višini 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih.

Predlagana sprememba je prva od več predvidenih korakov k ugodnejši davčni strukturi. Vlada bo predvidoma še v letošnjem letu predlagala tudi nabor drugih ukrepov, ki bodo na splošni ravni razbremenili dohodke iz dela. Razlog za navedene ukrepe je neugodna struktura davkov v Sloveniji predvsem na področju obremenitve dela. Ocenjuje se namreč,

da je ravno obremenitev dela tisti dejavnik, ki negativno vpliva na konkurenčnost. Vlada se zaveda, da mora za povečanje odpornosti gospodarstva še naprej prednostno slediti ciljem zagotavljanja predvidljivega, preprostega in stabilnega poslovnega okolja. Pomembno je ohranjanje gospodarske aktivnosti in dvig produktivnosti, pri čemer so pomembni dejavnik tudi razmere na globalnem trgu dela, torej sposobnost gospodarstva obdržati in privabiti ustrezne kadre.

S predlogom se uvaja ugodnejšo davčno obravnavo za regres za letni dopust, ki je pravica vseh zaposlenih v Sloveniji, cirka 800 tisoč nas je, in ni vezana na višino njihove siceršnje bruto plače. V tem izhodišču tudi temelji predlog, in sicer da se vsem zaposlenim v Sloveniji zagotovi tudi enaka višina neobdavčenega regresa za letni dopust. Seveda se bodo pa delodajalci v okviru svojih zmožnosti poslovnih rezultatov samostojno odločali o višini regresa. Glede na to, da je minimalna višina regresa za letni dopust določena v višini minimalne plače, se s predlogom daje delodajalcem večji manevrski prostor, da najdejo svojim razmeram ugodnejšo obliko plačila za delo, ki se bo v manjši meri odrazila tudi v davčni obremenitvi. To je pomembno predvsem pri produktivnejših oziroma bolj kvalificiranih kadrih, ki bolj prispevajo k dodani vrednosti in so bolj konkurenčni na mednarodnem trgu dela.

Ugodnejša davčna obravnavna regresa, naj v tem delu omenim, kar je sicer že sedaj splošno znano, da govorimo o stoddotni oprostitvi plačili vseh dajatev na regres, torej socialnih prispevkov, in da je regres tudi izločen, kot kaže, iz plačila dohodnine, se bo uporabljala od 1. januarja letos. Torej, zaposleni, ki bo do uveljavitve tega regresa tega že prejeli, pa bodo preveč plačano akontacijo dohodnine prejeli na podlagi odločbe davčnega organa. Torej, ta del akontacije se bo zaposlenim vrnil. Predlog zakona tudi sledi sklepu Ekonomsko-socialnega sveta, ki je 22. marca soglasno sprejel odločitev, da se pripravijo zakonodajne rešitve za davčno ugodnejšo obravnavo regresa že za leto 2019 in se ta ukrep izloči iz nabora oziroma iz pogajanja o ostalih ukrepih na področju davčne optimizacije.

Po oceni bo predlog zakona znižal prihodke državnega proračuna iz naslova dohodnine v prvem letu uveljavitve zakona za okoli 90 milijonov evrov. Javnofinančna stabilnost se bo zasledovala z določenimi nadaljnjimi zakonodajnimi rešitvami, ki bodo šle v smeri ugodnejše ekonomske strukture davkov, ter z nadaljevanjem izvajanja tako imenovanih mehkih ukrepov na področju učinkovitega pobiranja davkov.

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci! Vlada meni, da predstavlja predlog zakona prvi korak v smeri davčne razbremenitve dela in je zato korak v pravo smer k povečanju konkurenčnosti gospodarstva na segmentu

davčne razbremenitve iz naslova dela. Zato Vlada predlaga, da predlog zakona podprete.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku Robertu Polnarju.

Izvolite.

ROBERT POLNAR (PS DeSUS): Spoštovani gospod podpredsednik Državnega zbora, gospe poslanke, gospodje poslanci!

Odbor za finance je na 11. nujni seji 24. aprila letos kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje predložila Vlada. Kolegij predsednik Državnega zbora je na 30. seji 8. aprila letos sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku. Odbor je kot gradivo za sejo sprejel mnenje Zakonodajno-pravne službe in mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance. V skladu s 129. členom Poslovnika Državnega zbora so amandmaje k predlogu zakona vložile poslanske skupine koalicije, in sicer k 4. členu, ter Poslanska skupina Levica k 2., 3. in 5. členu predloga zakona. Na seji odbora so sodelovali predstavnice in predstavniki Ministrstva za finance ter Zakonodajno-pravne službe.

V uvodni dopolnilni obrazložitvi je minister za finance predstavil cilje in ključne rešitve, ki jih predvideva predlog zakona. Poudaril je, da predlog zakona sledi sklepom Ekonomsko-socialnega sveta in bo omogočil ugodnejšo obravnavo za vsa plačila regresa od 1. 1. 2019 na način, ki zagotavlja, da se v davčno osnovo za plačilo dohodnine ne bo štel regres do višine stotih odstotkov povprečne plače. Minister je opozoril, da gre za korak k razbremenitvi dela in k ugodnejši davčni strukturi.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je navedla, da je služba podala pisno mnenje, predstavila je nekatere pripombe in poudarke in opozorila na pomanjkanje skladnosti znotraj samega predloga zakona ter na terminološko nejasnost pojma »vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine«. Poudarila je, da je vsebinska opredelitev glede retroaktivnega učinkovanja predpisa pomanjkljiva.

V razpravi so članice in člani odbora predstavili svoja stališča glede obravnavanega predloga zakona in ukrepov Vlade na davčnem področju. Nekateri članice in člani so izpostavili pozitivne učinke, ki jih bo po njihovem mnenju imel predlog zakona. Ta naj bi spodbudil domačo potrošnjo in zaposlovanje. V razpravi je bilo izraženo tudi nasprotovanje rešitvam, ki jih predvideva predlog zakona. Pri tem je bil zlasti izpostavljen pomislek, da bodo največ koristi deležni predvsem tisti z visokimi dohodki, ne pa posamezniki z nizkimi dohodki, ki takšno davčno

razbremenitev pravzaprav tudi najbolj potrebujejo.

Del razprave je bil vezan na amandma Poslanske skupine Levica, k 2. členu predloga zakona, pri čemer so člani in članice odbora zavzeli različna stališča o njegovem namenu in vsebini, zanimala pa jih je tudi skladnost omenjenega amandmaja z Ustavo. V razpravi so bila postavljena nekatera vprašanja predstavnikom Ministrstva za finance, ki so se nanašala predvsem na podlago za izplačilo regresa v več delih, na možnost plačila regresa v različnih višinah ter na potek vračila sredstev, ki so že bila vplačana. Predstavniki Ministrstva za finance so podali nekatera dodatna pojasnila na vprašanja, postavljena v razpravi, predvsem pa so tudi opisali različne načine postopkov vračila že plačanih akontacij dohodnine.

Odbor je v skladu s drugim odstavkom 130. člena Poslovnika Državnega zbora obravnaval amandma poslanskih skupin koalicije k 4. členu predloga zakona in ga sprejel. Odbor amandmaja Poslanske skupine Levica k 2. členu predloga zakona ni sprejel in tako sta postala brezpredmetna amandmaja istega predlagatelja k 3. in 5. členu predloga odloka. Odbor za finance je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejeti amandma je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega je vključen sprejeti amandma. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa!

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke.

Gospod Jani Ivanuša, izvolite.

JANI IVANUŠA (PS SNC): Še enkrat lep pozdrav vsem skupaj prisotnim!

OECD je leta 2018 objavil 158 strani dolgo študijo o preoblikovanju obdavčitve dela v Sloveniji. Zanimivo je, da od vseh teh predlogov za razbremenitev dela ste izbrali tistega, ki vam ga niso predlagali – to je torej razbremenitev regresa. Vlada ni podprla predloga zakona o spremembah Zakona o dohodnini. Eden od argumentov je bil, da obremenitve dela z davki in prispevki ni edini, predvsem pa ne najpomembnejši dejavnik konkurenčnosti in produktivnosti. V tem predlogu zakona je med cilji zapisano, da se bo z razbremenitvijo regresa posredno okrepila tudi konkurenčnost. Skratka, vidi se, da si koalicija in opozicija pri predlogih davčnih zakonov zgolj izmenjujeta argumentacijo.

Eden izmed ciljev naj bi bil tudi dvig produktivnosti. Produktivnost pomeni nekaj, kar je določeno s količino izdelkov, stvari, narejenih

v časovni enoti. Ne vem, v kakšni povezavi naj bi bil regres in produktivnost. Nekdo, ki bo dobil enkrat na leto 100 evrov več, ne bo 365 dni delal bolje in več. To je iluzija. Omenja se tudi sposobnost gospodarstva obdržati in privabiti ustrezne kadre. Dvomim, da bo zdravnik družinske medicine iz Finske ali iz Združenih držav Amerike prišel v Slovenijo samo zato, ker bo Vlada razbremenila regres. Vsak davčni ukrep bi moral biti z vidika zagotavljanja vzdržnih in stabilnih javnih financ nevtralen naravn. Vlada ocenjuje, da se bodo s tem davčnim ukrepom za 90 milijonov znižali prihodki državnega proračuna, vendar v letu 2019 ne more zagotoviti drugega davčnega ukrepa, s katerim bi ta izpad prihodkov pokrili. Predlagajo se tako imenovani mehki ukrepi, povečanje prostovoljnega plačevanja davkov, izboljševanje učinkovitosti nadzornih organov, ki pa zagotovo ne bodo zadoščali za pokritje proračunske luknje, ki bo nastala. Ministrstvu za finance je bilo zaradi poenostavitve predlagano, da bi regres določili s številko in ne v odstotku povprečne plače. Našega predloga niso upoštevali, se pa vseeno zahvaljujem, da so naš predlog proučili in svoje, sicer nasprotno stališče, argumentirali.

V predlogu zakona je zapisano tudi, da obstaja velika verjetnost, da bodo delodajalci izkoristili davčno ugodnejšo obravnavo regresa. Predlagatelj te teze ni podkrepil z nobenim razumnim argumentom. Zakaj pa bi delodajalci izplačevali višji regres? Kadar Vlada kar sama določa minimalne standarde, na primer, minimalna plača, minimalni regres, potem večina delodajalcev upošteva le tisto, kar je nujno potrebno. Vlada je v svojem mnenju z dne 11. 4. 2019 zapisala v skladu z Zakonom o dohodnini 2, da je prejemnik minimalne plače poleg koriščenja splošne olajšave upravičen še do dodatne splošne olajšave. Minimalna plača letos znaša 886,63 evra, govorim seveda bruto. Če jo pomnožimo s 13, 12 plač plus regres, dobimo znesek 11 tisoč 526,19 evra. Limit za dodatno splošno olajšavo je 11 tisoč 166,37 evrov, mnenje Vlade je torej nepravilno. Šele sedaj, ko bo regres izvežet iz davčne osnove dohodka iz delovnega razmerja, bodo prejemniki minimalne plače spet upravičeni do dodatne splošne olajšave.

Najboljši učinek tega predloga zakona je ravno izvzem regresa iz letnega davčne osnove. Ocenjuje se, da bo kar 99 % prejemnikov regresa oproščenih plačila dohodnine. Z javnofinančnega vidika dvig odstotka povprečne plače sploh ne bi bil potreben, dovolj bi bil le izvzem regresa iz letne davčne osnove, vse ostale učinke tega ukrepa bo pokazal seveda čas.

V Slovenski nacionalni stranki bomo predlog podprli. Hvala lepa za vašo pozornost.

PODPREDSIEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti bo predstavil Felice Žiža.

Izvoli.

FELICE ŽIŽA (PS IMNS): Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, hvala. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana državna sekretarka Ministrstva za finance! Egregio vice presidente della Camera di Stato, egregi deputati, egregia segretaria di stato del ministero per le finanze. Tisztet Hölgyeim és Uraim!

V Poslanski skupini italijanske in madžarske narodne skupnosti bomo podprli vladna predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini in zakona o spremembah in Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Med seboj povezani noveli omenjenih zakonov omogočata, da se že v letošnjem letu od regresa za letni dopust v višini povprečne plače ne plača tako dohodnina kot se ne obračunajo prispevki. S tem ukrepom se bo razbremenilo delo za vse zaposlene na način, da se poveča njihov razpoložljiv dohodek. Ukrep, ki ga podpirajo vsi socialni partnerji, posredno krepi konkurenčnost poslovnega okolja. Ob tem je pomembno, da bodo v primeru že izplačanega regresa za letni dopust še pred uveljavitvijo zakonskih sprememb obračunani prispevki zaposlenega in delodajalca povrnjeni.

V Poslanski skupini italijanske in madžarske narodne skupnosti pričakujemo še druge napovedane ukrepe, ki bodo na splošni ravni še dodatno razbremenili dohodek iz dela. Hvala.

PODPREDSIEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine SDS bo predstavila mag. Karmen Furman.

Izvolite.

MAG. KARMEN FURMAN (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana predstavница Vlade!

Danes obravnavamo novelo Zakona o dohodnini in z naslednjo točko dnevnega reda današnje izredne seje tudi novelo Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, s katerima se regres za letni dopust v višini do 100 odstotkov povprečne plače razbremenjuje dohodnine in prispevkov za socialno varnost. Dejstvo je, da je regres za letni dopust v skladu z veljavno zakonodajo obvezen dohodek vsakega delavca, ki je upravičen do letnega dopusta, pri čemer le-ta ne sme biti nižji od minimalne plače. Po sedaj veljavni ureditvi se je regres v celotnem znesku vštevja v davčno osnovno za odmero dohodnine, s predlogom novele Zakona o dohodnini pa je predvideno, da se v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja ne vštevja v regres za letni dopust do višine 100 odstotkov povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji, pri čemer bo v primeru

sprejetja predlaganih sprememb razbremenitev pričela veljati že za tekoče davčno leto.

Spoštovane kolegice in kolegi iz koalicije! Glede na to, da ste do sedaj vsak naš zakonski predlog po davčni razbremenitvi dela negirali z izjavo, da vi iščete in pripravljate sistemske rešitve, je seveda sedaj povsem na mestu vprašanje, kje je tukaj vaš sistemski pristop. Namreč, danes obravnavamo vašo vladno novelo Zakona o dohodnini z enim samim ukrepom, to je razbremenitev regresa, pa čeprav se vsi dobro zavedamo, da imamo v Sloveniji eno najvišjih obremenitev dela z davki in dohodnino v državah Evropske unije. Prispevki slovenskega delavca pa so – in žal očitno na račun vaše vlada ostajajo še naprej – najvišji med državami članicami OECD. Na prejšnji seji Državnega zbora smo na predlog Slovenske demokratske stranke že v tretjo obravnavali novelo Zakona o dohodnini, s katero smo za razliko od vaše, ki jo obravnavamo danes, mi pripravili sistemske rešitve dohodninskega zakona s končnim ciljem zagotoviti višje neto plače za vse delavce. Predlagali smo rešitve, ki se tičejo tako zaposlenih kot upokojencev, a žal vladna koalicija tem našim predlogom za dobrobit vseh državljanek in državljanov ni želela prisluhniti. Če bi v koaliciji takrat podprli naše predloge, bi se delavci lahko razveselili 12-krat na leto. Z vašim predlogom danes pa zgolj enkrat letno.

Da pa ne bomo delovali tako kot vi in se delili na »vaše in naše«, bomo vaš predlog v Slovenski demokratski stranki danes podprli. Želimo pa si, da boste v prihodnje tudi vi podprli kakšen naš predlog; pa ne zato, ker smo ga pripravili mi, ampak zato, ker je to dobro za naše državljanke in državljane. Ob potrditvi vašega predloga danes pa lahko samo še upamo, da s kakšnimi drugimi vladnimi ukrepi ne boste ta denar vzeli našim državljanom nazaj, tako kot ste to nedavno storili ob dvigu minimalne plače. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Liste Marjana Šarca bo predstavila Andreja Zabret. Izvolite.

ANDREJA ZABRET (PS LMŠ): Spoštovani predsedujoči, predstavniki Vlade, spoštovani kolegi in kolegice!

S predlogoma zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini in Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ju obravnavamo danes, Vlada predlaga spremembo davčne obravnave regresa za letni dopust na način, da se v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja ne bo štel regres za letni dopust v višini 100 % povprečne plače zaposlenih v Sloveniji, to je do višine 100 %. Država se s tem v celoti odpoveduje prispevka za socialno varnost in dohodnini v korist zaposlenim. Ugodnejša davčna obravnava

tega dohodka se bo uporabljala za vsa izplačila od 1. januarja letos. Za zaposlene, ki bodo do uveljavitve tega zakona regres že prejeli oziroma so ga že v tem času prejeli, pa bodo preveč izplačano akontacijo dohodnine in prispevke prejeli na podlagi odločbe državnega organa.

Predlagana sprememba je prvi od več predvidenih korakov k ugodnejši davčni strukturi. Vlada bo predvidoma še v letošnjem letu predlagala tudi nabor drugih ukrepov, ki bodo na splošni ravni razbremenili dohodke iz dela. Razlog za navedene ukrepe so neugodne strukture davkov v Sloveniji, predvsem na področju obremenitve dela, na kar nas opozarja tudi OECD.

S povečanjem odpornosti gospodarstva moramo še naprej prednostno slediti ciljem zagotavljanja predvidljivega in stabilnega poslovnega okolja. Pomembno je ohranjanje gospodarske aktivnosti in dvig produktivnosti, pri čemer so pomembni tudi zunanji dejavniki, kot so razmere na globalnem trgu dela. To pomeni, da mora biti gospodarstvo sposobno obdržati in privabiti ustrezne kadre. Cilj dodatne razbremenitve regresa je zagotavljanje višjega dodatka zaposlenim in jim na ta način omogočiti zvišanje razpoložljivega dohodka. S sprejetjem razbremenitve regresa pa bodo imeli tudi delodajalci izjemno priložnost, da ta ukrep izkoristijo in nagradijo tiste, ki podjetja soustvarjajo. Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj prav tako ocenjuje, da ima poleg povišanja domače potrošnje višje izplačan regres pozitiven učinek tudi na gospodarsko rast in povečevanje mednarodne konkurenčnosti Slovenije.

V stranki Lista Marjana Šarca smo idejo o razbremenitvi regresa oblikovali že v programu stranke, ko pa je ideja dokončno dozorela, smo storili prvi korak k izpolnjevanju postavljenega cilja, tako da smo na januarski redni seji Državnega zbora ministru za finance dr. Andreju Bertonclju postavili poslansko vprašanje. Ta je idejo prepoznal kot dobro, kar se je odražalo v njegovem hitrem in učinkovitem ukrepanju in nam, poslancem omogočilo, da lahko naredimo še zadnji korak k razbremenitvi regresa že danes. Predvsem pa je treba poudariti dejstvo, da je bil glede predloga razbremenitve regresa dosežen konsenz tudi na Ekonomsko socialnem svetu, kjer je bil predlog soglasno sprejet. Še več, sprejet je bil tudi sklep, naj se razbremenitev regresov obravnava prednostno, saj je želja vseh socialnih partnerjev, tako kot tudi nas, razbremenitev regresa že v letošnjem letu.

V LMŠ bom predlog obeh obravnavanih zakonov podprli, hkrati pa pozivamo gospodarstvo, da zaposlenim izplačajo regres vsaj v višini, kot so ga v bruto znesku izplačevali v preteklem letu, saj bodo stroški delodajalcev ostali na isti ravni, medtem ko bodo delavci dobili več. Hvala.

PODPRESEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Stališče poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Matjaž Han.
Izvoli.

MATJAŽ HAN (PS SD): Podpredsednik, hvala lepa za besedo.

Državna sekretarka, govorica pred mano je zelo lepo povedala, moram pa reči, da je pri tem zakonu, ko razlagamo, zakaj ga je treba sprejeti, ni treba veliko komplicirati. Tu gre za zelo enostaven zakon. V bistvu cilj tega zakona pa je, da bodo v letošnjem letu naši zaposleni v tej naši domovini dobili najmanj 160 evrov več regresa kot lansko leto, in mislim, da je to zelo pozitivno. Gre za enega od dveh zakonov, s katerim se ureja seveda razbremenitev regresa, ki je bila predlagana kot ena možnih davčnih sprememb in, kar je zelo pomembno, že potrjena na Ekonomsko-socialnem svetu in tam so se vsi strinjali, da je ta ukrep dober za vse strani, tako za delodajalsko kot tudi delojemalsko in seveda tudi za Vlado.

Izbrani način razbremenitve regresa pomeni, da regres do višine povprečne slovenske mesečne plače, to je tisoč 700 evrov, ne bo obremenjen z dohodnino, saj se ne bo prištel k osnovi za obdavčitev, dodatno pa bo ...

(Seja je bila prekinjena ob 13.05 in se je nadaljevala ob 14.30.)

PODPRESEDNIK JOŽE TANKO: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora.

Prehajamo na prekinjeno 1. točko dnevnega reda – Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, nujni postopek.

Nadaljujemo predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, v njenem imenu Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Podpredsednik, hvala lepa.

Upam, da ne bo več težav in da ne bo izpadel električni tok, ko bom govoril, zato bom karseda kratek.

Kar se tiče Zakona o dohodnini, seveda mi ta zakon absolutno podpiramo, ker kot sem že na začetku rekel, razbremeni regres, in zaradi tega zakona – in potem tudi naslednjega, o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – bo v letošnjem letu najmanj 700 tisoč ljudi, ki so zaposleni v naši državi, dobilo najmanj 160 evrov več regresa in bodo lahko ta denar porabili po svoji izbiri, ga prihranili in jim bo morda za nekaj trenutkov lepše.

Kot sem že rekel, zaradi vsega navedenega bomo Socialni demokrati ta zakon podprli. Verjamem, da bo ta vlada še nadalje

sprejemala odločitve, ki bodo šle v prid predvsem našim ljudem. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra bo predstavila poslanka Janja Sluga.

Izvoli.

JANJA SLUGA (PS SMC): Vlada predlaga noveli Zakona o dohodnini in Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, s katerima bomo omogočili, da bo že letošnji regres do višine povprečne plače razbremenjen plačila dohodnine in prispevkov.

Koalicijske stranke smo tako držale obljubo in bomo že za leto 2019 sprejele prvega od predstavljenih devetih ukrepov v okviru napovedane davčne reforme. Ministrstvo za finance je namreč konec februarja letos predstavilo predloge ukrepov za davčno optimizacijo med leti 2019 in 2022. Gre za ukrep, ki uživa najširšo podporo tudi med socialnimi partnerji, saj ga je soglasno podprl Ekonomsko-socialni svet. O ostalih ukrepih bodo socialni partnerji soglasje iskali znotraj posebne pogajalske skupine.

Cilj spremembe davčne obravnave regresa za letni dopust je doseči razbremenitev dela za vse delavce v delovnem razmerju, in sicer tako, da se poveča njihov razpoložljivi dohodek. V Poslanski skupini SMC bomo predlog zakona zato podprli.

Koalicijske stranke in Vlada smo torej obljubo v zvezi z razbremenitvijo dela izpolnili, zdaj pa so na potezi še delodajalci. Kakšen regres bodo letos prejeli zaposleni, je namreč odvisno od posameznega delodajalca in ne od države. V SMC zato pozivamo delodajalce, da ponovno razmislijo o tem, kakšen regres bodo izplačali svojim zaposlenim, da bi se sprememba obdavčitve čim bolj poznala v njihovih denarnicah. Torej, delodajalci, na vas je, da izkoristite priložnost, da lahko svoje zaposlene bolje nagradite.

In še za konec. Odbora Državnega zbora za delo in finance sta se soočila z alternativnim predlogom razbremenitve regresa, s katerim ne bi sledili vladnemu predlogu in bi tistim, ki imajo plače višje od povprečne, stopničasto odtegovali dohodnino in prispevke od regresa oziroma ena od poslanskih skupin je želela, da bi bil regres tistih z višjimi dohodki razbremenjen manj. Njihova argumentacija je temeljila na ideološkem stališču, na podlagi katerega bogatim, ki imajo že zdaj vsega dovolj, ne bi smeli dajati davčnih odpustkov.

V Poslanski skupini SMC smo omenjeni predlog zavrnili, saj menimo, da gre za temeljno nerazumevanje instituta regresa in vloge države pri tem. Regres je vsota, ki jo mora delodajalec plačati delojemalcu po Zakonu o delovnih razmerjih. Pravico do regresa delavec pridobi s pridobitvijo pravice do letnega dopusta. Pravici do dopusta in regresa sta neločljivo povezani; če

delavcu pripada dopust, mu pripada tudi regres. Zato ni mogoče delati razlik med delavci oziroma zaposlenimi, ki prejemajo višje ali nižje plače. Regres se šteje za dohodek iz delovnega razmerja, zato lahko država določi zgolj davčno osnovo ter višino razbremenitve za vse oziroma morajo od nje delodajalci obračunati in plačati akontacijo dohodnine. In tu se njena vloga konča. Od tu naprej pa gre zgolj za ideološki boj in populizem, na katerega ne pristaja noben od socialnih partnerjev, niti sindikati.

Predlagatelji so na seji odbora zahtevali, da naj bodo razbremenitve deležni le tisti, ki res delajo, ne pa tisti, ki imajo že zdaj dovolj denarja. V SMC ne pristajamo na tovrstno ideološko vrednotenje dela in kategoriziranje tistih, ki prejemajo več kot 1,2-kratnik povprečne mesečne plače zaposlenih v Slovenije, kot posameznike, ki ne živijo od dela. Ne nazadnje so s svojimi predlogi kot družbeno nekoristno ocenili tudi naše oziroma njihove funkcije. Sicer pa bi v SMC radi opozorili na še eno dejstvo, ki dokazuje, da gre pri omenjenih predlogih za čisti populizem in zavajanje. Neenakost porazdelitve dohodka prikazujemo z Ginijevim koeficientom; višji je, večja je neenakost porazdelitve dohodka med gospodinjstvi. V letu 2017 je ta koeficient za Slovenijo znašal 23,7, na svetu pa je znašala najnižja vrednost koeficienta 23,2, kar pomeni, da je Slovenija egalitarna družba, v kateri si tovrstnih etiketiranj ne bi smela privoščiti prav nobena politična stranka.

PODPREDSIEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Levica bo predstavil poslanec Luka Mesec.

Izvoli.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo in lep pozdrav!

V Levici ves čas poudarjamo, da smo zadržani do davčnih odpustkov, kakršne so dohodninske razbremenitve. Imamo preveč nezadoščenih družbenih potreb. Za mladega človeka v Ljubljani dvosobno stanovanje, najem, stane 600 evrov na mesec, plus stroški, povprečna plača v tem mestu pa je tisoč 200. Se pravi, samo za najemnino, za stanovanje da več kot polovico svojega razpoložljivega prihodka. Država za to ne naredi nič. 25 let že nimamo stanovanjske politike, nimamo pa je tudi zato, ker vedno zmanjka sredstev za to. V jeseni smo se pogovarjali o znanosti. Vsi se strinjamo, mislim, da lahko dobimo popoln konsenz o tem, da je znanost tista, ki vleče razvoj družbe naprej. Pa smo imeli problem najti takrat 12 milijonov in pol oziroma 20 milijonov za ta namen v proračunu. Imamo problem filma. Lani so bili narejeni številni preboji v filmski umetnosti v Sloveniji. Pa če boste vprašali te ljudi, kaj bodo v prihodnosti, vam bodo povedali, da je vprašanje, če bodo v naslednjih petih, sedmih, desetih letih lahko dobili še kakšen projekt, ker so sredstva premajhna in bodo verjetno šli v tujino. Po drugi strani pa so to majhne številke, o katerih

govorim, pa potem pride minister za finance dva meseca kasneje in predlaga davčno razbremenitev, po kateri bi delavec dobil 2,4 dodatna evra na mesec, menedžer pa 186 dodatnih evrov na mesec in ta stvar bi stala proračun, stala, 270 milijonov evrov! To pač ni razvojna politika. Proti temu nasprotujemo ves čas in še naprej bomo.

V tem smislu pozdravljamo, da so se ambicije ministrstva nekoliko zmanjšale in da se je vsaj pri razbremenitvah osredotočilo na tisto, kar bi tudi mi poimenovali, da je smiselno. Se pravi, nekoliko razbremenitev nižjih plač in srednjega razreda, kar regres načeloma prinaša. Delavec bo dobil 160 evrov odpustka, je pa še vedno problem, da bo menedžer na drugi strani dobil 500 evrov odpustka. To stvar smo na odboru poskušali popravljati z amandmajem, tako da bi delavec in vsi v srednjem razredu dobili popolno razbremenitev, kar je cilj ministrstva, ne bi pa razbremenjevali višjih plač. Razlog je preprost. Regres je bonus za dopust. Regres zaposleni dobi zato, da gre lahko na dopust oziroma da pelje svojo družino na dopust. In nekdo, ki zasluži 800 evrov ali pa tisoč 200 evrov, 600 evrov, seveda potrebuje ta bonus, ker verjetno nima prav veliko prihrankov, posebej ne, če najema stanovanje ali kaj podobnega, mu ne ostane nič na koncu meseca. Ali pa če ima kredit. Na drugi strani pa ljudje, ki zaslužijo trikratnik povprečne plače ali pa petkratnik povprečne plače, ne potrebujejo razbremenitve po tem bonusu in to je bila naša presoja, ko smo amandma dali.

Povedali smo, da če bi bil amandma sprejet, se pravi, da ciljamo eksplicitno srednji razred in nižje plače, bi razbremenitev podprli. Ker amandma ni bil sprejet, se bomo vzdržali. Za naprej pa, tako kot sem rekel, upamo, da bo čim manj nesmiselnih davčnih odpustkov in čim več pametnih razvojnih projektov, ki so ključni za razvoj te države. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Nova Slovenija - krščanski demokrati bo predstavil poslanec Jožef Horvat.

Izvoli.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovana državna sekretarka, drage kolegice, dragi kolegi!

Zakon uveljavlja oprostitvev plačila dohodnine za izplačilo regresa za letni dopust do višine povprečne mesečne bruto plače v Sloveniji. Upam, kolegice in kolegi, da danes vsi vemo, o čem odločamo oziroma bomo odločali. Namreč, Vlada v svojem besedilu, v poglavju Cilji, načela in poglobitve rešitve predloga zakona piše, citiram, »cilj spremembe davčne obravnave regresa za letni dopust je doseči razbremenitev dela za vse delavce v delovnem razmerju«. Gospe in gospodje, govorimo zgolj o regresu za letni dopust. Vsakdo, ki je kdaj imel v rokah plačilno listo, približno ve, kako izgleda; je

plačilo za redno delo, za 174 ur rednega dela. Nikjer ne piše, »regres za letni dopust za 40 ur dopusta«, piše, »regres za letni dopust« in znesek. To, kar imamo danes, ni nobena razbremenitev dela, ker ne govorimo o plačah za delo. To je najbrž vsem jasno, upam, da od tega trenutka naprej.

Naj povem še enkrat kot včeraj na odboru – Nova Slovenija bo to novelo Zakona o dohodnini podprla. In še enkrat, ne gre za razbremenitev dela. Glede na to, da zakon omogoča zmanjšanje davčne obremenitve pri izplačilu regresa za letni dopust, ga torej mi v Novi Sloveniji podpiramo, ker si zaposleni to zaslužijo. Res je, da danes gotovo tudi hrvaški hotelirji gledajo to sejo in si manejo roke – nekaj bo pa kapnilo njim od teh 90 milijonov, morda kaj več.

Previsoka davčna obremenitev dela je problem in ta problem ostaja tudi za jutri natančno takšen, kot je bil včeraj. Slovenija spada in bo še nekaj časa spadala med države z najbolj davčno obremenjenimi plačami za redno delo. Tu imamo problem. Zato si ne delati iluzij, da bo zaradi te novele Zakona o dohodnini jutri kar procesija tujih investorjev na slovenskih mejah. Ker so plače davčno preobremenjene, bi bilo nujno sistemsko razbremeniti plače, ki so stalni prihodek. Razbremenitev enkratnega letnega dodatka za dopust ni sistemski ukrep.

V Novi Sloveniji si želimo, da bi v proceduro kmalu prišel tudi vladni sistemski način zmanjševanja dohodninske obremenitve v obliki povišanja splošne dohodninske olajšave ter znižanja najvišje dohodninske stopnje s 50 % na vsaj 43 %, na kar je pet koalicijskih strank že pristalo v koalicijskih pogajanjih. Zaposleni, ki ustvarjajo najvišjo dodano vrednost, morajo namreč v Sloveniji še vedno za vsak zaslužen evro plačati največ davkov in prispevkov med vsemi državami OECD. Tam smo prvaki.

Ob tem naj omenim še to, da bi si v Novi Sloveniji želeli pravno ureditev spremeniti tako, da bi bilo mogoče regres izplačati v več delih, pri čemer bi lahko del regresa izplačali tudi v drugi polovici leta. Zakaj je treba regres izplačati do 1. julija? Morda bi si pa kdo želel imeti in koristiti odmerjen letni dopust v več kosih. Ampak tu država jemlje svobodo zaposlenim in jih sili, da gredo v glavnem vsi poleti na morje, potem pa dni za dopust zmanjka. Delodajalci bi z možnostjo izplačila dela regresa, denimo v decembru, ...

PODPREDSEDNIK JOŽE TANKO: Prosim za pozornost.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

... denimo v decembru, lažje izkoristili povišanje praga za izzvez iz obdavčitve na 100 % povprečne plače. Tisoč evrov regresa bi lahko neobdavčeno izplačali junija, 600 evrov pa, recimo, še decembra. Tako bi povečali fleksibilnost pri izplačilu regresa, kar bi bilo v

korist tako delodajalcem kot tudi delojemalcem. Upamo, da bo Državni zbor v prihodnosti kdaj potrdil tudi takšno rešitev pri sprejemanju tega zakona. Sprejetje takega amandmaja iz nomotehničnih razlogov žal ni bil mogoč. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Stranke Alenke Bratušek bo predstavil poslanec Franc Kramar.

Izvoli.

FRANC KRAMAR (PS SAB): Hvala lepa, podpredsednik. Spoštovani kolegice, kolegi! Spoštovani mladi prijatelji na balkonu!

Obremenitev dela negativno vpliva na konkurenčnost naših podjetij, posledično pa tudi na konkurenčnost naše države na mednarodnem trgu in na gospodarsko rast. Tudi zato je danes pred nami eden prvih vidnih ukrepov za razbremenitev stroškov dela. V zameno za dvig konkurenčnosti bo država breme višjega razpoložljivega dohodka zaposlenih deloma prevzela nase. Konkretno se bo odpovedala 90 milijonom evrov, ki bi jih sicer prejela iz naslova dohodnine. Prav tako se država ob sprejetju predloga Zakona o invalidskem in pokojninskem zavarovanju odpoveduje tudi prispevkom za socialno varnost. Ukrep je sprejet s soglasno podporo Ekonomsko-socialnega sveta in širše javnosti. Zedinil je delavce in delodajalce. Da bi ta pozitiven ukrep začel veljati že pri letošnjem regresu, moramo stopiti skupaj in odločno sprejeti danes predstavljene zakonodajne predloge.

Z namenom, da ukrep začne veljati takoj, je Kollegij predsednika Državnega zbora, na katerem glasujejo predstavniki vseh poslanske skupine, soglasno sprejel sklep, da predlagane spremembe zakona o dohodnini in ZPIZ-a obravnavamo po nujnem postopku. Soglasno sprejetje te rešitve je jasen indic, da vse poslanske skupine razumejo in podpirajo odločitve, da se ločeno od drugih ukrepov davčne reforme najprej obravnava ukrep razbremenitve regresa.

Poslanska skupina Stranke Alenke Bratušek Zakon o dohodnini podpira. Ta bo učinkovit tako za gospodarske subjekte kot za nosilne stebre teh podjetij, delavce. Zadevna davčna razbremenitev dohodkov iz dela bo povečala neto razpoložljivi dohodek vsakega posameznika, ne da bi podjetja na račun produktivnosti in konkurenčnosti povečevala stroške dela. V Stranki Alenke Bratušek pozivamo gospodarske subjekte, da izkoristijo ponujeni manevrski prostor in že letos z izplačilom višjega regresa nagradijo svoje delavce. Naj bo delo v naši državi vrednota in naj podjetja obdržijo dobre kadre in privabijo nove!

Čeprav je Slovenija po podatkih Evropske komisije po obremenitvi z davki in

prispevki pod povprečjem Evropske unije, presoja skupne obremenitve vseh davkov in prispevkov kaže drugačno sliko. Ta nam pove, da Slovenija s pobiranjem davkov za delo, potrošnjo, kapital in premoženje ni najugodnejša. Od povprečja ekonomskih držav odstopamo zaradi nadpovprečne obremenitve potrošnje in dela s prispevki za socialno varnost. Hkrati je obremenitev premoženja in kapitala v Sloveniji pod evropskim povprečjem, kar prav tako kliče po ukrepanju.

Poleg izpostavljenega je v tem mandatu za Slovenijo ključno, da poleg zdravstvenega vzpostavi vzdržen pokojninski sistem in dvigne odstotek za odmero pokojnin, na to nas vedno glasneje opozarja Evropska komisija. Na uresničevanje zaveze, ki je bila prav na našo pobudo zapisana v koalicijsko pogodbo, pa bomo opominjali tudi v Poslanski skupini Stranke Alenke Bratušek.

Kot že rečeno, bomo v Poslanski skupini Stranke Alenke Bratušek zakon, ki bo razbremenil regres zaposlenim, podprli. Obenem pričakujemo, da bomo na eni bližnjih sej Državnega zbora odločali tudi o vrnitvi regresa oziroma letnega dodatka upokojujencev. V nasprotnem primeru ne bodo osamljeni primeri družin, ki bodo namesto za letni dopust regres namenile starejšim generacijam in prav upokojenci so tisti, ki jih potiskamo na konec vrste, na rob preživetja.

Zavihajmo rokave in se lotimo dela!

PODPREDSEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Desus bo predstavil poslanec Robert Polnar.

Izvoli.

ROBERT POLNAR (PS DeSUS): Spoštovani gospod podpredsednik Državnega zbora, gospe poslanke, gospodje poslanci!

Ureditev razmerij med delom in kapitalom je temeljno področje vsake razvojne vizije. V Sloveniji je trenutno na dnevnem redu predelava davčne zakonodaje, ki zadeva vsako od teh dveh ekonomskih kategorij, vzporedno na obeh poljih. Razrešitve niso preproste. To se nazorno kaže v našem današnjem primeru. Neizbežna sestavina slovenske gospodarske paradigme je vsakodnevno poslušanje lekcij o konkurenčnosti, toda relativno v primerjavi z našimi glavnimi trgovinskimi partnerji so slovenski stroški dela in stroški javnih storitev na zaposlenega že zdaj izrazito konkurenčni. Zaostajamo v produktivnosti na zaposlenega zaradi nekonkurenčnosti menedžmentov, lastnikov in gospodarskih elit, pa vendar se iščejo rešitve vedno samo v stroških dela in v stroških države. Ali je torej v resnici cilj povečevanje konkurenčnosti ali pa vse izvira iz prepričanja, da so edini pomembni procesi v družbi tisti ekonomski, ki jih upravlja kapital, ter da izvira tudi moč politikov samo iz tega, koliko se lahko prikupijo kapitalu? V resnici opravlja tržna ekonomija v sodobnih družbah le dokaj

omejen del vseh njihovih poslov. V Sloveniji verjetno manj kot polovico, v bolj razvitih državah še manj, za vse drugo, kar trošimo ljudje posamično ali kot skupnost, morajo poskrbeti druge institucije, ki so pod pokroviteljstvom civilne družbe in politike.

Pravica do letnega dopusta je temeljna pravica delavca iz delovnega razmerja. Delodajalec je dolžan delavcu, ki ima pravico do letnega dopusta, izplačati regres za letni dopust najmanj v višini minimalne plače in to mora zagotoviti praviloma do 1. julija tekočega koledarskega leta. S spremembami in dopolnitvami, ki jih danes obravnavamo, je predlagamo, da bo neto izplačilo regresa enako bruto izplačilu z omejitvijo oprostitve plačila dohodnine do višine povprečne plače. Pričakovati je, da bodo predvsem poslovni subjekti na ta način spodbujeni k izplačevanju višjih vrednosti regresov, kar bo povečalo neto razpoložljive dohodke zaposlenih. Tako je vsaj v teoriji. Kako pa bo v resnici, to bomo šele videli? Pri tem je treba upoštevati, da je podobna razbremenitev plačila dohodnine kot se predlaga za regres, že v veljavi za izplačilo nagrad za poslovno uspešnost. Država s predlogom davčne razbremenitve regresa oblikuje kompromis med interesi delodajalcev in delojemalcev, saj sta se obe strani strinjali s predlogom. V kolikšni meri bo zato slovensko delo postalo bolj mednarodno konkurenčno, bo pokazala gospodarska stvarnost, ki je v takih primerih edina, ki šteje. Predlagane razbremenitve davčnih zavezancev plačila dohodnine bodo izvedene že za leto 2019. To pomeni, da bodo upoštevani tudi že izplačani regres, za katere je bila plačana akontacija dohodnine. Za ta izplačila velja, da bo država vrnila plačano dohodnino.

V državni proračun bo po ocenah vplačanih za 90 milijonov evrov manj dohodnine. To je kajpada nekajkrat manj kot pa, če bi bil realiziran kateri od dveh prejšnjih predlogov sprememb dohodninskega zakona s predvidenimi 590 milijoni oziroma s predvidenimi 380 milijoni manj prihodkov. Toda, gospe in gospodje, še vedno gre za primanjkljaj, ki se bo v dveletni perspektivi odrazil v financiranju lokalne samouprave, in na to posebej opozarjamo. Ideja, da bi izpad lahko v celoti nadomestili z bodočim davkom na nepremičnine, se z današnjega zornega kota zdi zgolj kot z lahkoto obljubljena hitrost.

Kakorkoli, v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojujencev Slovenije bomo predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o dohodnini soglasno podprli. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj, 15 minut po prekinjeni 4. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMI ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU PO NUJNEM POSTOPKU.

Predlog zakona je v obravnavo predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za delo, družino, za socialne zadeve in enake možnosti Bredi Božnik.

Izvolite.

BREDA BOŽNIK: Hvala lepa za besedo. Spoštovane, spoštovani, lepo pozdravljeni!

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ureja obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, v svojem 144. členu ureja tudi zavarovalne osnove za delavce, od katerih se plačujejo prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. V skladu z obstoječo zakonodajo se pri regresu za letni dopust plačujejo prispevki od osnove, ki presega 70 % povprečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji. Ker je bil na pobudo delodajalcev že v preteklem letu podan predlog o razbremenitvi regresa za letni dopust, pri čemer so takšno razbremenitev podprli tudi socialni partnerji v okviru Ekonomsko-socialnega sveta, je ministrstvo v tem delu pripravilo spremembo ZPIZ-2, s katero se zvišuje meja, do katere od izplačila regresa za letni dopust ne bi bilo treba plačati prispevkov za socialno varnost. V skladu z navedeno spremembo se prispevki za socialno varnost tako ne bodo plačevali do zneska regresa v višini 100 % povprečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji. Sprememba bo tako prinesla znižanje osnove za plačilo prispevka delojemalca in tudi prispevka delodajalca za vse tiste, ki so upravičeni do regresa, ki presega 70 % povprečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji. Upošteva je podatek o povprečni mesečni plači zaposlenih za mesec november 2018 se znesek, do katerega se regres ne všteva v osnovo za plačilo prispevkov, povečuje s tisoč 268,91 evra na tisoč 812,73 evra. Na tiste zaposlene, ki bodo prejeli nižji znesek regresa za letni dopust, in na njihove delodajalce sprememba ne bo imela vpliva. Sprememba se bo uporabljala za vsa izplačila regresa za letni dopust v letu 2019, predvideva pa tudi način poračunavanja oziroma vračila prispevkov za socialno varnost v primerih, ko bo regres izplačan pred začetkom veljavnosti omenjene spremembe. Glede na to, da preostala zakonodaja, ki ureja socialna

zavarovanja ter plačilo prispevkov, glede zavarovalne osnove napotuje na enako osnovo, kot jo določa ZPIZ-2, naj dodam, da bo ta sprememba vplivala tudi na obveznost plačila vseh prispevkov za socialno varnost v primeru izplačila regresa za letni dopust. S spremembo se bodo torej znižale obremenitve plače iz naslova Plačilo prispevkov za socialno varnost od regresa za letni dopust, posledično pa bo leta prinesla tudi povišanje neto dohodkov teh delavcev. Hvala.

PODPREDSEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku Vojku Staroviču.

Izvoli.

VOJKO STAROVIČ (PS SAB): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani!

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na 18. nujni seji kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada s predlogom za obravnavo in sprejetje po nujnem postopku. Kolegij predsednika Državnega zbora je odločil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku, zato ga je odbor obravnaval na podlagi 126. in 143. člena pravilnika. Odboru je bilo posredovano gradivo, ki je objavljeno na spletnih straneh Državnega zbora: predlog zakona, mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, pojasnila ministrstva k mnenju Zakonodajno-pravne službe, vloženi amandmaji kvalificiranih predlagateljev.

Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja, predstavnik Državnega sveta in predstavnica Zakonodajno-pravne službe. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe in mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide. Komisija je podprla predlagane rešitve, seznanjena je bila tudi s podporo tako delodajalske kot delojemalske strani ob obravnavi predlaganih rešitev na seji Ekonomsko-socialnega sveta.

V poslovnem roku so s strani kvalificiranih predlagateljev amandmaje vložili: poslanska skupina koalicije in Poslanska skupina Levice. Predstavniki predlagatelja je uvodoma predstavil predlog zakona. Predstavnica ZPS je povedala, da so dali pisno mnenje v zvezi z retroaktivnostjo. Predlagatelj je pojasnila tudi podal, zato drugi pripomb nimajo. Je pa imela pripombe na vložene amandmaje, ki jih je vložila Poslanska skupina Levica, in sicer je povedala, da se postavljata dve odprti ustavno-pravni vprašanji. Prvo se nanaša na

splošno načelo enakosti pred zakonom, drugo pa na pravico do varstva osebnih podatkov.

V razpravi, ki je potekala o 1. členu in vloženi amandmajih, je večina razpravljalcev podprla amandma koalicije, s katero se osnova za plačilo prispevkov za socialno varnost izenačuje z osnovo za akontacijo dohodnine od regresa za letni dopust, kot je predlagano z novelo, ki ureja dohodnino. Omenili so tudi, da je predlog zakona dober, saj se z njim zvišuje razpoložljivi dohodek in izboljšuje socialni položaj delavcev. Razbremenitev regresa za letni dopust je podprl tudi Ekonomsko-socialni svet, zato je večina razpravljalcev podprla spremembe ureditve oziroma zvišanje meje, do katere od izplačila regresa za letni dopust ne bo treba plačati prispevke za socialno varnost.

Predstavniki Poslanske skupine Levica je menil, da je predlog zakona nepravilčen in najbolj pomaga najbogatejšim. Z njihovim amandmajem zato predlagajo, da razbremenitev ostane samo za tiste z najnižjimi dohodki, za ostale pa ne. Tako stopnjo razbremenitve regresa s prispevki vežejo na višino dohodkov zavezanca oziroma na letno neto davčno osnovo za odmero dohodnine. Večina razpravljalcev amandmaja ni podprla, saj so menili, da je zavajajoč in slabši za tiste, ki imajo manj. Opozorjeno je bilo tudi na vprašanje sorazmernosti in izvedljivosti, prav tako pa so se strinjale s pripombami ZPS, ki je opozorila na splošno načelo enakosti pred zakonom in na pravico do varstva osebnih podatkov. Poudarjeno pa je bilo, da se s predlogom zakona strinjajo vsi socialni partnerji.

Odbor je sprejel amandmaje koalicije, ni pa sprejel amandmajev Poslanske skupine Levica. Odbor je glasoval o členih predloga zakona ter jih sprejel. Pripravljen je dopolnjeni predlog, o katerem odločamo. Hvala!

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin in najprej dajem besedo poslanski skupini Slovenske demokratske stranke.

Stališče bo predstavila magistra Karmen Furman.
Izvolite.

KARMEN FURMAN (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovani kolegi in kolegi, navzoča gostja!

Poleg sprememb Zakona o dohodnini danes z istim namenom obravnavamo tudi predlog sprememb Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, s katerim pa se spreminja zavarovalna osnova za plačilo prispevkov za socialno varnost od regresa za letni dopust. In sicer se znesek, do katerega se regres za letni dopust ne všteva v osnovo za plačilo prispevkov iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja po vladnem predlogu povečuje s 70 % povprečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji za predpretekli mesec na 100

% povprečne letne plače zaposlenih za predpretekli mesec. Tudi te predlagane spremembe naj bi, tako kot spremembe zakona o dohodnini, stopile v veljavo že v letošnjem letu. Prav je, da se regres zaposlenim sprost oziroma razbremeni davka in prispevkov. A vendarle je tukaj treba tudi poudariti, da je pokojninsko področje v Sloveniji danes tisto, za katerega je poleg zdravstva najslabše poskrbljeno. Zato vsi nestrpno čakamo, kakšne predloge sprememb nam bo na tem področju pripravila vaša vlada. Do danes smo dočakali namreč le populistične poteze, kot je ta mini vladni sladkorček, torej le sprememba enega samega, to je 144. člena veljavnega zakona, ki razbremeni izplačilo regresa zaposlenim. Žal pa na tem področju še ni bila izpolnjena niti ena vaša koalicijska zaveza. Tudi tiste ne, ki bi se morale uveljaviti že s prvim januarjem letošnjega leta. Še več, zataknilo se vam je že pri izpolnjevanju vaše zaveze upokojencem glede določitve višine njihovega regresa za letošnje leto. V skladu z vsebino vaše koalicijske pogodbe bi regres upokojencem za letošnje leto morali urediti v dveh razredih, uredili pa ste ga v petih in na ta račun na naših upokojencih znova prihranili 38 milijonov evrov. In to v času, ko se tako radi pohvalite z gospodarsko rastjo, ki jo imamo v državi. Te očitno upokojenci tudi pod vašo vlado še ne bodo občutili, pa čeprav ste jim pred volitvami marsikaj obljubljali.

V Slovenski demokratiški stranki smo tudi v tem mandatu s številnimi predlogi sprememb danes obravnavanega zakona želeli sistemsko urediti področje pokojninske in invalidske zakonodaje ter izboljšati položaj upokojencev. Tako smo predlagali dvig odmernega odstotka in usklajevanje pokojnin glede na gospodarsko rast, dvig najnižje starostne in invalidske pokojnine vsaj do zneska minimalnega dohodka, ker nikakor ni moč razumeti, da nekdo, ki nikoli ni delal, danes lahko prejema večje denarno nadomestilo kot znaša najnižja pokojnina slovenskega upokojenca. Vsi ti naši konkretni sistemski predlogi so bili z vaše stani žal zavrnjeni. Če je to vaš en in edini predlog sprememb s področja pokojninske in invalidske zakonodaje, ga bomo v naši stranki sicer podprli, glede na dano situacijo pa lahko rečemo, da so lahko upokojenci nad sedanjo angažiranostjo vaše vlade upravičeno razočarani, saj za izboljšanje njihovega mesečnega socialnega in finančnega statusa namreč ne potrebujejo vlade, ki jim bo znala zagotoviti dostojno starost, pa če tudi s konstruktivno podporo sistemskih predlogov opozicije. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Stališče poslanske skupine SD bo predstavil Soniboj Knežak.
Izvolite.

SONIBOJ KNEŽAK (PS SD): Hvala, predsedujoča. Spoštovani kolegice in kolegi!

Letos bodo delavci na svoj transakcijski račun prejeli vsaj 160 evrov več regresa za letni dopust, kot so ga prejeli lani. Socialni demokrati smo zato izredno zadovoljni, da se regres razbremenjuje dohodnine in prispevkov za socialno varnost. Pravica za regres za letni dopust je zakonsko zagotovljena pravica iz delovnega razmerja. Delodajalec je tako po zakonu dolžan delavcu izplačati regres, delavec pa se v skladu s sodno prakso tej pravici ne more odpovedati. Zakaj? Ker je regres nagrada za delavca, je nagrada za njegovo delo, za njegov trud, ne nazadnje, da si lahko vsaj enkrat na leto privoščijo oddih, se spočije, gre na dopust. Še posebej je to potrebno izpostaviti, ker smo ravno v pričakovanju mednarodnega praznika dela. Veliko je namreč tistih, ki leporečijo in vedno samo govorijo, kako mora biti delo spoštovano in nagrajeno, ampak besede žal niso dovolj. Rabimo ukrepe – takoj, danes, jutri. Take ukrepe, ki so v praksi izvedljivi in s katerimi bomo izboljšali materialni položaj našim delavcem in od katerih bodo delavci imeli tudi neposredne koristi.

Ukrep razbremenitve regresa, spoštovane kolegice in kolegi, je eden od takih ukrepov, zato so ga podprli tudi vsi socialni partnerji, tako predstavniki delavcev kot predstavniki delodajalcev. Podprli so ga ravno zaradi tega, ker je ukrep dober, ker bo koristil vsem. S tem zakonom se spreminja zavarovalna osnova za plačilo prispevka za socialno varnost od regresa za letni dopust tako, da se bodo po novem prispevki plačevali od zneska regresa za letni dopust, ki presega 100 % povprečne plače zaposlenih v Sloveniji. Sedaj je regres prispevkov oproščen do višine 70 % povprečne plače. S tem ukrepom bodo delavci torej dobili več denarja. Upam, da bo ta ukrep razbremenitve regresa delodajalce spodbudil, da bodo izplačevali višje regrese, kar je seveda osnovni namen tega zakona. Tistim delodajalcem, ki so regrese že izplačali po stari ureditvi, pa bo država ta denar vrnila v obliki akontacij.

Razbremenitev regresa je torej korak v pravo smer, vsekakor pa še zdaleč ni vse. Zavedamo se, da imajo številni delavci v Sloveniji še vedno mizerno nizke plače, kar je v ugodnih gospodarskih razmerah, kjer beležimo rekordne dobičke, nesprejemljivo. Dohodke iz dela je potrebno tudi v bodoče čim bolj razbremeniti, delodajalce pa spodbuditi, da ustrezno nagrajujejo svoje delavce.

Zakon o spremembah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju bomo Socialni demokrati soglasni podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednja bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra gospa Janja Sluga.

Izvolite.

JANJA SLUGA (PS SMC): Predlog razbremenitve regresa, ki ga danes obravnavamo v okviru novele Zakona o dohodnini in Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, je prvi ukrep v nizu napovedane davčne reforme, s katerim se bo omogočilo, da bo že letošnji regres do višine povprečne plače razbremenjen plačila prispevkov in dohodnine. Cilj predlagane spremembe je doseči razbremenitev dela za vse delavce v delovnem razmerju na način, da bo njihov razpoložljiv dohodek višji. Država se v celoti odpoveduje prispevkom za socialno varnost in dohodnini v korist zaposlenih. Neposredne posledice predlaganega ukrepa bodo čutile državljanke in državljani, in to je tisto, kar pravzaprav šteje. Na nek način gre za že dalj časa pričakovan ukrep, ki uživa visoko podporo tudi med socialnimi partnerji. Ravno zato pričakujemo, da bodo delodajalci to ugodnost tudi v celoti izkoristili, tako se bo sprememba obdavčitve regresa poznala v denarnicah državljanek in državljanov. V nasprotnem primeru bo zmaga pirova in tega si verjetno ne želi nihče.

Regres je temeljna pravica vsakega delavca, vsakega zaposlenega, ne le peščice, proti kateri se nekateri vsaj v tem primeru navidezno bojujejo. Delodajalec je dolžan vsakemu delavcu, ki ima pravico do letnega dopusta, izplačati regres za letni dopust najmanj v višini minimalne plače. Gre torej za institut, ki izhaja iz narave delovnega razmerja in pripada vsem zaposlenim ne glede na višino njihovega osebnega dohodka. Pravico do regresa delavec pridobi s pravico do letnega dopusta. Pravici sta torej neločljivo povezani, zato težko pristajamo na predpostavko, da je potrebno ustvarjati razlike med delavci, ki prejemajo višje in nižje plače, ravno pri regresu za letni dopust. Zavračamo namigovanja, da je vladni predlog razbremenitve regresa nepravilen, in ne moremo pristati na pobudo, da naj bodo razbremenitve deležni le tisti, ki res delajo, ne pa tisti, ki imajo že sedaj dovolj denarja. Po tej logiki slednji ne delajo, ali kako? Namerno nerazumevanje instituta regresa in vloge države pri njem se pač zrcali v populizmu, s katerim se v Poslanski skupini SMC ne moremo poistovetiti. Prav tako ne s spodkopavanjem socialnega dialoga, še posebej takrat, ko ga v resnici dosežemo.

Vladni predlog dejansko udejanja to, za kar se nekateri zgolj besedno zavzemajo – blaginja za vse, ne le za peščico. Ker verjamemo, da bo z njim bolje za vse, ga bomo v Poslanski skupini SMC podprli. Slogani včasih pač zelo slikovito odražajo tisto, za kar se poslanke in poslanci tudi zavzemamo. Danes skoraj vsi, večinsko za to, da bo razpoložljiv dohodek vseh naših državljanek in državljanov, ki izhaja iz pravice do regresa in letnega dopusta, višji že letos. In prav je tako.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji bo stališče predstavil Blaž Pavlin v imenu Poslanske skupine NSi. Izvolite.

BLAŽ PAVLIN (PS NSi): Spoštovana podpredsednica, državna sekretarka s sodelavcem, kolegice in kolegi!

Ena glavnih programskih točk Nove Slovenije je razbremenitev prihodkov iz dela, torej plač. Krščanski demokrati to poimenujemo do višjih plač z nižjimi davki. Plače, govorimo o neto plačah v Sloveniji, so prenizke. Zakaj? Ker si nesorazmerno velik del za davke in prispevke vzame država. Seveda socialisti ob omembi tega dejstva vedno znova skočijo v zrak in nasprotujejo znižanju davkov in prispevkov. V Novi Sloveniji vemo, da znajo ljudje bolje upravljati denar kot država. Previsoki davki so znak velikega nezaupanja do svojih državljanov. Skupna davčna obremenitev Slovenije je zelo visoka. Še posebej davčna obremenitev dela je v Sloveniji nadpovprečna, višja od povprečja držav članic OECD. Mislim, da ni treba ponovno razlagati, kakšne posledice ima to za odločanje tujih investorjev za vlaganje v Slovenijo in za konkurenčnost naših podjetij v globalnem svetu.

Po ugotovitvah Svetovnega gospodarskega foruma slovensko davčno okolje ne spodbuja niti k investiranju niti k delu. Omeniti moramo, da ta obremenitev prizadene vse, še posebej pa je nenaklonjena do bolj uspešnih posameznikov z nekoliko višjimi zasluži, saj se odstotek davkov in prispevkov s povečanjem plače strmo veča. Vse našeto nedvomno ovira gospodarski razvoj Slovenije in povzroča zaskrbljujoče odseljevanje številnih sposobnih mladih Slovencev v tujino. Razbremenitev regresa za letni dopust v Novi Sloveniji pozdravljamo. To je korak v pravo smer. Pozivamo pa Vlado, da se ne ustavi pri tem. Pripravljeni smo sodelovati pri pripravi sistemskih rešitev, da se razbremeni vse prihodke iz dela, torej iz plače. Menimo, da naj ljudem ostane več neto plače, saj se bo s tem dvignila domača potrošnja in lep del davčnega izpada bo nadomeščen z več pobranega dedeveja.

Poslanci Nove Slovenije bomo zakon podprli.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine SAB bo predstavil gospod Vojko Starovič. Izvolite.

VOJKO STAROVIČ (PS SAB): Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovani!

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju poleg pokojnin ureja tudi zavarovalne osnove za delavce, na podlagi katerih delavci plačujejo prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Ena od

osnov, od katere se prispevki plačujejo, je tudi regres za letni dopust, ki ga je delodajalec po Zakonu o delovnih razmerjih dolžen plačati delavcu. S pravico do letnega dopusta delavec pridobi tudi pravico do regresa, zato sta ti dve pravici neločljivo povezani. Pri regresu je določena le minimalna višina v skladu z Zakonom o minimalni plači. Maksimalna višina regresa ni omejena, toda za regres, ki presega 70 % povprečne plače, se obračunavajo prispevki za socialno varnost. Zaradi tega je večina delodajalcev regres doslej izplačevala znotraj določenih 70 %, kar posledično pomeni, da namen regresa zagotovitev sredstev za dopust za vse ni bil dosežen.

Pobuda za spremembo je prišla s strani Gospodarske zbornice Slovenije in Zveze svobodnih sindikatov Slovenije že leta 2017, in ta vlada je bila tista, ki je tej pobudi prisluhnila in v okvir predvidenega davčnega prestrukturiranja vključila razbremenitev regresa za letni dopust. Stekel je socialni dialog, ki je ob takšnih spremembah nujen in katerega rezultat se odraža v neposrednih posledicah za ključne deležnike. Ustvarjanje kakovostnega socialnega dialoga, takšnega, kot je v tem primeru, je za državo izrazito pomembno. To sem v svojih razpravah že večkrat poudaril. Ekonomsko-socialni svet je podprl pričujoč predlog rešitev, ki bodo že letos omogočale razbremenitev regresa za letni dopust. Odslej se prispevki za socialno varnost ne bodo plačevali za tiste, ki ne presegajo 100 % ne od minimalne plače, ampak povprečne plače zaposlenih. Torej, tudi ta osnova se povišuje. Rešitev velja tudi za tiste, ki so ali še bodo regres izplačali pred uveljavitvijo predloga zakona. Na ta način bodo višji neto prihodek iz naslova regresa prejeli vsi delavci že letos.

Ob tej priložnosti bi izpostavil še en vidik. Vsakič, ko spreminjamo delovnopravno področje, nekako pozabljamo na pomembno in številčno skupino naših državljanov, to so prekarni delavci, ki zaradi narave zaposlitve nimajo nekaterih pravic, vključno s pravico do regresa. Te negotove oblike so zelo porasle. V primerjavi s časom pred krizo so se povečale kar za petkrat. Neenakost se povečuje. Med temi delavci je kot posledico stresa zaradi negotovega delovnega razmerja in celotnega njihovega socialnega položaja zaznati tudi več zdravstvenih težav, povezanih s tem, zato mora biti naš naslednji korak razmislek o konkretnih rešitvah. Med prekarnimi delavci je največ mladih, ki morajo poleg upokojujencev postati naša prioriteta. Pokojnine so že zdaj nizke, in če ne bomo poskrbeli za varne oblike zaposlitve z dostojnim plačilom, se nam na dolgi rok obeta še več upokojujencev pod pragom revščine.

Če se vrnem na predlog zakona, v Poslanski skupini SAB se s predlagano spremembo strinjamo in jo podpiramo. Ukrep izboljšuje socialno varnost delavcev in hkrati spodbuja izplačilo višjega regresa tistih delodajalcev, ki delavce za dobro opravljeno

delo pošteno nagradijo. Poslanci SAB bomo predlog zakona soglasno podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Desus bo predstavil gospod Jurij Lep.
Izvolite.

JURIJ LEP (PS DeSUS): Podpredsednica, državna sekretarka, kolegice in kolegi, vsem lep pozdrav!

Danes bomo sprejeli dva zelo pomembna zakona, ki imata po naši oceni povsem logičen in dobronameren cilj, ki preprosto gre v korist ljudi. Namreč, tako novela Zakona o dohodnini kot novela pokojninskega zakona, ki ju bomo danes, v Desusu verjamemo, soglasno sprejeli, bosta razbremenili veliko večino delavcev v delavnem razmerju pri izplačilu regresa za letni dopust.

Primerjalno s sedanjo ureditvijo glede plačevanja v socialne blagajne in v proračun bo finančni učinek na vsej področjih skupaj pomenil nekaj manj kot 100 milijonov minusa za državo. Konkretno pri pokojninski blagajni pa gre za negativni učinek v višini 1,4 milijona evrov. Dejstvo je, da bodo pridobili tisti, ki pridobivajo dohodke iz delovnega razmerja, torej delavci in njihove družine, saj bo njihov razpoložljivi dohodek znatno višji. Višji bo že pri tistih, ki bodo regres prejeli v višini minimalne plače, še višji pa bo prejemek na računu vseh, ki jim bodo delodajalci naklonili regres v višini povprečne plače. Pridobili bodo tudi delodajalci, ker jim ta ukrep pomeni možnost nagrajevanja delavcev. Vsekakor je to tudi spodbuda delodajalcem, da se dodatno potrudijo in izplačajo čim višji regres, vsaj v višini povprečne plače. Kako je regres trenutno obremenjen z dohodnino in kako s socialni prispevki, vemo in vemo tudi, da je med obremenitvama z dohodnino in prispevki po veljavni ureditvi razlika.

Odslej bo regres enotno obremenjen s prispevki in dohodnino, in sicer šele po presežku višine povprečne plače v Republiki Sloveniji. Enostaven in enoten način razbremenitve in enaka višina razbremenitve regresa za letni dopust do neke določene meje je za nas v Desusu tudi edini sprejemljivi faktor za podporo predlogu. Zelo pomembna informacija in hkrati sporočilo za sprejetje tega predloga zakona in novele Zakona o dohodnini v taki obliki oziroma vsebini, kot sta bila predlagana, je tudi dejstvo, da je bil predlog razbremenitve regresa potrjen na Ekonomsko-socialnem svetu. Z obema predlogoma so se strinjali tako predstavniki delodajalcev kot tudi sindikati in seveda Vlada. Celo več, sklenili so, da je smiselno s sprejetjem teh zakonodajnih predlogov pohiteti, tako da bi davčna in prispevna razbremenitev veljala že za tekoče davčno leto, kljub temu da se pripravlja celovitejša davčno prestrukturiranje. Predloga sta ravno še ujela pravi čas za potrditev v

Državnem zboru, kajti izplačilo regresov je tik pred vrati.

Poslanci v stranki Desus bomo predlog novele Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju brez težav podprli, takšnega, kot je predlagan v dopolnjenem besedilu. Hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine SNS bo predstavil gospod Jani Ivanuša.
Izvolite.

JANI IVANUŠA (PS SNS): Še enkrat lep pozdrav, tretjič, gospa podpredsednica, predstavniki Vlade, vsi ostali prisotni!

Na začetku bom rekel takole, poslušam stališča poslanskih skupin, pa čeprav vsi govorimo o dohodnini in o davkih, eno je dohodnina in davki, mi pa imamo zakon o prispevkih. To je treba malo ločiti. Pa ne bom zdaj tukaj, kaj vse ste povedali, to je bilo v bistvu mišljeno pri prejšnji točki dnevnega reda.

Sprememba Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je namenjena izključno tistim, ki prejemajo najvišje regrese v državi – koliko zaposlenih pa prejema regres, višji od tisoč 270 evrov? Samo tisti, ki prejemajo regres med 70 in 100 % povprečne mesečne plače, bodo razbremenjeni plačila prispevkov za socialno varnost. Po oceni predlagatelja gre za 12 % zaposlenih. Na vse ostale zaposlene, ki prejemajo nižje regrese, in njihove delodajalce ta predlog zakona nima nobenega vpliva. V predlogu zakona izstopa načelo socialne varnosti. S predlogom zakona naj bi se izboljšala socialna varnost delavcev. Zaposleni, ki dobijo regres, višji od tisoč 270 evrov, pa res ne potrebujejo izboljšanja socialne varnosti, lepo vas prosim! Kvečjemu oni s svojo produktivnostjo in dodano vrednostjo izboljšujejo socialno varnost javnim uslužbencem, ki imajo letos višje plače zaradi pridnih davkoplačevalcev. Socialno varnost je potrebno izboljšati tistim z minimalnimi plačami ter upokojencem. Mislim, da nobena izmed teh dveh družinskih skupin nima regresa, višjega od zakonsko določenega.

Zakonodajno-pravna služba je predlagatelja opozorila na davčno bolj ugodno obravnavo regresa, ki bi moral biti izplačan v preteklih letih, pa bo izplačan letos. Regres je dohodek, dohodek pa je prejet, ko je izplačan osebi, zato bo veljalo, da bodo tisti delavci, ki regresa v preteklih letih niso prejeli, v primeru poplačila regresa za pretekla leta v ugodnejšem položaju kot tisti, ki so ga prejeli v skladu z zakonom. To velja celo za mene, ker mi je Državni zbor regres za leto 2018 izplačal komaj letos. Po mnenju predlagatelja naj bi se finančna sredstva ZZZS zmanjšala za 760 tisoč evrov, sredstva Zpiza za 1,4 milijona evrov in državnega proračuna za 230 tisoč evrov. Skupna ocena zmanjšanja sredstev v javnih blagajnah je po tem predvidena v višini 2,4

milijona evrov. Predlagatelj torej ne upošteva načela nevtralnosti javnih blagajn, saj zopet koplje jamo, ki je ne zna zapolniti. Zanimiv preobrat v stališču v enem samem tednu.

Zapomniti si velja tudi poved, citiram: »Ukrepi za vzpostavitev bolj učinkovitega in rasti prijaznega davčnega sistema morajo biti vpeljani čim prej.« Očitno Vlada smatra, da naš davčni sistem ni dovolj učinkovit niti rasti prijazen. Ampak aktualna vlada je nastopila mandat 13. 9. 2018, šele danes imamo v bistvu pred seboj prvi vladni davčni ukrep. Res je, prvi. Amandmaja koalicije pa kažeta na to, zakaj je v Sloveniji toliko birokracije. Besedno zvezo »70 % povprečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji za predpretekli mesec« so zamenjali za »100 % zadnje znane povprečne mesečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji po podatkih Sursa«. Zakaj povprečnice? Ali ne bi bilo lažje, če bi predlagali, da se prispevkov ne plača do višine tisoč 700 ali tisoč 800 evrov? Albert Einstein je dejal: »Če ne znaš razložiti enostavno, ne razumeš dovolj dobro.« Predstavljajte si računovodkinjo, ki mora ali želi izplačati regres – vsakič znova mora brskati po spletu, iskati povprečne plače, niti ne ve, ali so to res zadnje objavljene, in če se zmoti za en cent, jo bo Furs oglobil.

V prehodnih določbah je določen način vračila prispevkov za socialno varnost, v kolikor bi bili ti že plačani. Zapisano je, da se bodo zavarovancu vrnili prispevki zavarovanja, delodajalcu pa prispevki delodajalca. Po mnenju način morebitnega vračila prispevkov ni dovolj precizen. Prispevke plača delodajalec, tudi tiste za zavarovanja. Predvidevam, da se bodo torej prispevki vrnili delodajalcu, ni pa jasno, ali se bodo ti prispevki vrnili delavcu. Predlagatelj namreč ni določil celotnega postopka vračila prispevkov, temveč le prvi del. Popolnoma enak problem se pojavi pri vračilu akontacije dohodnine. Vemo, kako so delodajalci v preteklosti ravnali z denarjem, ki je pripadal delavcem, zato zakonodajalec ne more biti tako zaupljiv. Dober zakonodajalec bi določil tudi postopek vračila prispevkov in akontacije od delodajalca do delavca. Je pa ena dobra stvar tega predloga zakona, in sicer to, da je Vlada prisluhnila pobudi delodajalcev po razbremenitvi regresa. Dodatno legitimnost k predlogu zakona daje tudi podpora socialnih partnerjev na Ekonomsko-socialnem svetu.

Zakon bomo v Slovenski nacionalni stranki podprli. Hvala lepa za pozornost.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

S tem smo končali s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj, in sicer 15 minut po prekinjeni 4. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda in prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SOCIALNEM VARSTVU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada, zato za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade gospe Bredi Božnik, državni sekretarki.

Izvolite.

BREDA BOŽNIK: Hvala za besedo. Spoštovani, ponovno!

Pred vami je novela Zakona o socialnem varstvu, s katero prenašamo v slovenski pravni red del direktive o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj, ki je bila sprejeta leta 2012. Z Zakonom o socialnem varstvu prenašamo zgolj tisti del direktive, s katerim se bo zagotovila ustrezna podpora žrtvam kaznivih dejanj ter njihovim družinskim članom, v kolikor je posledica kaznivega dejanja smrt žrtve. Predlagana zakonska rešitev zasleduje namen direktive, saj daje ustrezen okvir za zagotavljanje podpore žrtvam kaznivih dejanj preko novo oblikovane socialnovarstvene storitve. Obstoječe socialnovarstvene storitve so namreč preozke in ne pokrijejo vseh situacij, ki so predvidene s samo direktivo. Predvsem nova socialnovarstvena storitev presega ozek vidik socialnega dela in pomoči osebam, katerih potreba izhaja iz zgolj socialne problematike. Tako se bo nova socialnovarstvena storitev v obliki svetovanja in podpore zagotavljala vsem žrtvam kaznivih dejanj, ki jo bodo potrebovale, ter njihovim družinskim članom.

V predlogu zakona urejamo zgolj ključne vidike nove socialnovarstvene storitve, medtem ko bo sama socialnovarstvena storitev natančneje razdelana v noveli Pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev. S tem sledimo načinu oblikovanja socialnovarstvenih storitev, ki jih vsebuje Zakon o socialnem varstvu. Direktiva pa napotuje tudi na širšo dostopnost in razvitost tako imenovanih specialističnih storitev, ki so vsebinsko bolj poglobljene in dalj časa trajajoče storitve podpore. Direktiva kot obvezno tovrstno zagotavljanje storitev izpostavlja predvsem žrtve nasilja v družini, otroke in druge ranljive skupine. Tovrstne ustrezne rešitve naša zakonodaja že vsebuje, predvsem v Zakonu o preprečevanju nasilja v družini ter tudi Pravilniku o sofinanciranju socialnovarstvenih programov. Slednjega smo tudi odprli in ga bomo ustrezno dopolnili z navedbo, da bomo sofinancirali tudi tako imenovane specialistične programe za žrtve kaznivih dejanj, v kolikor le-ti niso zajeti že v drugih natančno opredeljenih vsebinah navedenega pravilnika. Nova storitev se bo izvajala v lokalnih enotah centrov za socialno delo. Glede na število kaznivih dejanj smo ocenili, da potrebujemo 16 dodatnih novih

zaposlitev strokovnih delavcev, ki bodo sposobni izvajati novo socialnovarstveno storitev. Hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku odbora gospodu Vojku Staroviču.

Izvolite.

VOJKO STAROVIČ (PS SAB): Hvala za besedo, predsedujoča.

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na dvajseti seji 18. 4. 2019 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada s predlogom za obravnavo in sprejetje po skrajšanem postopku. Kolegij predsednika Državnega zbora je sklenil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, zato ga je odbor obravnaval na podlagi 142. člena Poslovnika Državnega zbora. Odboru je bilo posredovano naslednje gradivo, ki je objavljeno na spletnih straneh Državnega zbora: predlog zakona, mnenje Zakonodajno-pravne službe, vloženi amandmaji kvalificiranih predlagateljev, zahteva za sklic nujne seje.

Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja in predstavnica Zakonodajno-pravne službe. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona preučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in z zakonodajnotehničnega vidika in je dala pripombe k tretjemu členu. K temu členu je bil vložen amandma, ki ga je odbor tudi sprejel. Predstavnica ZPS pa je povedala, da so njihovi pomisleki iz pisnega mnenja z vloženim amandmajem odpravljeni. Predstavnica predlagatelja je na kratko predstavila predlog zakona, odbor pa je brez razprave sprejel amandma poslanske skupine koalicije k tretjemu členu in tudi vse ostale člene.

Pripravljen je dopolnjen predlog, ki je sestavni del tega poročila odbora. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Kot prvi bo stališče Poslanske skupine LMŠ predstavil Aljaž Kovačič.

Izvolite.

ALJAŽ KOVAČIČ (PS LMŠ): Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Novela Zakona o socialnem varstvu, ki jo obravnavamo danes, prenaša v naš pravni red direktivo Evropske unije, ki je bila v večjem delu že prenesena z uveljavitvijo Zakona o

kazenskem postopku. Direktiva v našo zakonodajo prenaša pomembne spremembe. Poleg uveljavljanja novih pravic žrtvam kaznivih dejanj, kot je dostop do brezplačnih splošnih in specialističnih storitev za pomoč in podporo, zagotavlja tudi podporo družinskim članom žrtve. Sprejetje ali nesprejetje takšnega zakona sploh ne bi smelo biti vprašanje. Da je človekovo dostojanstvo nedotakljivo in da ga je treba spoštovati ter varovati, mora biti temeljno načelo vseh nas. Zaradi zavedanja, da temu žal ni tako in da nasilje nad sočlovekom ni splošna vrednota vseh ljudi, je bila na ravni Evropske unije pripravljena listina o temeljnih pravicah, katere glavni namen je državljanom zagotavljati državljanske, politične, ekonomske in socialne pravice.

Kljub vsem krovnim dokumentom za zagotavljanje osnovnih pravic državljanom pa se kazniva dejanja še vedno dogajajo. Ravno zato je zelo pomembno, da imajo žrtve nasilja določene pravice in sredstva, ki so jim v težkih pravicah lahko v pomoč. Zakon, ki ga obravnavamo, temelji ravno na tem. Žrtvam bo namreč omogočeno zagotavljanje brezplačne, široke in dostopne mreže za pomoč. Ta temelji na novih enotah centrov za socialno delo v ustreznem sodelovanju in povezovanju z drugimi deležniki, kot so policija, pravosodni organi ter nevladne organizacije, katerih namen je izvajanje socialnovarstvenih programov. Gre torej za širšo sistemsko rešitev in usmeritev celostne podpore žrtvam, hkrati pa zakon uvaja novo socialnovarstveno storitev, ki bo žrtvam omogočala strokovno obravnavo s svetovanjem in prepoznavanjem stiske upravičencev. Tako jim bo omogočeno ustrezno psihološko, socialno in finančno izboljšanje položaja in s tem hitrejšo vključevanje v vsakodnevno družbeno življenje.

V idealnem svetu nasilje ne bi obstajalo. V takšnem svetu ne bi bili postavljeni v položaj, kjer moramo sprejemati novelo zakona, s katero zagotavljamo žrtvam kaznivih dejanj večji obseg pravic in pomoči. Žal je realnost drugačna, zato je prav, da danes s sprejetjem te novele zakona ljudem, ki jim je bilo toliko pravic odvzetih in kršenih, omogočimo boljši podporni sistem, s pomočjo katerega jim lahko vsaj del pravice in dostojanstva vrnemo.

Predlog zakona bomo v Poslanski skupini LMŠ podprli.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Mag. Marko Koprivc bo predstavil stališče Poslanske skupine SD.

Izvolite.

MAG. MARKO KOPRIVC (PS SD): Podpredsednica, hvala lepa za besedo. Spoštovana državna sekretarka, spoštovane kolegice in kolegi poslanci!

Pomoč žrtvam kaznivih dejanj in prvi pristop do njih sta ključnega pomena za njihovo okrevanje po travmatičnem dogodku. V prvi vrsti

je potrebno žrtvi kaznivega dejanja zagotoviti občutek varnosti. Kaznivo dejanje namreč žrtvi povzroči občutke strahu, nelagodja in ranljivosti, zato je ključno, da se žrtev po kaznivem dejanju spet počuti varno in da ima ob sebi nekoga, na katerega se lahko obrne in se mu zaupa. Žrtve kaznivih dejanj si tako zaslužijo primerno in spoštljivo obravnavo v kazenskih postopkih ter vso socialno podporo. Na tem mestu je tudi pripomba Državnega sveta, da včasih žrtvam kaznivih dejanj s pretirano medijsko pozornostjo, ko na primer komentiramo njihove tragične zgodbe in jih izpostavljamo v javnosti, še dodatno povzročamo psihično trpljenje in težko stanje, povsem na mestu. Med žrtvami kaznivih dejanj so žal pogosto tudi otroci, ki so zaradi svoje starosti in čustvene ranljivosti še toliko bolj potrebni čustvene in psihosocialne pomoči strokovno usposobljenih oseb. Otroke je potrebno zaščititi v vseh postopkih in na vseh področjih.

Sistem zaščite žrtev kaznivih dejanj, ki ga uvaja predlog novele Zakona o socialnem varstvu, sledi prenosu evropske direktive v slovenski pravni red, obsega pa sistemsko in celostno rešitev obravnave ranljivih posameznikov, ki so žrtve kaznivih dejanj. Velik del te evropske direktive se je že prenesel z novelo Zakona o kazenskem postopku, ta novela Zakona o socialnem varstvu pa nudi ustrezno podporo žrtvam, predvsem v obliki svetovanja, posredovanja informacij in seznanitve z možnostmi sodelovanja v kazenskem postopku. Poleg tega sprememba zakona omogoča ustrezno zaščito in specialistične storitve, če gre za ranljive žrtve, kot so na primer otroci ali osebe, ki so bile žrtve težjih kaznivih dejanj in so utrpeli znatno škodo zaradi resnosti kaznivega dejanja. S to novelo se uvaja nova brezplačna socialnovarstvena storitev na centrih za socialno delo, to je pomoč žrtvam kaznivih dejanj, ki bo zagotovo prinesla povečan obseg dela na centrih za socialno delo. Ravno zaradi tega se bo povečalo tudi število zaposlitev, in sicer bodo centri za socialno delo dobili 16 novih delavcev, ki bodo lahko izvajali socialnovarstvene storitve. Finančni učinki so bili že predvideni v rebalansu proračuna.

Ob sprejetju zakonskih sprememb je potrebno nujno opozoriti, da bo pri zagotavljanju socialne zaščite žrtvam kaznivih dejanj ključno sodelovanje med vsemi pristojnimi organi, ki bodo v stiku z žrtvami. Samo ustrezno sodelovanje in hitra izmenjava informacij med policijo, sodišči ter centri za socialno delo bo dejansko pripomogla k temu, da bo vsaka žrtev kaznivih dejanj dobila primerno zaščito in pomoč, ki jo potrebuje.

Socialni demokrati bomo predlog novele zakona seveda podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine SMC bo predstavila gospa Mojca Žnidarič.

Izvolite.

MOJCA ŽNIDARIČ (PS SMC): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Spoštovane in spoštovani, večina storilcev kaznivih dejanj za sabo pusti žrtve. Zaradi njihove ustrezne zaščite je danes pred nami novela Zakona o socialnem varstvu, ki predstavlja še zadnji korak pri prenosu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj. Njen pretežni del je sicer bil prenesen z nedavno sprejeto novelo Zakona o kazenskem postopku. Cilj direktive je ta, da se v državah članicah na sistemski ravni uredi položaj žrtev kaznivih dejanj, posebno pozornost pa se namenja zlasti ranljivim skupinam žrtev. Čeprav nekoliko pozno, smo v Poslanski skupini SMC zadovoljni, da bo direktiva svoje mesto dobila tudi v sistemu socialnega varstva, kot nas k temu pravzaprav obvezujeta njen 8. in 9. člen.

Z današnjimi spremembami in dopolnitvami socialnovarstvenega zakona se uvaja nova socialnovarstvena storitev, s katero bodo žrtve kaznivih dejanj dobile ustrezno podporo in zaščito. Ta do sedaj žal ni bila zadostno razvita, zato velja pozdraviti vzpostavitev brezplačne ter dostopne mreže podpore žrtvam. Namen podpore je v zaščiti žrtev, usmerjanju v specialistične storitve, ki so namenjanje predvsem žrtvam hujših kaznivih dejanj, izboljšanju socialno-ekonomskega položaja žrtev ter spodbujanju njihovega aktivnega sodelovanja. Spodbudno je tudi to, da se bodo za namene izvajanja nove socialnovarstvene storitve kadrovsko okrepili centri za socialno delo. Žrtve bodo do zaščite in podpore upravičene, četudi kaznivo dejanje ni bilo prijavljeno pri pristojnih organih. Pod določenimi pogoji bodo pomoči deležni tudi družinski člani žrtve. Pomemben del implementacije zakona pa bo predstavljalo okrepljeno sodelovanje med pristojnimi deležniki – pravosodnimi organi, policijo in centri za socialno delo. Dolžnost pristojnih organov je, da bodo žrtve seznanili z možnostmi ustrezne zaščite in podpore. Velikokrat so namreč prepuščene same sebi, vseh pravic niti ne poznajo in o njih niso ustrezno seznanjene. Gre za začaran krog, iz katerega poti žrtve mnogokrat ne najdejo in ne zmorejo same. Pričakujemo, da se bo z novo ureditvijo ta deficit odpravil v največji možni meri. Država je dolžna zagotavljati storitve in ukrepe, namenjene preprečevanju in odpravljanju socialnih stisk in težav posameznikov, družin in skupin prebivalstva.

Ker se z današnjo novelo ta vloga države še pogloblja in krepi, v Poslanski skupini SMC predlogu zakona izrekamo podporo. Hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Gospa Nataša Sukič bo predstavila stališče Poslanske skupine Levica. Izvolite.

NATAŠA SUKIČ (PS Levica): Predsedujoča, najlepša hvala za besedo. Lep pozdrav tudi z moje strani!

Predlog, ki ga obravnavamo danes, je v resnici popravni izpit. Slovenija namreč ni uspela v domačo zakonodajo prenesti vseh določil direktive o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj, ki je bila objavljena že leta 2012. Direktiva v členih, ki se s tem predlogom prenašajo v zakon, opredeljuje pravico dostopa do storitev za pomoč žrtvam in podporo v okviru teh storitev. Gre za brezplačne specialistične storitve v obliki informacij in nasvetov in podpore za žrtve, kot so dostop do odškodnin, pomoč v sodnih postopkih, čustvena in psihološka podpora, finančni in praktični nasveti, nasveti, povezani s sekundarno viktimizacijo, ustrahovanjem in maščevanjem, zatočišča za žrtve ter celovita podpora žrtvam s posebnimi potrebami. V to zadnjo skupino sodijo predvsem žrtve spolnega nasilja in žrtve nasilja v družini. Predmetna direktiva se v svojem besedilu nanaša tudi na konvencijo Sveta Evrope o preprečevanju in boju proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini, sprejeto leta 2011.

Upam, da se vsi zavedamo, da bodo te storitve v veliki meri koristile prav ženskam. Policijske statistike v Sloveniji namreč dokazujejo, da so v kar 99 % primerov nasilja med odraslimi v družini žrtve ženske, povzročitelji pa so moški. Lahko se spomnimo tudi na lanski primer v Kopru, ko je sodišče odločilo, da posiljevalec, ki je napadel spečo žensko, ni zagrešil posilstva. Stroka že vrsto let opozarja na problematiko obravnave spolnega nasilja v Sloveniji, vse od neučinkovitega preprečevanja, odkrivanja in pregona storilcev tovrstnih kaznivih dejanj do neprimerne zaščite, obravnave in viktimizacije žrtev kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost. Ena izmed posledic navedenega je, da žrtve tovrstnih kaznivih dejanj pogosto sploh ne prijavijo pristojnim organom. Strah pred ponovno viktimizacijo, predolgotrajnimi policijskimi in sodnimi postopki, obsojanjem s strani javnosti in strah pred maščevanjem s strani storilca je v neprimernem sistemu podpore in zaščite eden poglavitnih razlogov, da se žrtve tako redko odločajo za prijavo. Prav zato je celovita pomoč žrtvam izrednega pomena.

Vendar pa je potrebno storiti še več, zato ponovno opozarjam na zastarelo opredelitev kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost. V Levici smo na začetku leta na Vlado Republike Slovenije naslovili pobudo za spremembo določb Kazenskega zakonika, ki bi uvedla tako imenovani model »ne pomeni ne«. Glavni element predloga je redefinicija kaznivega dejanja posilstva na način, ki bo kot kaznivo dejanje opredelil vsak prisilni spolni

odnos, in v Levici bomo pri tem vztrajali. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine NSi bo predstavil gospod Blaž Pavlin. Izvolite.

BLAŽ PAVLIN (PS NSi): Novela zakona, ki jo obravnavamo, je eden od šolskih primerov, zakaj je članstvo v Evropski uniji dobro za Slovenijo. Očitno na nekaterih področjih v nekaterih primerih potrebujemo spodbudo Evropske komisije, da se stvari premaknejo. Zgodba se vleče že od leta 2016, ko je Slovenija od Evropske komisije prejela opomin zaradi neprenosa direktive, ki ureja področje pomoči žrtvam kaznivih dejanj, v nacionalno zakonodajo. Leta 2018 je potem prejela obrazloženo mnenje Evropske komisije, da področje še vedno ni ustrezno preneseno v slovensko zakonodajo. Posledično danes obravnavamo predlog sprememb in dopolnitev Zakona o socialnem varstvu. Uvaja se torej nova socialnovarstvena storitev celovita ter ustrezna podpora žrtvam kaznivih dejanj in njihovim družinskim članom. Ta nova storitev naj bi obsegala strokovno obravnavo s strokovnim svetovanjem, ki zajema prepoznavanje stiske upravičenca, seznanjenje, usmerjanje in vodenje, da bi žrtvi kaznivega dejanja omogočili ustrezno psihološko, socialno in finančno izboljšanje položaja, nastalega zaradi kaznivega dejanja.

V Novi Sloveniji podpiramo uvedbo te storitve, ki bo nedvomno pomagala žrtvam kaznivih dejanj k hitrejšemu okrevanju od travm zaradi kaznivega dejanja. V besedilu predloga zakona piše, da bodo to storitev izvajali na novo zaposleni strokovni sodelavci v lokalnih enotah centrov za socialno delo, ki že izvajajo druge socialnovarstvene storitve. Zaposlili naj bi 16 novih delavcev. V Novi Sloveniji predlagamo, da ministrstvo ponovno premisli, ali je smiselno na novo zaposlovati strokovne delavce. Menimo, da bi lahko iz že vzpostavljenih povezav z drugimi deležniki, ki so ključni pri izvajanju te storitve, zagotovili vsaj enak, če ne še večji učinek preko nevladnih organizacij, ki že izvajajo socialnovarstvene storitve in imajo gotovo dragocene izkušnje iz strokovnega dela z žrtvami kaznivih dejanj.

Poslanci NSi bomo glasovali za predlog zakona.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Mag. Andrej Rajh bo predstavil stališče Poslanske skupine SAB. Izvolite.

MAG. ANDREJ RAJH (PS SAB): Spoštovana predsedujoča, kolegice poslanke, spoštovani poslanci!

V Poslanski skupini SAB bomo predlog zakona podprli. Menimo namreč, da je vsaka sprememba za pomoč žrtvam kaznivih dejanj več kot dobrodošla. Tudi vodja naše poslanske skupine Maša Kociper je bila v prejšnjem mandatu skupaj s takratnima poslankama Alenko Bratušek in Mirjam Bon Klanjšček pobudnica več amandmajev k Zakonu o preprečevanju nasilja v družini. Ta je neločljivo povezan s predlogom zakona, ki je danes pred nami. Kljub nekaterim vidnim spremembam v žrtve kaznivih dejanj še vedno usmerjamo premalo pozornosti. Vso energijo namreč pogostokrat usmerimo v pregon storilca kaznivega dejanja, medtem ko žrtev situacijo nemočno opazuje in je odvisna od ponujene pomoči. Vsi, ki prvi stopajo v stik z žrtvijo kaznivega dejanja, nosijo veliko odgovornost, saj lahko njihove besede in reakcije poglobijo travme. Tako lahko društva za pomoč žrtvam, preiskovalci, zdravstveno osebje ali socialni delavci žrtev dodatno zaznamujejo in povzročijo tako imenovano sekundarno viktimizacijo.

S predlagano novelo zakona bomo skladno z direktivo EU o žrtvah kaznivih dejanj zagotovili novo socialnovarstveno storitev. Ta bo žrtvam kaznivih dejanj in njihovim družinskim članom nudila ustrezno strokovno podporo. Strokovna obravnava s svetovanjem bo zajemala prepoznavanje stiske upravičenca, usmerjenje in vodenje, da bi žrtvi kaznivega dejanja omogočili ustrezno psihološko, socialno in finančno izboljšanje težkega položaja. Skladno s tem bo dopolnjen tudi Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev, v katerem bo strokovna obravnava žrtev natančno določena.

Stiske, ki jo žrtev kaznivega dejanja doživlja, ne moremo izbrisati, lahko pa omilimo posledice, s katerimi se posamezniki soočajo. Da, lahko jim stopimo naproti, jim ponudimo roko, zagotovimo varno okolje in izrazimo sočutje – in temu se bomo s pričujočo novelo še bolj približali. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Gospod Jurij Lep bo predstavil stališče Poslanske skupine Desus.
Izvolite.

JURIJ LEP (PS DeSUS): Hvala, gospa podpredsednica. Še enkrat lep pozdrav!

Vsako kaznivo dejanje zoper nekoga je nasilno dejanje storilca. Vse oblike nasilnih dejanj, ravnanj, obnašanj so opredeljene kot kršenje temeljnih človekovih pravic, ki se kaže kot groba zloraba moči ene osebe nad drugo, ne glede na to, kakšne vrste posledic utrpi žrtev. Seveda se je na ta splošni družbeni pojav treba odzivati predvsem preventivno in je v prvi vrsti nujno doseči ničelno toleranco družbe do takšnih odklonov. Ko je dejanje storjeno, je žrtev tista, ki se mora soočiti s posledicami. Žal je tako, da žrtev sama brez pomoči svojcev,

prijatelj in ne nazadnje strokovno usposobljenih oseb marsikdaj ne zmore prebroditi težke situacije, v kateri se je znašla po nekem nasilnem dogodku. V zadnjih letih je bila položaju žrtev kaznivih dejanj in varstvu njihovih pravic posvečena vse večja pozornost tako na ravni Evropske unije kot tudi na ravni njenih držav članic.

Slovenski pravni sistem že z veljavno pravno ureditvijo deloma zagotavlja podporo žrtvam kaznivih dejanj, na primer žrtvam nasilja v družini po veljavnem Zakonu o preprečevanju nasilja v družini. Prav tako se s socialnovarstvenimi programi že izvajajo nekatere specialistične storitve, vendar veljavna zakonodaja ne ureja podpore žrtvam kaznivih dejanj sistemsko in ne zagotavlja ustrezne podpore vsem žrtvam kaznivih dejanj ne glede na naravo kaznivega dejanja in ne glede na to, ali so kaznivo dejanje prijavili ali ne, kot to določa evropska direktiva iz leta 2012. Prav tako ni ustrezno urejena podpora družinskim članom glede na namen in cilje te direktive. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu, ki ga imamo danes pred seboj, je naslednji korak k temu, da žrtev kaznivega dejanja in tudi njeni družinski člani dobijo ustrezno strokovno podporo in pomoč.

Glavni namen predlaganih zakonskih rešitev je zagotovitev sistemske podpore žrtvam kaznivih dejanj na način, da bo strokovna obravnava zajemala prepoznavanje stiske upravičenca, seznanjanje, usmerjenje in vodenje, da bi žrtvi kaznivega dejanja omogočili ustrezno psihološko, socialno in finančno izboljšanje položaja. Strokovno obravnavo oziroma svetovanje bodo izvajali centri za socialno delo, ki se bodo v ta namen dodatno kadrovsko okrepili z novimi vsaj 16 zaposlenimi, kot pravijo na Vladi. S tem bo zagotovljena brezplačna, široka in dostopna mreža, ki bo delovala strokovno in bo posamezniku omogočila takojšen dostop do ustrezne podpore. Sodelovali in povezovali se bodo tudi s policijo, pravosodnimi organi in nevladnimi organizacijami.

Statistični podatki kažejo, da je nasilnih dejanj v našem okolju vse preveč, zlasti še, ko pogledamo podatke glede družinskega nasilja, kjer so v večini primerov žrtve ženske in otroci. Ne glede na to, da socialnovarstveni programi za zaščito in pomoč žrtvam kaznivih dejanj pri nas sicer dobro tečejo – bodisi preko centrov za socialno delo bodisi preko nevladnih organizacij – se v Poslanski skupini Desus strinjamo z današnjim predlogom zakona, saj smo prepričani, da se bo pomoč osebam v stiski še dodatno okrepila in izboljšala.

Predlog novele zakona bomo poslanci v Poslanski skupini Desus soglasno podprli. Hvala za pozornost.

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa!

Stališče Poslanske skupine SNS bo predstavila gospa Lidija Ivanuša. Izvolite.

LIDIJA IVANUŠA (PS SNS): Lep pozdrav vsem!

Ali nas mora Evropa ves čas opominjati, se sprašujem. Kot nam je znano, je Republika Slovenija s strani Evropske komisije že leta 2016 prejela opomin zaradi zamude pri prenosu direktive in seveda zaprosila za podaljšanje roka za prenos direktive v nacionalni pravni red. Izgleda, da je to v Sloveniji že neka ustaljena praksa – ko začne voda teči v grlo, takrat je treba pa po skrajšanem postopku hitro vse sprejeti. Upam, da bo v bodoče kaj drugače in se bo delalo brez zamude. Razlog za sprejetje predloga, ki ga imamo pred seboj na mizi, je prenos Direktive o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta. Namen dopolnitve Zakona o socialnem varstvu je, da v prvi vrsti žrtve kaznivih dejanj dobijo ustrezno podporo v obliki svetovanja, posredovanja informacij, seznanitve z možnostmi sodelovanja v kazenskem postopku, po potrebi tudi ustrezno zaščito in specialistične storitve za posebej ranljive skupine.

Vzpostavlja se brezplačna in dostopna mreža podpore žrtvam kaznivih dejanj. Problem v sodobni družbi je pa ta, da se žrtev velikokrat počuti nemočno, čisto na tleh in kaznivega dejanja ne prijavi, ker ne želi biti stigmatizirana v družbi, ustrahovana od partnerjev v primeru nasilja v družini, in še veliko je takšnih stvari. Žrtev je velikokrat raje žrtev in trpi za štirimi stenami domačega doma, ki ga sosede vidijo kot varen in urejen dom, kot da bi zbrala pogum in se nekomu zaupala – in to ni prav. Prav je, da je upravičenec do storitve podpore žrtvam kaznivih dejanj lahko vsakdo, ki je žrtev kaznivega dejanja, storjenega v Republiki Sloveniji, ne glede na to, ali je kaznivo dejanje prijavil. Vemo, da je ena ključnih nalog CSD, da zagotavljajo podporo pri razreševanju socialnih stisk ter težav posameznikov, družin in ranljivih skupin, kar izvajajo tudi s socialnovarstvenimi storitvami.

Ne dolgo tega je bila tudi vzpostavljena nova organizacijska struktura centrov za socialno delo. Če pogledamo malo nazaj, so imeli socialni delavci na CSD veliko zaostankov in zamud pri delu, sedaj jim bomo naložili pa še novo socialnovarstveno storitev. Na ta račun bo potrebno zaposliti novo delovno silo, predvideva se 16 novih delavcev, kar bo na letni ravni znašalo 480 tisoč evrov. Poleg tega bo treba zagotoviti tudi sredstva za plačilo stroškov tolmačenja, kajti nova storitev se zagotavlja vsem osebam, ki so žrtve kaznivih dejanj, storjenih v Sloveniji. Novela zakona bo tako imela finančne posledice za državni proračun. Sledili bodo načelu socialne države, načelu nediskriminacije in dostopnosti, kjer se bodo

povezovali s policijo, pravosodnimi organi, nevladnimi organizacijami.

Podatkov, koliko žrtev je zaprosilo za pomoč in podporo, policija ne zapisuje. Morda bi bilo pa pametno, da bi se to zapisalo, ker se mi zdi to pomemben podatek.

Ne pozabimo, da predlog zakona poudarja tudi biti viden oziroma prepoznaven kot žrtev kaznivega dejanja ter tudi slišan. Nova socialnovarstvena storitev bo obsegala prepoznavanje stisk upravičenca, seznanjanje, usmerjanje in vodenje. S tem bi žrtvi kaznivega dejanja omogočili ustrezno psihološko, socialno in finančno podporo, ki jo nedvomno potrebujejo. Družinski člani so tudi obravnavani kot posredne žrtve. V naši državi imamo Beli obroč, humanitarno društvo za pomoč žrtvam kaznivih dejanj, ki nudi pomoč predvsem žrtvam nasilja v družini. Ker imamo pa premalo prostovoljcev, bi bi treba več delati v tej smeri.

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke bomo podprli Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu, ker menimo, da bo nova socialnovarstvena storitev v pomoč tako vsem žrtvam kaznivega dejanja kot tudi njihovim družinskim članom. Upam in želim si, da jo bodo izkoristili, saj je brezplačna in dostopna, žrtve pa si navkljub svojemu egu same pri sebi priznajo: »Jaz sem žrtev in potrebujem vašo pomoč.« Hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Kot zadnji bo stališče Poslanske skupine SDS predstavil gospod Marijan Pojbič. Izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani!

V obrazložitvi zakona je zapisano, citiram, da je »namen dopolnitve Zakona o socialnem varstvu v skladu s cilji in namenom Direktive 2012/29/EU zagotoviti, da se žrtvam kaznivih dejanj omogoči ustrezno podporo v obliki svetovanja, posredovanja informacij, seznanitve z možnostmi sodelovanja v kazenskem postopku in usmeritev glede teh možnosti ter po potrebi ustrezno zaščito in specialistične storitve, če gre za žrtve iz posebej ranljivih skupin.« »Ključni cilj in namen Direktive 2012/29/EU v delu, ki se nanaša v slovenski pravni red s tem predlogom, je zagotoviti dostopno in brezplačno mrežo storitev, namenjenih vsem žrtvam kaznivih dejanj, ki bo zajemala vse storitve, kot jih predvideva Direktiva 2012/29/EU. Hkrati naj bi se žrtvam kaznivih dejanj, ki sodijo v posebej ranljive skupine oziroma so bile žrtve težjega kaznivega dejanja, zagotovile še (dodatne) tako imenovane specialistične storitve.«

V Slovenski demokratični stranki ugotavljamo, da gre pri teh predlaganih zakonskih rešitvah za zagotovitev sistemske podpore žrtvam kaznivih dejanj, zato na predlog besedila zakona, ki je bil na Odboru za delo,

družino, socialne zadeve in invalide popravljen z amandmajem k tretjemu členu, nimamo pripomb in bomo predlog zakona tudi podprli.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

S tem smo končali s predstavitevijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili čez 15 minut v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda in 21. izredno sejo zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 16. uri in 25 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 16.08 in se je nadaljevala ob 16.25.)

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora. Preden preidemo na postopek glasovanja, vas želim obvestiti, da bo Državni zbor glasovanje opravil po naslednjem vrstnem redu: 1., 2. in 4. točka dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanje zobra o predlogih odločitev.

Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci, prosim, preverite glasovalne naprave. Hvala.

Nadaljujemo s prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, nujni postopek.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmaja, sprejetega na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 70, nihče proti.

(Za je glasovalo 70.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, nujni postopek.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 69, nihče proti.

(Za je glasovalo 69.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu, skrajšani postopek.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmaja, sprejetega na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 77, nihče proti.

(Za je glasovalo 77.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in 21. izredno sejo državnega zbora.

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, želim vam prijeten dan!

Seja se je končala 25. aprila 2019 ob 16.29.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BANDELLI, MARKO	22
BERTONCELJ, DR. ANDREJ	6, 30, 34
BOŽNIK, BREDA	42, 47

D

DIVJAK MIRNIK, LIDIJA	22, 26
-----------------------------	--------

F

FURMAN, KARMEN	36, 43
----------------------	--------

H

HAN, MATJAŽ	38
HEFERLE, TINA	21, 26
HORVAT, JOŽEF	14, 17, 39, 40

I

IVANUŠA, JANI	9, 35, 46
IVANUŠA, LIDIJA	52

K

KNEŽAK, SONIBOJ	44
KOCIPER, MAŠA	16, 29
KOPRIVC, MARKO	48
KOVAČIČ, ALJAŽ	20, 48
KRAMAR, FRANC	40

L

LENART, JOŽE	11, 23
LEP, JURIJ	46, 51
LOGAR, DR. ANŽE	24, 26, 27, 29, 30

M

MESEC, LUKA	13, 39
-------------------	--------

N

NOVAK, LJUDMILA	22
-----------------------	----

P

PAVLIN, BLAŽ	45, 50
PAVŠIČ, ROBERT	28
POGAČNIK, MAG. MARKO	10
POJBIČ, MARIJAN	52
POLNAR, ROBERT	41
POLNAR, ROBERT	8, 35
PREDNIK, JANI	12

R

RAJH, ANDREJ	18, 51
--------------------	--------

S

SLUGA, JANJA	38, 44
STAROVIĆ, VOJKO	33, 42, 45, 48

SUKIČ, NATAŠA	50
Š	
ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	18
T	
TONIN, MAG. MATEJ	33
U	
UDOVČ, MATEJA	26
V	
VRTOVEC, JERNEJ	20
Z	
ZABRET, ANDREJA	29, 37
ZORČIČ, IGOR	12
Ž	
ŽIŽA, FELICE	36
ŽNIDARIČ, MOJCA	49

LEGENDA

PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke
PS LMŠ – Poslanska skupina Liste Marjana Šarca
PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov
PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra
PS Levica – Poslanska skupina Levica
PS NSi – Poslanska skupina Nova Slovenija – krščanski demokrati
PS SAB – Poslanska skupina Stranke Alenke Bratušek
PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije
PS SNS – Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke
PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti